

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 70

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ Β'

ΓΑΪΤΑΝΑΚΙ ΣΤΗΝ ΠΛΑΚΑ

Σ' αυτό
τό τεύχος:

Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ
ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΙΤΟ

Η ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ
ΧΟΡΕΥΕΙ ΤΩΡΑ ΡΟΚ Ν' ΡΟΛΛ

«Η ΕΘΝΙΚΗ»

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΕΤΕΙ 1891

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 6, ΤΗΛ. 30-691

ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΠΥΡΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΖΩΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ-ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ & ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΕΝ ΓΕΝΕΙ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 70 ΔΡΑΧ. 5
25 ΦΕΒΡ. — 3 ΜΑΡΤΙΟΥ 1957

Εκδόσεις: ΕΛΚΗΝ "Ελένη Γ. Βλάχου—Η. Γ. Ήλιδου—Π. Λ. Διεύθυνσις: Κων. Κ. Ψύχας (Μονής Πετράκη αριθ. 8, Αθήναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης ("Αλδου Μανουτίου 18 Αθήναι)

Γραφεία:
Συντάξως, Σωκράτους 57, Αθήναι, Τηλεφ. 57-081
Εκδόσεως, Βουλιαγμένης 352, Αθήναι, Τηλεφ. 90-821

Συνδρομαί:
Εσωτερικού, εξάμηνος δραχ. 130. Ετήσια δραχ. 260.
Εξωτερικού, εξάμηνος δολλάρ. 7. Ετήσια δολλάρ. 14.

Αεροπορική αποστολή κατόπιν ανεννοήσεως—Διαφημίσεις κατά συμφωνίαν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευσις άρθρων και εικόνων του περιοδικού χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των εκδοτών—Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται—Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

ΕΛΚΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένων Δρ. 400.000)

Παρά τις αντιρρήσεις ώρισμένων αναγνωστών μας —των νεαρών ιδίως— ή έρευνα για το ποιο πρέπει να είναι το έκλογικό σύστημα της χώρας μας, μαζί με τα άλλα σχετικά ερωτήματα, είχε μεγάλη απήχηση και προκάλεσε ζωηρό το ενδιαφέρον του ελληνικού κοινού. Απόδειξη: Πάρα πολλές επιστολές εξακολουθούν να καταφθάνουν στα γραφεία μας και όλες, αφού σημειώσουν την έντυπωση από τις δημοσιευμένες γνώμες των προσωπικοτήτων που ερωτήθηκαν, περιλαμβάνουν, συχνά, αρκετά πρωτότυπες υποδείξεις προς τον νομοθέτη για το μεγάλο πρόβλημα της δημοσίας ζωής. Για τον λόγον αυτόν, είμαστε υποχρεωμένοι να δημοσιεύουμε τις απόψεις ακριβώς εκείνες των αναγνωστών μας που δίδουν μια καινούργια λύση, ή έστω μια ξεχωριστή άποψη στα προβλήματα και τα ζητήματα που έθιγαν. Βέβαια, ο χώρος μας εμποδίζει να περιλάβουμε αυτούσιο το κείμενο των επιστολών, όπως επίσης χρειάζεται μια πίστωση χρόνου για να ταξινομηθούν κατά κατηγορίες οι επιστολές που έληφθησαν. Γι' αυτό ή δημοσίευσή τους θα γίνει σε επόμενο τεύχος. Πάντως, είμαστε υποχρεωμένοι να σημειώσουμε με χαρά και ικανοποίηση το γεγονός ότι μια έρευνα για ένα θεμελιακό, όπως το ώνομάσαμε, πρόβλημα του τόπου πήρε μια τέτλια προέκταση και αγκάλιασε όλες τις αντιπροσωπευτικές τάξεις.

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ

Αγαπητέ Τοζότη.

Θάθελα πολύ νάλεγα κάτι στη δικαίωμά της να κάνει την όποια δήποτε ρεκλάμα στο α ή β πρόσωπο. Αλλ' όμως ότι αυτό απέχει πολύ από το ν' αποφανθή, για ώριμότητες ταλέντων και να κάνει «δι-αφωτίσεις», σχετικά με τον τρόπο δουλειάς στο «Θέατρο Τέχνης».

Μπορεί να νομίζω πολύ «διπλωματικό» τον τρόπο που μεταχειρίζεται για να «έξηγήση», την αποχώρηση του κ. Φουσσουν από τον θίασο. Όμως, στ' αλήθεια, δεν είναι λίγο άνοητο να μιλάει για «φύλους» του κ. Κούν, μπροστά στο ταλέντο του ήθοποιού αυτού; Όλοι ξέρουν καλά τ' αποτελέσματα της δουλειάς του με τον Βασίλη Διαμαντόπουλο. Και θα μου επιτρέψει να νομίζω, όπως κι όλος ο κόσμος που ασχολείται με το θέατρο, ότι είναι άσπείο να συγκρίνει κανείς το ταλέντο του Φουσσουν, με το του Διαμαντόπουλου, και όχι εις βάρος του δευτέρου.

Κι ούτε μια «μεγαλοφυΐα», όπως αποκαλεί τον κ. Κούν, φοβάται έναν ήθοποιό με ψυχή. Αντίθετα, αποδίδει ή δουλειά πολύ περισσότερο, όταν συνεργάζονται ένας σκη-

νοθέτης σαν τον Κούν, κ' ένας πρωταγωνιστής που τον ερωτεύονται κ' οι καρέκλες ακόμα.

Η πνιγνή όμως σέρρα, που άφησε για ν' άνθηση έξω, το περί ου ό λόγος αναμφισβήτητα ταλαντούχον άνθος, ανέδειξε ήθοποιούς, που γι' αυτούς οι κριτικές γράψαν πολύ καλύτερα λόγια από τα άφορώντα τον κ. Φουσσουν. Όπως ή Βέρα Ζαχισιάνου. Και που αυτοί οι ήθοποιοί μέινανε στο «κλουβί των ταλέντων» γιατί ξέρανε πως δεν ήτανε ώριμοι, κι άς έρμήνευσαν μια Δωδεκάτη Νύχτα, κι άς τους περίμεναν έτοιμα συμβόλαια, έν αντίθεσει με τον κ. Φουσσουν.

Έξω άπ' όλα αυτά, όμως, νομίζω ότι, το να παρασύρεται κανείς, όπως ή δ. Σώκου, από προσωπικές φιλίες, σε ρεκλάμα που στηρίζεται στην άσχημη επίθεση ένάντια σ' ένα θίασο είναι, το λιγώτερο, φαντασίμενο.

Φιλικά
Νίκη Ρέσσου, Μπέλλες 28

Παρέπεμψε την «όργιλην» αυτήν έπιστολήν στην κ. Ροζίτα Σώκου, λόγω άρμοδιότητος, και διαβιβάζω την απάντησή: «Εάν ή δεσποινίς Ρέσσου έκανε τον κόπο να ξαναδιαβάσει,

ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΦΙΛΜ ΤΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Επισκιάζει κάθε άλλο Μεγάλο Θέαμα!

Ο Ζητιάνος που έμεινε, για να μας αποκαλύψη όλα τα άποκρυφα της Βαγαθής!

Ο ΖΗΤΙΑΝΟΣ και η ΒΑΓΑΘΗΣ

* ΚΙΣΜΕΤ *

ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΚΗΛ • ΑΝΝ ΜΠΛΑΙΘ
ΝΤΟΛΟΡΕΣ ΓΚΡΕΥ • ΒΙΚ ΝΤΑΜΟΝ

Σκηνοθεσία: ΒΙΝΤΣΕΝΤΕ ΜΙΝΝΕΛΛΙ
Έντός του Μαρτίου εις 3 κιν/φους

Μερικοί επέκριναν την Τολμηρότητα του Αλλά, όλοκληρα εκατομμύρια το θαυμάζουν!

ΤΕΝΝΕΣΗ ΟΥΪΛΙΑΜΣ

baby doll

ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΟΘΟΥ
(Η ΚΟΥΚΛΙΤΣΑ)

ΚΑΡΛ ΜΑΛΤΕΝ
ΚΑΡΡΟΛ ΜΠΕΝΚΕΡ
ΕΛΙ ΓΟΥΑΛΛΑΣ
Σκηνοθεσία: ΕΛΙΑ ΚΑΖΑΝ
* 11 Μαρτίου ΠΑΛΛΑΣ-ΟΡΦΕΥΣ *

ΑΓΓΛΙΚΑ;
ΓΑΛΛΙΚΑ; ΙΤΑΛΙΚΑ;
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ;
ΡΩΣΣΙΚΑ; κλπ.

Κάθε γλώσσα είναι εύκολη όταν την μαθαίνετε μέ LINGUAPHONE

Όλες οι γλώσσες είναι το ίδιο εύκολες. Απόδειξις πώς τα παιδάκια όλων των χωρών του κόσμου μαθαίνουν με την ίδια ευκολία τη μητρική τους γλώσσα. Αν έπειτα δυσκολευόμαστε να μάθουμε άλλες γλώσσες είναι γιατί μας υποχρεώνουν να αποστηθίζουμε κανόνες και λέξεις, πράγμα που χρειάζεται πολύ καιρό και τελικά μας κάνει να παραιτηθούμε. Με το LINGUAPHONE

δεν μεταφράζετε ποτέ μιλώντας! Σκέπτεσθε απ' ευθείας στην ξένη γλώσσα που την μαθαίνετε στο σπίτι σας. Άπασχόλησις ενός τετάρτου μέσα στην ημέρα είναι αρκετή, και με 100 ώρες μπορείτε να μιλάτε με ευχέρεια και με άσπρη προφορά. Το LINGUAPHONE σας μαθαίνει τις γλώσσες με το φυσικό τρόπο. Τίποτε δεν είναι πιο εύκολο, πιο γρήγορο, πιο αποδοτικό

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ LINGUAPHONE

Πανεπιστημίου 10 - ΑΘΗΝΑΙΣ
Παρακαλώ στείλτε μου χωρίς υποχρέωση το 'Αναλυτικό σας τεύχος. Έσως κλείσω βρ. 3 σε γραμματόσημο για έξοδα. Η γλώσσα που μ' ενδιαφέρει είναι η.....
Όνομα.....
Επάγγελμα.....
Διανοίς.....

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

προσεκτικά αυτή τη φορά, το έργο μου, θα εύρισκε εκεί την απάντησή σε όλα της τα ερωτήματα. Θα καταλάβαινε π.χ. ο Κούν, δεν έννοοιμε «φόβο έμπρός σε ταλέντο», αλλά τον φυσικό φόβο ενός ανθρώπου που αγαπά τα ταλέντα που ο ίδιος εκκολάπτει όταν φθάνει η στιγμή να τα αποχωρισθ. Γιατί, ο ιερός σκοπός ενός θεάτρου όπως είναι το «Θέατρον Τέχνης» δεν είναι να ανεβάξω έργα τα οποία αναδεικνύουν το ταλέντο ενός και μόνον ήθοποιου και, όπως έγραφα, οι «μεγάλοι πρωταγωνιστές» καταστρέφουν το «πνεύμα» της επί ίσοις όροις συνεργασίας. Απόδειξη ότι ο κ. Διαμαντόπουλος τον όποιον αναφέρει, δεν έμεινε στο θέατρο Κούν, δίχως γι' αυτό να παύσει να συνδέεται βαθύτατα μ' αυτό. Όσον αφορά την δεσποινίδα Ζαχαραίου ή τους υπολοίπους ήθοποιους του «Θεάτρου Τέχνης» ή του ελεύθερου θεάτρου, που θα μπορούσε ν' αναφέρει ή γράφουσα, την πληροφορώ ότι διαλέγοντας ένα θέμα για «σπορταί» ή για «πολεμική» δεν σημαίνει ότι περιφρονούμε όλα τα άλλα ταλέντα του τόπου μας.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ

Άγαπητέ Τοξότη.
Εχειλίζουν από πλούσιο γούστο οι ΕΙΚΟΝΕΣ, από πολιτισμό και πρωτοτυπία. Από τα 'Εδω κ' 'Εκεί και το «Πολιτικό γράμμα της έβδομάδας» μέχρι τον «Ιντεξ» και

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

ΧΟΡΕΥΤΡΙΣ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ Σχολής «Ραλλού Μάνου» ζωντανεύουν στον Πλάτανο της Πλάκας το άγροστο «Γαϊτανάκι» από την χορογραφική σύνθεση «Ελληνική Αποκριά», της Ραλλούς Μάνου. (Σκηνογραφία και κοστούμια Σπ. Βασιλείου. Μουσική Μίκη Θεοδωράκη. Φωτογραφία του Χαριλάου Σαλμάνη).

τις έπικαιρότατες δημοσιογραφικές σας έρευνες, μαζί με τις άριστο-γρηματικές σας φωτογραφίες, όλα καθρεφτίζουν καλώς γούστο, πλούσιο γούστο, πλούσιο πνεύμα και έπιμελημένη και συστηματική εργασία. Αυτό όμως που με έχει κυριολεκτικά συναρπάσει είναι η μυθιστορηματική αφήγηση της περιπέτειας του ζεύγους Γεωργίου, που με το κατάτομμά τους του διάτλητο του 'Ατλαντικού με την μικρούλα «Χαρά» επέσπραν τον θαυμασμό και την έκτίμηση όλων και περισσό-τερο των 'Ελλήνων. 'Επ' αυτού να σου ζητήσω μία χάρη. 'Αν σου είναι δυνατόν, σε παρακαλώ, κάνε μου γνωστή τη διεύθυνση των Γεωργίου για να μπορέσω να τους εκφράσω τον άπεριόριστο θαυμασμό μου καθώς και εξ όνόματος ολοκληρωτής της παρέας μου, φιλάθλων και φανατικών αναγνώστών του περιοδικού μας. Τραβάτε μπροστά, αγαπητές ΕΙΚΟΝΕΣ. Είμαστε πάντα στο πλευρό σας όλοι.

Με έκτιμηση
Γιάννης Πολίτης. (Βουδούρη 11 Πειραιεύς).

Η διεύθυνση των Γεωργίου είναι: «Ιστιοπλοϊκή» Όμιλος Πειραιώς, Τουρκολίμανο. Για τα καλά σας λόγια ευχαριστούμε.

ΟΙ ΑΣΣΟΙ ΤΗΣ ΤΖΑΖ

Φίλε Τοξότη.
Έχω να σου κάνω μία θερμή παράκληση. Να περιλάβετε δηλ., αν είναι δυνατόν, μέσα στο μεγάλο αριθμό των προσωπικοτήτων που παρουσιάζονται, κατά καιρούς, μερικώς γνήσιους εκπροσώπους της μοντέρνας μουσικής στον τόπο μας. Ο Μ. Πλέσσας, ο Λέβ, ο Σ. Ρουχωτάς και άλλοι, έχουν νομίζω να μας πούν κάτι γύρω από τα μυστικά της τέχνης τους και της ζωής τους.

Ευχαριστώ.
Μαρ. Δ. Γουλ. ('Αθήναι)

Και αυτό θα γίνει. Άλλα φαντάζεστε σεις πώς οι άλχημιστάι της νυκτερινής μας ζωής θα βελήσουν να μας αποκαλύψουν τα... μυστικά τους, που τόσο και τόσο αντίπαλοι θα ήθελαν να γνωρίζουν;

ΣΥΝΤΑΓΗ ΓΙΑ ΚΡΕΠ

Την συνιστά ο κ. ΓΚΑΝΤΥ
άρχιμάντιρος εις το Παρίσι

«Ανακατεύετε μέσα σε μία σουπέρα 200 γρμ. φαρίνα, 30 γρμ. ζάχαρη, λίγο αλάτι, 2 αυγά δολοκλήρα και επί πλέον ένα κρόκο. Προσθέτετε μισή λίτρα μύρα και τα γυρίζετε ως ν' αποκτήσετε μία όχι πολύ ηχητή μάζα. Τότε προσθέτετε και 50 γρμ. λυωμένο βούτυρο και μία κουταλιά ρούμι ή κονιάκ.»

Η μύρα είναι πλούσια σε θιαμίνες που κάμνουν τις τροφές αποδοτικώτερες. Είναι επίσης πλούσια σε άλατα άρκετων που δυναμώνουν τα όστα.

Χάρην της υγείας σας απολαύστε την γευστική και δροσιστική μύρα ΦΙΕ. Διαβάζοντας την παραπάνω συνταγή έκερδίσατε και ένα ωραίο παιχνίδι συνανστροφής. Για να το λάβετε δωρεάν κόψτε όλο αυτό το κείμενο και αποστείλετε το εντός 8 ημερών μαζί με την ακριβή και καθορισμένη διεύθυνση στην Α.Ε. Κρόλος Φιέ. Υπερέλα Α Τ 2, Λεωφ. Συγγρού 53, Αθήναι.

...που μας έστειλαν

«ΑΡΜΟΝΙΑ», (ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ) ΤΟΥ ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟ-πουλου. 'Αθήνα, 1957. Το ότι μέσα στην τόση έπιστημονική και λογοτεχνική του εργασία ο διακεκριμένος μας νομικός δεν ξεχνάει ποτέ τον τομέα της παιδικής φιλολογίας, δείχνει την σημασία που αποδίδει στον έμπλουτισμό ενός τομέως που βασικά, μέχρι πρό μερικών ετών, ύστερούσε στον τόπο μας. Η «Αρμονία» (τυπωμένη ωραιότατα, με σχέδια και καλλιτεχνική επίδραση του Σπύρου Βασιλείου), είναι ο σύντροφος και βοηθός κάθε μητέρας που θέλει να διδάξει στο παιδί της ένα ποίημα ή ένα τραγούδι, αλλά, εύκολο, κι όμως με σαφή αξία λογοτεχνική...

«Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΙΣΚΙΩΝ», (ΠΟΙΗΜΑΤΑ) ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΖΕΡΒΟΥ. Πειραιεύς, 1956. Μία μικρή πλακέττα με πολύ περιεχόμενο και μιαν άσπρη, συχνά, τεχνική. Ξεχωρίζουν: «Ο άνθρωπος της χθεσινής βροχής» και ο 'Ιούδας».

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ», ΥΠΟ ΓΙΑΝΝΗ ΜΠΕΝΕΚΟΥ. ΑΘΗΝΑΙ 1956. Σελ. 134, βρ. 20. Η προσφορά της 'Ηπειρώς στη λογοτεχνία μας είναι γνωστή: Και ο Γιάννης Μπενέκος προσθέτει τώρα την μικρή, μά αξιοπρόσεκτη συλλογή του. Από τα περιεχόμενα ξεχωρίζουν: Το «Στοιχειό» και ο «Ξερόδραχος».

«ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ», ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ. Άρ. 9—10. Ιανουάριος 1957. Από τα περιεχόμενα: Το έκπαιδευτικό μας πρόβλημα» του Ε. Π. Παπανούσου, «Η παραγωγικότητα» του Α. Σκανδάμη, «Το πρόβλημα της Κύπρου» του Γερ. Κονιδάρη, διδλοκρισίαι, χρονικά κλπ.

«ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ», ΤΕΥΧΟΣ Ι, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1957. ΔΙΕΥΘΥΝ-τής: 'Αντώνης Κιτσίκης. Το πρώτο τεύχος του αξιόλογου αυτού περιοδικού, και σ' εμφάνιση και σε περιεχόμενα, δεν διαφέρει σε τίποτα από παρ-εμφερείς εκδόσεις του εξωτερικού, και αποτελεί μία συγκεκριμένη συνεισφορά στην εξέλιξη του ελληνικού περιοδικού τύπου. Από την πλούσια ύλη σημειώνουμε τα άρθρα των κ.κ. Κ. Κιτσίκη, Κ. Μπίρη, Χατζηκυριάκου - Γκίκα, Σφαέλλου κλπ., με έκτεταμένη εικονογράφηση, καθώς και πλήρες ευρετήριο των 'Ελλήνων αρχιτεκτόνων και των κυριωτέρων προ-μηθευτών ειδών που ενδιαφέρουν τον αρχιτέκτονα και τον πολιτικό μηχανικό.

«ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ», ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Α. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ. ΜΥ-θιστόρημα. 'Αθήνα, 1956. Έκδόσεις «Στέγη του διδίου» Σελ. 540. Αυτός που έγραψε το διβλίο αυτό δε μίσησε ποτέ καμέναν, λέει ο συγ-γραφέας στον πρόλογο, και ζητάει από τον αναγνώστη να τον μιμηθ. Σ' αυτήν την δοκιμασία της συγγνώμης προσφέρει τύπους ανάγλυφους που είναι, συχνά, όχι μόνο «πέρα», αλλά «κάτω» από το ανθρώπινο, ανθρώπινος ζωώδεις, με το κνούτο στο χέρι, που θυμίζουν σαφώς ώρισμέ-να προϊόντα δολοκληρωτικών καθεστώτων, σημερινών και παλαιότερων. Η αρχιτεκτονική του άρκετα πρωτότυπο αυτού μυθιστορήματος είναι μία προβολή του ανθρώπινου χαρακτήρα στις 4—5 βασικές απόψεις του Μό-χθου, —χωρσία, φάμπρικες, μεταλλεία, λιμάνια. Είναι σκληρή ή δου-λειά, και, φυσικά, το ύφος γίνεται εξ ίσου σκληρό σ' ώρισμένες σελίδες. Μά υπάρχουν κι άλλες όπου το χαμόγελο μιας γυναίκας ή το ανθισμα έ-νας λουλουδιού δίνουνται με μία ξεχωριστή απαλότητα και μ' έναν ιδιό-τυπο «κοσμοπολιτισμό». Βασανισμένοι και αλύτρωτοι, στενεμένοι στα πάθη τους, είναι οι ήρωες του «Πέρα από το ανθρώπινο»: Ο Σαμουήλ, ο Γιάν-νης Ματέο, ο Στέφαν, η Νοεμί, ο Κράμμερ, ο Βασίλης κινούνται στα δαιδαλώδη μακρινιάρια της Μοίρας τους, μέσα σε μία άτμοσφαιρα που θα ταίριαζε για σύγχρονη όπερα του Μενότι. Δεν είναι δέδωια αυτή δλη ή «ψίχα της ζωής», όπως την θέλει ο κ. Αθανασιάδης. Ένα μυθιστό-ρημα τόσο βασισμένο στον πόνο είναι φυσικό να κάνει οικονομία στις ά-πόψεις της Χαράς, που κι αυτές είναι πολλές και έντονες σε μία ζωή ω-λοκληρωμένη. Άλλά, κλείνοντας το «Πέρα από το ανθρώπινο» ένας ανα-γνώστης του δυτικού κόσμου, όχι μόνον είναι πρόθυμος να «συγχωρήσει» μερικούς από τους ήρωες: Είναι ακόμα και διπλά περήφανος, που ο ίδιος δεν είναι έτσι.

«ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΡΩΜΗ», ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ Ν. ΚΑΡΤΕΡ (ΠΟΙΗΜΑΤΑ) Έκδόσεις Μαυρίδη. 'Αθήνα 1957. Από τα αντίφγγίσματα της ψυχής μου» και την «Δευτέρα Παρουσία», ο Γιώργος Κάρτερ έχει δείξει πώς ακολουθεί έναν δρόμο σωστό, παρ' όλες τις πολύπλευρες δικαιολογίες του (πώση —αισθητική— κριτική— κινηματογράφο —ραδιόφωνο). Το νέο του αυτό δδοιοπορικό μένει πιστό στην παράδοση της ταξιδιωτικής δοκιμιογραφίας. Το φινάλε, ιδίως, είναι αντιπροσωπευτικό και δείχνει μ' έναργεια το διλ-λημα που αντιμετώπιζει κάθε 'Αθηναίος έπισκέπτης της Αλώνιας Πολι-τείας. «Είναι αλήθεια πώς ένωσα φορές, μία σπάνια ζήλεια, έπειδι αυτά τα αιώνια και δυνατά έργα δημιουργήθηκαν από 'Ιταλούς. Μά, πιστέψτε το, ένωσα μία βαθύτερη περηφάνεια που ήσαν έργα ανθρώπινα...».

ΤΟ ΠΑΛΑΜΗΔΙ (ΣΥΝΤΟΜΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΩΣΤΟΥ-ρου. Εικονογράφηση: Κώστα Παπά. 'Ανάπλι, 1957.

Άλλη μία ωραία πλακέττα του συγγραφέα του «Αυτά να μένουν με-τα-θύ μας», —χρησιμώτατος οδηγός σ' όποιον έπισκέπτεται το Ναύπλιο.

KAZ

Για να έχετε
δόντια λευκά και
γερά σαν τα δι-
κά μου, μεταχει-
ρίζεσθε πάντοτε
την οδοντόκρεμα
ΚΟΛΥΝΟΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΦΡΟΝΤΙΣ ΤΟ ΠΡΩΙ
ΚΑΙ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΟ ΒΡΑΔΥ

ΕΥΡΩΠΗ ΑΠΟ ΑΝΑΤΟΛΗ

Διά του Βορρά
πρός 'Απώ Ανατολήν
και γύρω από τον κόσμο

Με ένα και το αυτό εισιτήριο δύνασθε εξ 'Αθηνών να μεταβείτε κατ' ευθείαν εις 'Απώ Ανατολήν και εκείθεν διά της υπερπολικής γραμμής να επιστρέψετε εις 'Αθήνας μέσω Δυτικής Ευρώπης.

Η SAS είναι η μόνη εταιρία η όποια εξ 'Αθηνών σας προσ-φέρει τον πρωτοφανή αυτόν συνδυασμόν.

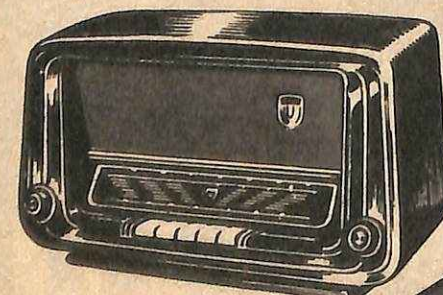
Η νέα αυτή υπερπολική γραμμή εξυπηρετείται με τα νεώ-τερα και ταχύτερα αεροσκάφη του κόσμου τα DOUGLAS DC-7C GLOBAL EXPRESS.

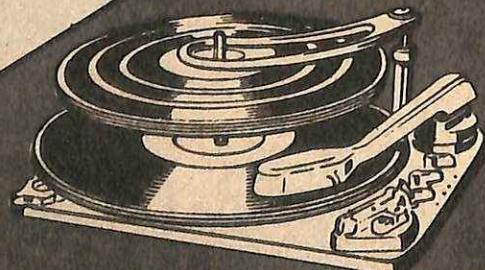
Εμπνεύνατε εις τον Ταξιδιωτικόν σας
Πράκτορα διά την SAS

THE GLOBAL AIRLINE

53/11

«ΒΕΓΚΑ», το τελειότερο
Γερμανικό ραδιόφωνο
Άριστούργημα τεχνι-
κής τελειότητας
και εμφάνισης.

Dual

ΓΕΝ. ΑΝΤ.: ΑΔΕΛΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

γάρφα

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΝ!

Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΙΤΟ
ΣΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΩΝ ΔΟΥΡΥΦΟΡΩΝ

Το απόγευμα της 20ής Ιουνίου 1956, η Σοβιετική Ένωση παρέδωσε ουσιαστικά τον έλεγχο της αποικιακής της αυτοκρατορίας στην Ανατολική Ευρώπη. Αυτό δεν συνέβη στο επαναστατημένο Βόζναν, ούτε στη μαρτυρική Βουδαπέστη, αλλά στη Μόσχα. Η παράδοση έγινε με μία υπογραφή, και το χέρι που υπέγραψε ήταν του Νικίτα Κροούτσεφ. Ήρωας της Ιστορίας αυτής είναι ο Τίτο, ο πρόεδρος της Γιουγκοσλαβίας. Οί λαοί της Ανατολικής Ευρώπης οφείλουν ευγνωμοσύνη στον σκληροτράχηλο και παμπόνηρο αυτόν άνθρωπο. "Αν ο Τίτο ήταν ένας διαφορετικός τύπος, ασφαλώς και η ιστορία τους θα ήταν έντελως αλλιώς..."

ΛΙΓΟ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΦΟΔΟ ΤΩΝ ΡΩΩΝ. ΑΡΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ ΦΥΛΑΣΣΟΥΝ ΤΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ

Η δραματική προσπάθεια της Ανατολικής Ευρώπης ν' απελευθερωθεί απ' τον κομμουνισμό βρίσκεται ακόμη στην εξέλιξη της. Δεν ξέρουμε ποιο θα είναι το τέλος της —μπορούμε όμως να πούμε πως και για-τί άρχισε δηλαδή η ιστορία.

Ο τόπος όπου άρχισε είναι το Βελιγράδι. Η ημερομηνία είναι η 26η Μαΐου 1955, η ημέρα που ο Κροούτσεφ κι ο Μπουλγκάνιν αποφάσισαν να ζητήσουν δημοσία συγγνώμη απ' τον Τίτο. Είχαν περάσει σχεδόν έφτα χρόνια απ' την εποχή που ο Γιουγκοσλάβος ηγέτης είχε τολμήσει να περιφρονήσει τον Στάλιν και να διακηρύξει την ανεξαρτησία του απ' τον έλεγχο του Κρεμλίνου.

ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ

Το ρωσικό προσκύνημα στο Βελιγράδι ήταν ιστορικό γεγονός. Μα οι Σοβιετικοί ηγέτες δεν κατάλαβαν τη σημασία αυτού που έκαναν. Θεώρησαν το ταξίδι τους ως ένα απλώς δήμα στην εκστρατεία που είχαν αρχίσει μετά το θάνατο του Στάλιν για να «ξεκαθαρίσουν» την αναχρονιστική και δαπανηρή πολιτική του. Είχαν διαπραγματευθεί κιόλας άνακωχή στην Κορέα και στην Ίνδοκίνα. Είχαν φτάσει σε αδιέξοδο στον τομέα των πυρηνικών όπλων. Είχαν εξαπολύσει μία πολιτικοοικονομική επίθεση στην Ασία, με προσφορές έμπορίου και βοήθειας. Η επιτυχία είχε αρχίσει να μεθάει τον Κροούτσεφ. Στο αεροπλάνο που τον πήγαινε στο Βελιγράδι, έβλεπε την επίσκεψή του στον Τίτο σαν ένα εξυπνο έλιγμό, που θα διευκόλυνε ακόμα περισσότερο τη σοβιετική πολιτική επίθεση.

Ο Τίτο, που τον περίμενε στο αεροδρόμιο, έβλεπε τα πράγματα διαφορετικά. Ήταν ευχαριστημένος για τη σοβιετική χειρονομία, μα δεν την έβλεπε παρά σαν το πρώτο βήμα στον μακροχρόνιο αγώνα του για την πλήρη ανεξαρτησία κ' ελευθερία δράσεως. Γιατί ο Τίτο είχε αναπτύξει μία αντίληψη του κομμουνισμού που την θεωρούσε πολύ αγνότερη από της Μόσχας: Σύμφωνα μ' αυτήν, όλες οι κομμουνιστικές χώρες έπρεπε να θεωρούνται ίσες και να μπορούν να διευθύνουν μόνες τους τις υποθέσεις τους. Κατά τη γνώμη του, η ύπαρξη «συνασπισμών» καθιστούσε αμφίβολη την εθνική ανεξαρτησία κι αποτελούσε κίνδυνο για την παγκόσμια ειρήνη.

Όταν, στο αεροδρόμιο, ο Κροούτσεφ πρότεινε επιστροφή της Γιουγκοσλαβίας στον σοβιετικό κόσμο, περιφρόνηση ήταν γραμμένη στο πρόσωπο του Τίτο. Ο Γιουγκοσλάβος ηγέτης όχι μόνο αρνήθηκε την προσφορά, μα και ανάγκασε τους επισκέπτες του να δεχτούν την αρχή της μη επεμβάσεως στις γιουγκοσλαβικές υποθέσεις.

Τότε άρχισαν να γεννιούνται οι πρώτες αμφιβολίες στα πειθήνια Κ.Κ. της Ανατολικής Ευρώπης. Αφού οι νέοι ηγέτες της Ρωσίας παραδέχονταν πως η πολιτική του Στάλιν ήταν έσφαλμένη, τότε κι ο ίδιος ο Στάλιν έπαινε να είναι αλάθητος.

Η ΕΚΘΕΣΗ ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ

Η πολιτική του Τίτο αποδείχτηκε σωστή όταν ο Κροούτσεφ έκανε, στο 20ο Κομματικό Συνέδριο της Μόσχας, την εκπληκτική μυστική του έκθεση για τα εγκλήματα του Στάλιν. Η επίθεση του Κροούτσεφ εναντίον του Στάλιν σταθεροποίησε τη θέση του στο εσωτερικό της Ρωσίας και του επέτρεψε να συνεχίσει την καινούργια του εξωτερική πολιτική. Άγνωστας τις διαμαρτυρίες της «παλιάς κομμουνιστικής φρουράς», δηλαδή κυρίως του Μολότοφ και του Καγκάνοβιτς, που έλεγαν ότι η Ρωσία κινδυνεύει να χάσει τον έλεγχο των δορυφόρων, τους είπε ότι το Σύμφωνο της Βαρσοβίας του 1955 συνέδεε τους δορυφόρους με τη Ρωσία περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Είπε επίσης ότι τα Κ.Κ. της Δυτικής Ευρώπης θα μπορούσαν τώρα εύκολα να παρασύρουν τους σοσιαλιστές σε «λαϊκά μέτωπα».

Η ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΜΙΝΦΟΡΜ

Ο Κροούτσεφ έπωφεληθήκε από την παρουσία των έρυθρων ηγετών στη Μόσχα, με την ευκαιρία του Συνεδρίου, για να διαλύσει την Κόμινφορμ. Η απόφαση κρατήθηκε μυστική ως τα μέσα Απριλίου, λίγο πριν απ' το ταξίδι του Τίτο στη Μόσχα, που έγινε τον Ιούνιο.

Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ ΤΙΤΟ, στα 65 χρόνια του σήμερα, βρίσκεται στον κολοφώνα της λαμπρής σταδιοδρομίας του. Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος τον ανέδειξε στρατιωτικό ήγηση — ή εσωτερική επανάσταση, επίδειξη δικτάτορα — και η μέχρι θανάτου σύγκρουση με τον Στάλιν, παγκόσμιο ηγετικό σύμβολο ανεξαρτησίας, τόσο απ' την Ανατολή όσο κι απ' τη Δύση.

Τα ανδρείκια της Μόσχας άρχισαν αμέσως στις χώρες τους την εφαρμογή της «άποσταλινοποίησης». Η «προσωπολατρία» καταγγέλθηκε αυστηρά, δόθηκαν ύποσχέσεις μεταρρυθμίσεων, κι αποφυλακίστηκαν μερικοί πολιτικοί κρατούμενοι.

ΟΙ «ΜΙΚΡΟΙ ΣΤΑΛΙΝ» ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ

Ριζικές όμως μεταβολές στα καθεστώτα αυτά δεν έγιναν, κ' οι «μικροί Στάλιν», που κυβερνούσαν τους δορυφόρους κατ' εντολή της Μόσχας, δεν έπαθαν σπουδαία πράγματα. Τον Απρίλιο, ο Τσερβένκοφ, στη Βουλγαρία, έγινε από πρωθυπουργός αντιπρόεδρος της κυβέρνησεως. Στην Πολωνία, ο αντιδημοτικός Μπέρμαν παύθηκε. Άλλα οι σπουδαιότεροι σταλινικοί ηγέτες — ο Ρακόβι στην Ουγγαρία, ο Ουλμπριχτ στην Ανατολική Γερμανία, ο Γεωργίου-Ντέζ στη Ρουμανία κι ο Χότσα στην Αλβανία — δεν έβγαλαν απ' τις θέσεις τους.

Ο Τίτο κατάλαβε πως η «άποσταλινοποίηση» ήταν πλαστή, και γινόταν για τα μάτια του κόσμου, κ' εξακολούθησε την κριτική του και τις πιέσεις του για πραγματική εκκαθάριση της ηγεσίας των δορυφόρων. Τον Μάιο, λίγο πριν φύγει για τη Μόσχα, η «Πολιτική» δημοσίευσε περιγραφή για τις δορυβάδες συνεδριάσεις της Λέσχης Πιέτφ, στη Βουδαπέστη, του κέντρου των νεαρών διανοουμένων, που θ' αποτελούσε την αφετηρία της αντίστασης στην Ουγγαρία.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΖΑΡΕΜΑΤΑ

Ο Τίτο αποφάσισε να επιταχύνει τα πράγματα. Κατάλαβε πως ο Κροούτσεφ ήταν ρεαλιστής και θ' άκουγε τα επιχειρήματά του, κι αποφάσισε να ζητήσει απ' τη Μόσχα να δεχτεί επίσημα το γιουγκοσλαβικό δόγμα της ισοτιμίας των Κ.Κ. και των «διαφορετικών δρόμων» προς το σοσιαλισμό. Επιχειρήματά του ήταν πως, αφού ο καπιταλισμός μπορεί να νικήσει με ειρηνικά μέσα, έπρεπε ν' αυξηθεί η δύναμη επιδράσεως του κομμουνισμού, και ν' αποκτηθούν ειλκρινείς σύμμαχοι με δημοφιλείς κυβερνήσεις.

Χάρις στην πολιτική του Τίτο, ή 'Ανατολική Εύρῳπη δὲν δά ξαναγίνη σκλάβα τῆς Μόσχας

Η ΕΝΤΟΝΗ δραστηριότητα του Τίτο τὸν ὡδήγησε σὲ διάφορες διπλωματικές ἐπισκέψεις. Στὰ σταθμὸ τοῦ Βουκουρεστίου τὸν ὑποδέχεται ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Κόμματος, κ. Γκεόργκιου-Ντέζ.

ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ 1956, συνητήθησαν στὸ Μπριόνι οἱ ἡγέτες τῶν οὐδετέρων χωρῶν. Ὁ πρόεδρος Νάσερ καὶ ὁ πρωθυπουργὸς Νέρου συνεφώνησαν μὲ τὸν Τίτο στὴν καταδικὴ τῶν συνασπισμῶν, ὅλλ' εἰς οὐδὲν συγκεκριμένον κατέληξαν. Λίγες μέρες ἀργότερα ξέσπασε ἡ, παρ' ὀλίγον ὀλέθρια, δόμβα τοῦ Σουέζ.

Ὁ Κρούστσεφ πάλι ρώτησε τὸν Τίτο: Πῶς μπορούσε νὰ ὀνομάζεται σοσιαλιστικὴ μιὰ χώρα ποὺ ἔχει ὑπογράψει σύμφωνο μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκία, μέλη τοῦ ΝΑΤΟ; Πῶς ἡ Γιουγκοσλαβία ἤθελε νὰ θεωρηθῇ φίλη τῆς Ρωσίας, ἀφοῦ ἐνεθάρρυνε τὰ μεταρρυθμιστικὰ κινήματα στοὺς δορυφόρους; Καὶ γιατί νὰ μὴν ἰδρυθῇ μιὰ «ὀργάνωση» τῶν σοσιαλιστικῶν κρατῶν, μὲ συμμετοχὴ τῆς Γιουγκοσλαβίας;

Ὁ Τίτο οὔτε θέλησε καὶ νὰ συζητήσῃ αὐτὴ τὴν πρόταση τῆς δημιουργίας μιᾶς καινούργιας Κόμινφορμ μὲ συμμετοχὴ τοῦ Βελιγραδίου. Ἦταν κηρυγμένος ἐναντίον κάθε συνασπισμοῦ, γιατί οἱ συνασπισμοὶ ἀποτελοῦν κίνδυνο γιὰ τὴν ἔθνικὴ ἀνεξαρτησία.

Η ΑΠΟΠΟΜΠΗ ΤΟΥ ΜΟΛΟΤΩΦ

Ὁ Κρούστσεφ τότε προσπάθησε νὰ κολακεύσῃ τὸν Τίτο. Τοῦ θύμισε πῶς εἶχε διώξει τὸν Μολότσεφ ἀπ' τὸ ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν λίγο πρὶν ἀπ' τὴν ἀφίξή του καὶ πῶς ἡ ἀποσταλινοποίηση θὰ συνεχιζόταν.

Ὁ Τίτο ἀπάντησε πῶς πολλοὶ ἰθύνοντες σταλινικοί, κι ἀνάμεσά τους ὁ Ράκοζι, ἐξακολουθοῦσαν νὰ δρῶσαν στὴν ἀρχή.

Τότε ὁ Κρούστσεφ ὑποχώρησε, καὶ δέχτηκε νὰ ὑπογράψῃ τὴ δῆλωση γιὰ τὴν πολιτικὴ τῶν δύο κομμάτων, ἂν ὁ Τίτο δεχόταν νὰ ὑποστηρίξῃ μιὰ σοβιετικὴ δῆλωση γιὰ τὴν ἐξωτερικὴ πολιτική.

Στὶς 20 Ἰουνίου 1956, ὁ Τίτο κι ὁ Μπουλγκάνιν ὑπέγραψαν τὴ διακήρυξη γιὰ τὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ, καὶ μετὰ λίγες ὥρες, ὁ Τίτο κι ὁ Κρούστσεφ ἔβαλαν τὰ ὀνόματά τους κάτω ἀπ' τὴν κομματικὴ διακήρυξη.

Ἐνας ἀρχηγὸς 16 ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, ποὺ ἤξερε καλὰ τὸ μηχανισμό τῆς σταλινικῆς ἡγεσίας κ' εἶχε ἐπαναστατήσει μὲ θάρρος ἐναντίον τῆς Μόσχας στὴν ἴδια του τὴ χώρα, πέτυχε ἔτσι τὸ μεγαλύτερο θρίαμβο, ποὺ πραγματο-

ποιήθηκε ποτὲ ἐναντίον τῆς σοβιετικῆς δυνάμεως...

Ὁ κόσμος δὲν κατάλαβε τὴ σημασία αὐτῆς τῆς νίκης, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ προκαλέσῃ ἐπανάσταση στὴν Ἀνατολικὴ Εὐρώπη. Οἱ περισσότεροι νόμισαν πῶς ὁ Τίτο υἱοθετοῦσε τὴν πολιτικὴ τῆς Μόσχας, καὶ δὲν εἶδαν τὴν ἀλλαγὴ ποὺ εἶχε γίνῃ στὶς σχέσεις μεταξὺ τῶν δυνάμεων.

Ὁ Κρούστσεφ ἄρχισε ἀμέσως ν' ἀντιλαμβάνεται τὰ ἀποτελέσματα. Συγκάλεσε ἀμέσως σὲ μυστικὴ σύσκεψη στὴ Μόσχα τοὺς κομμουνιστὰς ἡγέτας τῆς Ἀνατολικῆς καὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, καὶ τοὺς εἶπε πῶς ἡ καινούργια γραμμὴ ἦταν ἀπλῶς μιὰ κίνηση τακτικῆς. Ἡ Σοβιετικὴ ἔνωση ἐξακολουθοῦσε νὰ θεωρῇ τὸν αὐτὸ τῆς ὥς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 κομμουνιστικὸ ἔθνος.

Ἀλλὰ οἱ ἡμέρες τῶν κυνικῶν σοβιετικῶν ἐλιγμῶν εἶχαν πιά περάσει. Τὰ γεγονότα ἄρχισαν νὰ ἐκτυλίσσονται μὲ ταχύτατο ρυθμό.

Στὶς 28 Ἰουνίου, οἱ ἐργάτες τοῦ Πόζναν σήκωσαν τὴ λαμπάδα τῆς ἐλευθερίας στὴν Πολωνία. Αὐτὸ ἔγινε ὅχι μόνο ἐπειδὴ οἱ βιοτικές συνθήκες ἦταν ἀφόρητες, μὰ κ' ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ διασάβηνθηκαν τὴν ἀναποφασιστικότητα τοῦ Κρεμλίνου —τὸ δισταγμὸ του νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν κτηνώδη σταλινικὴ τακτική.

Τὸ Βελιγράδι ἄρχισε νὰ στέλνῃ ἀντιπροσωπεῖες στὶς πρωτεύουσες τῶν δορυφόρων, καὶ οἱ ἀντικομμουνιστὰς στὶς χώρες αὐτές δὲν περιμέναν πιά παρὰ τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ δράσουν. Τὸ Κρεμλίνο ἀνησύχησε. Ἡ Κ.Ε. τοῦ Σοβιετικοῦ Κ.Κ. συγκλήθηκε τὴ δεύτερη ἑβδομάδα τοῦ Ἰουλίου. Ὁ Μολότσεφ καὶ ὁ Καγκάνοβιτς κατέγγειλαν τὴν ἀντισταλινικὴ γραμμὴ καὶ τὴ Γιουγκοσλαβικὴ πολιτικὴ. Ἡ ἔπιτροπὴ διακήρυξε καὶ πάλι, παρ' ὅλη τὴ συμφωνία ποὺ εἶχε ὑπογράψῃ μὲ τὸν Τίτο, πῶς ἡ Σοβιετικὴ ἔνωση ἐξακολουθοῦσε ν' ἀποτελῇ ὑπόδειγμα γιὰ ὅλα τὰ «σοσιαλιστικά» κράτη.

ΑΝΑΒΡΑΣΜΟΣ ΣΕ ΔΥΟ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ

Στὶς 21 Ἰουλίου, ὁ Μικογιάν κι ὁ Σούσλοφ πήγαν στὴ Βουδαπέστη γιὰ νὰ κατασιγᾶσουν τὴ δυσἀρέσκεια ποὺ κρατοῦσε σὲ ἀναβρασμὸ τὸ Οὐγγρικό Κ.Κ. Ὁ Μπουλγκάνιν κι ὁ Ζούκωφ ταξίδεψαν γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ στὴν Πολωνία. Οἱ δύο τελευταῖοι ἔδωκαν μιὰ ἀνακοίνωση ποὺ τόνιζε τὴν ἀνάγκη ἀλληλεγγύης τοῦ στρατοπέδου τῆς εἰρήνης.

Ἡ Μόσχα ἄρχισε νὰ ἐπιτίθεται ἔμμεσα ἐναντίον τῶν Γιουγκοσλάβων. Σχεδὸν ταυτόχρονα οἱ Ρουμᾶνοι, οἱ Βούλγαροι κ' οἱ Τσεχοὶ κομμουνιστὰς ἄρχισαν νὰ παπαγαλίζουν στὶς ἐφημερίδες τους τὰ λόγια τῆς Μόσχας. Μὰ στὴν Πολωνία καὶ στὴν Οὐγγαρία, ὁ ἀναβρασμὸς ἐξακολούθησε. Οἱ δίκες τοῦ Πόζναν, ποὺ ἀκολούθησαν τὶς παραχές, ἔγιναν ἐλεύθερα καὶ δίκαια. Ὁ πολωνικὸς τύπος ἄρχισε νὰ ἐπικρίνῃ τὴ Μόσχα καὶ νὰ ζητᾷ περισσότερὴ ἐλευθερία.

ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΗ ΤΟΥ ΡΑΚΟΖΥ ΕΠΙ ΠΙΝΑΚΙ...

Οἱ Ρῶσοι ἔκαναν τότε μιὰ καινούργια ἀπόπειρα νὰ ἐξαγοράσουν τὸν Τίτο. Στὶς 21 Ἰουλίου, ὁ Μικογιάν πήγε στὸ Μπριόνι, γιὰ νὰ προσφέρῃ στὸν Γιουγκοσλάβο ἡγέτη τὴν κεφαλὴ τοῦ Ράκοζι ἐπὶ πινάκι. Ὁ Τίτο δέχτηκε τὸ δῶρο, μὰ ἐξακολούθησε τὴν πίεσή του.

Τὸν Αὐγούστο, ἡ Μόσχα ἔστειλε μιὰ ἐγκύκλιο πρὸς ὅλους τοὺς δορυφόρους καὶ στὰ Κ.Κ. Ἰταλίας καὶ Γαλλίας. Ἡ ἐγκύκλιος προειδοποιούσε τὰ Κ.Κ. νὰ μὴ μιμοῦνται πολὺ τὴ Γιουγκοσλαβία, γιατί αὐτὸ θὰ κλονίζε τὴν ἐνότητα τοῦ «σοσιαλιστικοῦ στρατοπέδου». Ὁ Τίτο χαρακτηριζόταν ὡς «ἀριστερὸς», ἀλλὰ ὅχι πραγματικὸς μαρξιστὴς καὶ λενινιστὴς.

Ο ΑΝΕΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Στὸ ἀνάμεταξύ ἡ ἀναταραχὴ συνεχιζόταν στὴν Πολωνία καὶ στὴν Οὐγγαρία. Ὁ ἀνεμὸς τῆς ἐλευθερίας ἐπνευσε στὶς δύο αὐτὲς καθολικὲς χώρες. Ὁ Βλαντισλάβ Γκομούλκα κι ὁ Ἰμ-

ρε Νάγκυ «ἀποκαταστάθηκαν» κ' οἱ ὁπαδοὶ τους ζητοῦσαν μεταρρυθμίσεις. Ἡ Οὐγγαρία ἀπέρριψε τὸ σχέδιο γιὰ τὴ βαρεῖα διομηχανία ποὺ εἶχε καταρτίσει ὁ Ράκοζι, κ' ἡ коллекτιβοποίηση τῆς γῆς σχεδὸν σταμάτησε.

Στὶς 17 Σεπτεμβρίου, ὁ Κρούστσεφ εἰδοποίησε ἑαφνικὰ τὸν Τίτο πῶς δεχόταν νὰ στείλῃ 300.000 τόννους σιτᾶρι στὴ Γιουγκοσλαβία, ἐναντὶ Γιουγκοσλαβικῶν προϊόντων. Ὁ Τίτο ζήτησε τότε διευκρινήσεις γιὰ τὴν ἐγκύκλιο, κι ὁ Κρούστσεφ δῆλωσε πῶς τὸ περιεχόμενό τῆς ἀντανάκλουσε τὶς ἀπόψεις ὁλοκλήρου τοῦ Πολιτμπυρό. Ἡ Γιουγκοσλαβία —εἶπε— δὲν ἔπρεπε κι αὐτὴ νὰ ἐπεμβαίῃ στὶς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων σοσιαλιστικῶν χωρῶν. Πάντως, πρότεινε νὰ συνεχιστῇ ἡ συζήτησή τους στὴ Σοβιετικὴ ἔνωση. Ὁ Τίτο δέχτηκε, καὶ πήγε ἀεροπορικῶς στὴν Κριμαία στὶς 27 Σεπτεμβρίου.

ΟΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΜΑΙΑΣ

Οἱ Ρῶσοι ἐξήγησαν στὸν Τίτο, κατὰ τὴν ὀχταήμερη παραμονή του, πῶς ὁλόκληρο τὸ ἀμυντικὸ σύστημα τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας κ' ἡ θέση τοῦ Ἑρυθροῦ Στρατοῦ στὴν Ἀνατολικὴ Εὐρώπη, κινδυνεύουν ἐξ αἰτίας τῆς προπαγάνδας τοῦ Βελιγραδίου γιὰ «ἐισότηας». Τοῦ εἶπαν πῶς ἡ κατάσταση ἦταν ἀπειλητικὴ στὴν Πολωνία, στὴν Οὐγγαρία καὶ στὴν Ἀνατολικὴ Γερμανία.

Ὁ Τίτο ἀπάντησε πῶς, ἀκριβῶς χάριν τῆς ἀσφαλείας τους, οἱ Ρῶσοι δὲν ἔπρεπε νὰ χάσουν καιρὸ στὴν Ἀνατολικὴ Εὐρώπη. Ἐπρεπε νὰ δώσουν ἀνεξαρτησία, πρὶν βρεθοῦν ἀνάμεσα σ' ἐχθρικοὺς πληθυσμούς. Εἰδικὰ στὴν Οὐγγαρία ζήτησε νὰ δοθῇ ὁ ἐλεγχος τῆς κυβερνήσεως στὸν Νάγκυ καὶ τὸν Γιάνος Καντάρ, ἔναν ἄλλο παλιὸ τιτοιστὴ. Ὁ νέος γραμματεὺς τοῦ Οὐγγρικοῦ Κ.Κ. Ἔρνο Γκέροε, ἦταν μιστὸς στὸν οὐγγρικό λαό.

Ὁ Κρούστσεφ κάλεσε τὸν Γκέροε στὴν Κριμαία. Ὁ Γκέροε ὑποσχέθηκε νὰ ἐφαρμόσῃ ἕνα πρόγραμμα ποὺ θὰ πλησίαζε τὶς τιτοιστικὲς ἀπόψεις. Οἱ Ρῶσοι πάλι ὑποσχέθηκαν πῶς δὲν θὰ ξανάστελναν ἐγκυκλίους μὲ ἀντιγιουγκοσλαβικὸ περιεχόμενο.

Ὁ Τίτο γύρισε στὸ Βελιγράδι, στὶς 5 Ὀκτωβρίου, καὶ δέχτηκε ἀντιπροσωπεῖες τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Οὐγγρῶν κομμουνιστῶν. Ἡ τελευταία εἶχε ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Γκέροε.

Η ΠΟΛΩΝΙΚΗ ΕΞΕΓΕΡΣΗ

Στὶς 19 Ὀκτωβρίου ἄρχισε ἡ ἐξέγερση στὴν Πολωνία. Μιὰ τιτοιστικὴ ὁμάδα, μ' ἐπικεφαλῆς τὸν Γκομούλκα, κατέλαβε τὴν ἐξουσία μὲ σχετικὰ εἰρηνικὸ τρόπο. Ὁ Κρούστσεφ πήγε ἀεροπορικῶς στὴν Πολωνία καὶ συσκέφθηκε μὲ τοὺς κομμουνιστὰς ἡγέτας. Διαπίστωσε ὅτι, χωρὶς ἐπέμβαση τοῦ Ἑρυθροῦ Στρατοῦ, δὲν θὰ μπορούσε νὰ σταματήσῃ τὸ ἀπελευθερωτικὸ κίνημα, ἂν καὶ ἡ κυβέρνησις Γκομούλκα διακήρυξε πῶς θὰ συνεργαζόταν μὲ τὴ Μόσχα μὲ βάση τὴν ἰσότητα.

Ὁ Γκέροε ἔμεινε ὀχτῶ μέρες στὴ Γιουγκοσλαβία. Ὁ Καντάρ, ποὺ ἦταν μέλος τῆς ἀντιπροσωπείας του, ὑποστήριζε τὶς Γιουγκοσλαβικὲς ἀπόψεις, καὶ φαίνεται πῶς ἔπεισε καὶ τὸν Γκέροε. Ὁ τελευταῖος ὁμῶς, ὅταν γύρισε στὴ Βουδαπέστη, ἔδωκε ἕνα λόγο ποὺ εἰδείνε ὅτι δὲν εἶχε μάθει τίποτα στὸ Βελιγράδι καὶ δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ κάνῃ καμμιὰ βασικὴ μεταρρύθμιση. Αὐτὸς ὁ λόγος χρησίμευε σὰν τὴ σπίθα, ποὺ ἀναψε τὸ μπαρούτι τῆς λαϊκῆς ἐξεγέρσεως...

Η ΟΥΓΓΑΡΙΑ ΠΙΑΝΕΙ ΦΩΤΙΑ

Μέσα σὲ λίγες ὥρες, ὁλόκληρη ἡ Οὐγγαρία βρισκόταν σ' ἐπανάσταση ἐναντίον τῶν Σοβιετικῶν ἡγετῶν τῆς.

Οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ Τίτο κατὰ τὴ μοιραία ἐκείνη ἐπίσκεψή του τοῦ Ἰουνίου στὴ Μόσχα, ἀ-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

Η ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ του χώρου της Ακροπόλεως. Ο γεν. γραμματέας του υπουργείου Γεωργίας, κ. Γ. Κοζώνης, επεξηγεί στον πρόεδρο της κυβέρνησης, κ. Καραμανλή, τα σχέδια για την δημιουργία χώρων πρασίνου.

ΤΟ ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟ «ΙΣΜΙΡ», 6.000 τόννων, βυθίζεται άργα έξω από τον κόλπο της Σμύρνης. Το ατμόπλοιο συνεκρούσθη με το αμερικανικό φορτηγό «Χάουελ», 7.800 τόννων. Δεν έλειψαν, βέβαια, και τα ανθρώπινα θύματα: Ένας σκοτώθηκε, κατά τη σύγκρουση, και 2 πνίγηκαν.

(London News)

(United Press)

ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ, οι τέσσερις νεαροί Άγγλοι φοιτητάι, που απέλαθησαν από την Ούγγαρία ως κατάσκοποι, έδωσαν μια συνέντευξη τύπου. Από τ' αριστερά προς τα δεξιά, οι κ.κ. Κρίστοφερ και Μπαίτζιλ Λόρντ, η μέ Τζούντυ Κρίππς κι ο κ. Ρότζερ Κούπερ, διηγούνται την περιπέτεια.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ

ΣΕ 7 ΗΜΕΡΕΣ

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

‘Η «Αδριαλαξία» του ‘Ισραήλ

• Δι’ άλλαπαλλήλων προσφάτων αποφάσεων ή Γενική Συνέλευσις καλεί τὸ ‘Ισραήλ νὰ ἐκκενώσῃ, ἄνευ ἀναβολῆς, τὰ κατεχόμενα ὑπ’ αὐτοῦ ἐδάφη: Τὴν περιοχὴν τῆς Γάζης καὶ τὸ στόμιον τοῦ κόλπου τῆς Ἀκάμπα. Οἱ ‘Ισραηλινοί, οἱ ὁποῖοι σχετικῶς προθύμως παρέδωσαν εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ ΟΗΕ ὁλόκληρον τὴν χερσόνησον τοῦ Σινᾶ, ἀρνοῦνται νὰ συμμορφωθοῦν ἄνευ παροχῆς σοβαρῶν ἐγγυήσεων ἐκ μέρους τῆς Αἰγύπτου, διὰ τοὺς ἀκολουθοῦς λόγους:

1. Ἡ περιοχή τῆς Γάζης —ἐδαφος καταληφθὲν ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου κατὰ τὸν διαμελισμὸν τῆς Παλαιστίνης— ἀποτελεῖ ἐπικίνδυνον σφῆνα ἐναντίον τῆς ἀσφαλείας τοῦ ‘Ισραήλ καὶ ἐστὶν ἔξορμήσεως τῶν «φενταγίν», ὠργανωμένων μικρῶν δυνάμεων Αἰγυπτίων τρομοκρατῶν, οἱ ὁποῖοι κατ’ ἐπανάληψιν εἰς τὸ παρελθὸν διενήργησαν καταδρομὰς δολιοφθορᾶς καὶ τρομοκρατικῶν πράξεων κατ’ ἀμάχων. Τὸ ‘Ισραήλ ζητεῖ ῥητὰς ἐγγυήσεις διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν πράξεων τούτων.

2. Ἡ περιοχή τοῦ στομίου τοῦ κόλπου τῆς Ἀκάμπα, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ὄχυροῦ σημείου Σάρμ ἐλ Σεϊκ καὶ τῶν ἀπέναντι αὐτοῦ δύο μικρῶν ἐρημονήσων, Τιράν καὶ Σαναφίρ, ἐλέγχει τὴν εἰσόδον τοῦ κόλπου εἰς τὸν μυχὸν τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται ὁ Ἰσραηλινὸς λιμὴν τοῦ ‘Εϊλάτ, μοναδικὴ θαλασσία διέξοδος πρὸς τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀφρικήν. Τὸ ‘Ισραήλ ζητεῖ ἐγγυήσεις διὰ τὴν ἐλευθέραν ναυσιπλοΐαν, τὴν ὁποίαν ἀπὸ τῆς κατοχῆς τοῦ στομίου οἱ ‘Ισραηλινοὶ ἐξασφαλίζουν διὰ τὰ ὅμορα ἐχθρικά ἀραβικά κράτη τῆς ‘Ιορδανίας καὶ τῆς Σαουδαραβίας.

Αἱ Ἰσραηλινὰ ἀπόψεις ἐξετέθησαν σαφῶς, ἀλλὰ ἡ Αἰγύπτου συστηματικῶς ἀρνείται πᾶσαν ἐγγύησιν, ἐξακολουθοῦσα νὰ διατηρῇ «ἐμπολέμους» σχέσεις μετὰ τοῦ ‘Ισραήλ. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ΟΗΕ, ἐνῶ εἶναι ρητὰ καὶ ἐπιτακτικὰ διὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν ἐδαφῶν, ἀποφεύγουν νὰ παράσχουν ἢ νὰ ὑποχρεώσουν τὴν Αἰγύπτου νὰ δώσῃ τὰς αἰτουμένους δικαιολογημένας ἐγγυήσεις, περιοριζόμεναι εἰς θαυμαστάς ἀοριστίας. Ἡ μεροληπτικὴ αὐτὴ μεταχείρισις τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τῶν δύο Μεγάλων καὶ τῆς διπλωματικῆς πελατείας τῶν, ἐρμηνεύεται θεοβιαῶς εὐκόλως ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν νὰ κολακεύσουν, ἕκαστος πρὸς ἴδιον ὄφελος, τὸν ἀραβικὸν ἐθνικισμόν, ἀλλὰ δὲν συνιστᾷ λύσιν τοῦ προβλήματος καὶ προετοιμάζει νέαν ἔκρηξιν καὶ νέους κινδύνους.

Παρά τὴν πλήρη διεθνὴ ἀπομόνωσίν του, τὰς πιέσεις καὶ τὰς ἀπειλάς, ὁ «περιούσιος λαὸς τοῦ Κυρίου» ἀρνείται νὰ συμμορφωθῇ καὶ ἐτοιμάζεται δι’ ἀπεγνωσμένον μέχρις ἐσχάτων ἀγῶνα. Εἰς τὸν ΟΗΕ γίνεται λόγος περὶ ἐπιβολῆς οἰκονομικῶν κυρώσεων κατὰ τοῦ ‘Ισραήλ, γεγονός τὸ ὁποῖον ἀπειλεῖ μὲ ἐξαφάνισιν τὸ μικρὸν κράτος. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὅμως διακυβεύεται καὶ ἡ τύχη τοῦ διεθνoῦς ὀργανισμοῦ, διότι μέχρις ἐνὸς σημείου εἶναι ἀνεκτόν, ἀπὸ τὴν διεθνή κοινὴν γνώμην, τὸ θέαμα τῆς ἀσκήσεως βίας κατὰ τῶν μικρῶν ὅταν οἱ μεγάλοι παραβιάζουσιν ἀνέτως καὶ ἀνοδύνας ὅλας τὰς ἀποφάσεις τοῦ ΟΗΕ πού θίγουν τὰ συμφέροντά των. Ἐν τούτοις ἡ λύσις εἶναι ἀπλὴ καὶ δὲν θίγει συμφέροντα: α) Ἡ παροχὴ ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ ΟΗΕ ἐγγυήσεων διὰ τὴν ἐλευθέραν διόδον ἀπὸ τὸ Σουέξ καὶ τὴν Ἀκάμπα. β) Ἡ παράδοσις τῶν ἐπιδόκων ἐδαφῶν εἰς τὸν ΟΗΕ.

ΤΕΡ. ΠΗΛ.

ΑΥΣΤΡΙΑ:

• Ἡ εἰσροὴ τῶν Οὐγγρῶν προσφύγων ἐδημιούργησεν ὀξὺ δημοσιονομικὸν καὶ κοινωνικὸν πρόβλημα. Ἐκ τῶν συνολικῶς καταφυγόντων 170 χιλιάδων, οἱ 100 χιλιάδες ἔχουν μεταναστεύσει εἰς ἄλλα εὐρωπαϊκά κράτη καὶ τὴν Ἀμερικὴν, οἱ δὲ ὑπόλοιποι 70 χιλιάδες ἀναμένουν ρύθμισιν τῆς τύχης των. Ἡ Αὐστρία προσφέρει νὰ παράσχῃ, κατόπιν ἡθικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐπιλο-

γῆς, μόνον ἄσυλον καὶ ἐργασίαν εἰς 20 — 30 χιλ., ἐνῶ οἱ ἀπομένοντες 40 χιλ. πρέπει ν’ ἀπορροφηθοῦν ἀπὸ ἄλλας χώρας, αἱ ὁποῖαι ὅμως, μετὰ τοὺς πρώτους ἐνθουσιασμούς, φαίνονται διστακτικαί. Διὰ τὴν στοιχειώδη συντήρησιν τῶν προσφύγων τὸ αὐστριακὸν δημόσιον ἐδαπάνησεν ἤδη περὶ τὰ 250 ἐκ. δραχμῶν, παρὰ τὴν βοήθειαν τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν τῶν διαφόρων χωρῶν, ἐξακολουθεῖ δὲ νὰ δαπανᾷ τώρα περὶ τὸ ἓν ἑκατ.

δραχμῶν ἡμερησίως. Ἡ ἐπιβάρυνσις αὕτῃ εἶναι δυσθῶστακτος, ἂν ληθθῇ ὅτι ἡ Αὐστρία εἶναι ἓνα μικρὸν κράτος 7 ἐκ. μὲ 200 χιλ. ἀνέργους, μόλις προσφάτως ἀπαλλαγέν τοῦ ξένου ζυγοῦ. Αἱ σχετικαὶ αὐστριακαὶ ἐκκλήσεις εὗρον ἀπήχησιν, ὅσον ἀφορᾷ τουλάχιστον τὰ ἔξοδα συντηρήσεως τῶν προσφύγων, εἰς Οὐάσιγκτων, ὅπου γίνεται λόγος περὶ παραχωρήσεως ποσοῦ 20 ἐκ. δολλαρίων. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ θετικὴν λύσιν καὶ διὰ τοῦτο ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις ἐδέχθη ἐν τέλει ἐπιτροπὰς παλιννοστήσεως τῆς κυβερνήσεως Καντάρ, αἱ ὁποῖαι ἐπέτυχον νὰ ἐπαναπατρίσουν μόνον περὶ τοὺς 2.000 πρόσφυγας. Τὸ γεγονός τοῦτο καὶ ἡ ἀπροθυμία τῶν ἄλλων χωρῶν νὰ δεχθοῦν Οὐγγρους μετανάστες —μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχουν καὶ ἐγκληματῖαι τοῦ κοινοῦ δικαίου, φασίσται καὶ ἄλλα ὑποπτα πρόσωπα— θέτει τὴν αὐστριακὴν κυβέρνησιν ἐνώπιον ἀπρόοπτου καὶ τραγικοῦ διλήμματος.

ΑΝ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ:

• Μὲ φρασεολογίαν καθαροῦ σταλινικοῦ τύπου, ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ σοσιαλκομμουνιστικοῦ κόμματος Οὐλμπριχτ κατήγγειλε τὴν ἀνακάλυψιν «συνωμοσίας» διὰ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ καθεστώτος. Στόχος ὁ Βόλφγκανγκ Χάριχ, ἡ γραμματεὺς του καὶ δύο φοιτηταί. Ὁ Χάριχ, νεαρὸς φιλόσοφος, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Χοῦμπολτ τοῦ Ἀνατολικοῦ Βερολίνου, θεωρούμενος ὡς λαμπρὸς μαρξιστὴς καὶ ἐλπὶς τοῦ κόμματος, κατηγορεῖται ὅτι ὠργάνωσε διὰ τὴν 2αν Νοεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀντεπαντάσασιν οὐγγρικῶν τύπου, ὅτι ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ ὁπηρεσίας ἀντικατασκοπείας ἐξ ὧν δυνάμεων καὶ δικτοῦς σοσιαλδημοκράτας. Ἡ ἀλήθεια, ὡς συνήθως, εἶναι διάφορος καὶ ἀπλή: Ὁ καθηγητὴς Χάριχ ἐξέφρασεν ἀπόψεις τῶν νεωτέρων στελεχῶν ὅσον ἀφορᾷ τὰς σταλινικὰς μεθόδους, ἐτόλμησε νὰ ἐπικροτήσῃ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Γκομούλκα καὶ νὰ μὴ συμφωνήσῃ μὲ τὸν «ἀντεπαναστατικόν» χαρακτῆρα τῆς οὐγγρικῆς ἐπαναστάσεως. Ὑπάρχει εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν καὶ ἄλλο περίεργον στοιχεῖον: Ἐνῶ κεραυνοβολεῖται ὑπὸ τοῦ Οὐλμπριχτ διὰ τὰ ἐπὶ τὰ θανάσιμα ἀντικομμουνιστικὰ ἀμαρτήματα, διὰ τὰ ὁποῖα προβλέπεται συνήθως ἡ θανατικὴ ποινὴ, παραπέμπεται εἰς δίκην θάσει τοῦ ἄρθρου 129 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος «διὰ συνεργασίαν μὲ ἔχθρους τοῦ κράτους», πού προβλέπει φυλάκισιν ἀπὸ τρεῖς μῆνας ἕως δύο ἔτη. Ἀνεξαρτήτως τῆς τύχης πού ἐ-

πιφυλάσσεται εἰς τὸν νεαρὸν μαρξιστὴν φιλόσοφον, ἡ περιπτώσις του εἶναι χαρακτηριστικὴ τοῦ φόβου τῶν κρατούντων.

Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ:

• Τὸ ἐγχείρημα τοῦ Σουέξ ἀπεκάλυψε, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τὰς θαθείας ἐλλείψεις καὶ ἄδυναμίας τοῦ στρατιωτικοῦ μηχανισμοῦ τῆς χώρας. Παρὰ τὰ 7 δισεκατομμύρια λιρῶν πού ἐδαπανήθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη, ἀπεδείχθη ὅτι ἡ σημερινὴ ὀργάνωσις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εὐρίσκεται ἐν καθυστερήσει πρὸς τὰς συγχρόνους στρατηγικὰς ἀντιλήψεις. Πρόγραμμα ὅμως ἐξοπλισμοῦ εἰς τὰς διαστάσεις καὶ τὸ ὕψος ΕΣΣΔ — ΗΠΑ ἀποκλείεται διὰ λόγους οἰκονομικοῦς, ἰδίως ὑπὸ τὰς σημερινὰς δυσχερεῖς δημοσιονομικὰς περιστάσεις. Ἐν ὅψει τῆς ριζικῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ ἀμυντικοῦ συστήματος, ἡ ὁποία περιλαμβάνει καὶ τὴν ἐπιδίωξιν κατασκευῆς ἀτομικῶν καὶ ὕδρογονικῶν ὅπλων, ἀπεστάλη εἰς Ἀμερικὴν ὁ ὑπουργὸς Ἀμύνης κ. Ντάνκαν Σάντς. Ἐναντι πολιτικῶν ἀνταλλαγμάτων (ἀναγνώρισις τοῦ Δόγματος Ἀϊζενχάουερ, εὐθυγράμμισις πρὸς τὴν ἀμερικανικὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν) ἐπέτυχε τὴν παραχώρησιν τελευταίου τύπου διηπειρωτικῶν πυραύλων καὶ ἄλλων κατευθυνόμενων βλημάτων, τῶν ὁποίων αἱ σχετικαὶ ἐγκαταστάσεις θὰ τοποθετηθοῦν εἰς τὰ 14 ἐλεγχόμενα ἀπὸ Ἀμερικανούς βρετανικὰ ἀεροδρόμια. Τοῦτο θ’ ἀποτελέσῃ μίαν ἐπαρκὴ κάλυψιν τῆς χώρας, μέχρι τῆς πλήρους ἀναδιοργανώσεως τῶν ἰδίων τῆς δυνάμεων καὶ παραγωγῆς ὅπλων.

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ:

• Ὁ πρωθυπουργὸς στρατηγὸς Ἀραμπούρου προέβη καὶ πάλιν εἰς ἀνασχηματισμὸν τῆς κυβερνήσεώς του, κατὰ τὸν ὁποῖον ἀπεμακρύνθησαν κυρίως πολιτικοὶ πρὸς ὄφελος τῶν στρατιωτικῶν. Ἡ νέα σύνθεσις ἐμφανίζει ἰσχυροτέραν τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ναυτικοῦ, τὸ ὁποῖον ἀνέτρεψε τὸν πρόεδρον Περὸν καὶ κρατεῖ ἔκτοτε τὰς κυρίας κυβερνητικὰς θέσεις. Παρὰ τὰς δοθείσας ὑποσχέσεις, ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν ὀμαλότητα δι’ ἐκλογῶν ἀναβάλλεται ἐπ’ ἀόριστον, διότι οἱ ἰθὺνόντες στρατιωτικοὶ δὲν κατάρθωσαν νὰ δημιουργήσουν λαϊκὰ ἐρείσματα ἢ κόμματα υἱοθετοῦντα τὰς ἀπόψεις των καὶ φοβοῦνται τόσο τὸν ἀστικὸν ριζοσπάστισμόν τοῦ κ. Φροντίσι, ὅσον καὶ τὸ μέγα νεοπερονικὸν κίνημα πού φαίνονται νὰ μοιράζονται τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ. Ένας επιβατηγὸς συρμὸς συγκρούστηκε μ’ ἓνα ἄλλο τραῖν, στὸ σταθμὸ τοῦ Σνέκερστεν, νοτίως τῆς δανικῆς πόλεως Ἐλσινορ. Πολλὰ βαγόνια καταστράφηκαν, 2 ἐπιβάτες σκοτώθηκαν καὶ 12 τραυματίες μεταφέρθηκαν στὸ νοσοκομεῖο.

(Politikens Press)

Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ὅτι τὰ Ἰσραηλινὰ στρατεύματα ἐπέφεραν δάβες καὶ καταστροφὲς στοὺς θησαυροὺς τῆς βιβλιοθήκης τῆς μονῆς τοῦ Σινᾶ, διεψύσθη ἐπίσημως. Στὴν φωτογραφία μας ὁ ἀπεσταλμένος τῆς «Οὐνέσκο», καθηγητὴς Ζεράρντ Γκαρίτ, καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης Χριστόφορος τῇ στιγμῇ πού ἐξετάζουν τὰ σπάνια βιβλία, μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Με την ευκαιρία της επετείου της απελευθέρωσης των 'Ιωαννίνων —πού γιορτάσθηκε τις μέρες αυτές— ένας περίπατος στην περήφανη και γραφική πρωτεύουσα της 'Ηπείρου έχει τόσο ενδιαφέρον!... Μισοκρυμμένες όμορφιές, ιστορίες παλιές, θρύλοι που μένουν ακόμη ολοζώντανοι ξεπηδούν μπροστά στα μάτια του προσεκτικού επισκέπτη και του νοσταλγικού αναδιηγητή. Πέρ' από όσα μπορεί ν' αποτυπώσει ο φωτογραφικός φακός, ο κ. Φάνης Μιχαλόπουλος προσθέτει με το δημοσιευόμενο άρθρο του μία σελίδα της γιαννιώτικης δόξας, που δεν πρέπει να λησμονιέται: Τη συμβολή της ωραίας πόλης στην αναγέννηση του σύγχρονου έλληνισμού, την πνευματική και εκπαιδευτική προσφορά των 'Ιωαννίνων στην πατρίδα. "Υστερα, ο κ. Μιχαλόπουλος, ρίχνει μία ματιά γεμάτη αγάπη στα μνημεία, που σώζονται ακόμη κι ανιστορεί εκείνα που άστοργα τὰ χάλασε ο χρόνος κι οί άνθρωποι.

ΓΙΑΝΝΙΝΕΙΑ

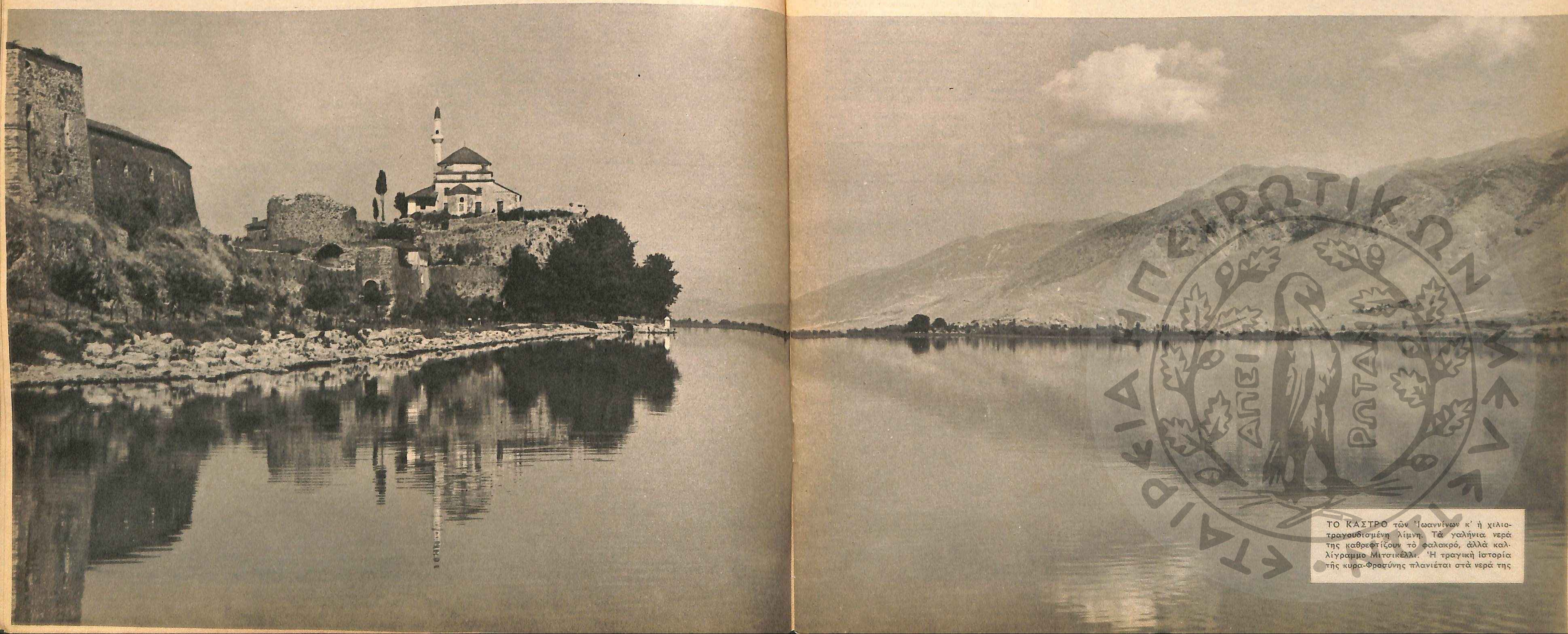
Εὐὲ κάδε βῆμα ἱυονοῦν δοξασμένες ἱστορίες καὶ δρῶλοι

Εὐὲ κἀδε βλέμμα ωροσφέρειται ἡ ὁμορφιὰ κ' ἡ γαλήνη

Τοῦ κ. ΦΑΝΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΙΣΣΑ ΜΕ ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ τῶν 'Ιωαννίνων κ' ἡ χιλιοτραγουδισμένη λίμνη. Τὰ γαλήνια νερά της καθρεφτίζουν τὸ φαλακρό, ἀλλὰ καλὸ λίγαμμο Μιτσικέλλι. Ἡ τραγικὴ ἱστορία τῆς κυρα-Φροσύνης πλανιέται στὰ νερά της

ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΛΑΪΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΓΙΑΝΝΙΩΤΙΚΑ ΑΡΧΟΝΤΙΚΑ
ΑΡΑΞΟΒΟΛΙ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ. Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΘΕΛΕΙ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΜΑΝΙΑΤΕΣ

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

*Τὴν ἐσοχὴν τῆς γορκοκρατίας ἦλαν ἐδῶ
ἡ ἀγνιδινὴ πρωλεῦσα τοῦ Ἑλληνισμοῦ*

«Όταν ἔπεσε ἡ Κωνσταντινούπολη στὰ 1453 φάνηκε πρὸς στιγμὴν πὼς τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος ἐξαφανίστηκε. Τὰ σχολεῖα ποὺ λειτουργοῦσαν ἐκεῖ κλείστηκαν, οἱ καθηγητὲς καὶ ἄλλοι πνευματικοὶ ἡγέτες ἔφυγαν στὴν Εὐρώπῃ ἢ κρύφτηκαν γιὰ νὰ μὴ παρουσιαστοῦν παρὰ ὕστερα ἀπὸ χρόνια. Ἡ ἄλλοτε πρωτεύουσα τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς ἀνατολικῆς αὐτοκρατορίας ἐρημώθηκε. Ἡ Θεσσαλονίκη, στὴν ὁποία κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια πρὸ τῆς ἀλώσεως εἶχε συγκεντρωθῇ πολλὴ πνευματικὴ κίνηση, μὲ τὶς διάφορες ἐρίδες καὶ τὶς θρησκευτικὲς αἰρέσεις ἔδινε τὴν ἐντύπωση πόλεως νεκρῆς. Όταν κυριεύθηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους στὰ 1430 καὶ μῆκε μέσα ὁ Σουλτάνος Μουράτ ὁ Β', ἔκλαψε πικρὰ διὰ τὴν ἀπουσίαν κάθε ζωῆς. Τόσοι ἦσαν οἱ φόνοι καὶ οἱ αἰχμαλωτισμοί. Σύγχρονος γεωγράφος, θρηνώντας τὴν τότε κατάσταση τοῦ ἔθνους, ἀναφωνοῦσε περίλυπος: «Ἄλλ' ὡς τῆς καταστροφῆς τῶν ἀναποφεύκτων πραγμάτων. Ἡ Ἑλλάς ἐξέπεσεν ἀπὸ τὴν ἐρημώθη εἰς τρόπον τοιοῦτον, ὥστε μόλις ποὺ τὴν εὕρισκε σήμερον. Αἱ ἐπαρχίαι ἐκχερσώμεναι καὶ ἀκατοίκητοι καὶ εἰς δλίγα λόγια ὁ τόπος εἶναι μεταμορφωμένος καὶ διάφορος». Ἡ θάρσβαρ τουρκικὴ κατὰκτηση, οἱ ἐπιδρομές, οἱ λεηλασίες, ἡ περιπέτεια τὴν εἶχαν μεταβάλλει σ' ἓνα σωρὸ ἐρείπιων.

Ὅλα αὐτὰ εἶναι μερικῶς ἀληθινά. Γιατὶ στὴν Ἑλλάδα ὑπῆρχε πόλη ἡ ὁποία ὄχι μόνον εἶχε διατηρήσει τὴν ἑλληνικὴ παράδοση, ἀλλὰ καὶ τὴν φλόγα τῆς μαθήσεως καὶ τῆς προόδου: Ὁχι! Ἡ Ἑλλάδα δὲν εἶχε ἐξαφανιστῇ. Δὲν εἶχε πεθάνει. Ζοῦσε ἀκόμη. Ἀνέπνεε, καὶ στίς φλέβες τῆς κυλοῦσε θερμὸ καὶ δημιουργικὸ αἷμα. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς κατακτήσεως σπέρνεται ὁ σπόρος τῆς Ἀναστάσεως. Τὰ Γιάννενα, τὰ ὁποία εἶχαν παραδοθῇ στοὺς Τούρκους εἰρηνικὰ στὰ 1430, εἶχαν διασώσει ὄχι μόνον ἀκριβοῦς τὸ κοινοτικὸ τοῦ σύστημα, τὰ προνόμια τοῦς καὶ τὸν ἀρματολισμὸ τοῦς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκπαιδευτικὴ τοῦς ὑπόστασι. Ἐπῆρχαν στὰ Γιάννενα σχολεῖα καὶ σχολεῖα ἐγγνώμενα διὰ τὴν περαιτέρω ἀνασύνταξη τῆς ἐθνότητος. Τὸ φροντιστήριον τῆς Μονῆς τῶν Φιλανθρωπινῶν λειτουργοῦσε ὄχι μόνον πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς πόλεως, ἀλλὰ συνέχισε καὶ κατόπιν τὴν δόξιν του. Ἀνέδειξε περίφημους κληρικούς, πατριάρχες, μητροπολίτες καὶ δασκάλους. Συνεδύαζε τὴν ἀρχαία φιλολογία, τὴν κλασικὴ, μὲ τοὺς μεταγενέστερους πατέρες τῆς ἐκκλησίας. Ὁ Πλάτων, ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ Σόλων καὶ ἄλλοι ἀρχαῖοι συγγραφεῖς ἦσαν ζωογραφισμένοι στὸ νάρθηκα τῆς μονῆς, πλάι στὸ Γρηγόριο, τὸ Χρυσόστομο καὶ τὸν Διονύσιο Ἀρεοπαγίτη. Ἡ διδασκαλία ἦταν ἑλληνοχριστιανική.

Η ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ

Ὁ Ἐπιφάνιος κατόπιν ποὺ εἶχε σπουδάσει στὸ σχολεῖο τῶν Δεσποτῶν, ἀνοῖξε τὶς πύλες τῆς προόδου. Εἶχε μεταβῇ στὴ Βενετία ὡς ἔμπορος καὶ ὕστερα ὡς δικηγόρος καὶ ἐκεῖ ὑπερπλούτισε, ἀλλὰ τὸν πλοῦτο τοῦ διέθεσε ἐθνοφελέστατα. Νιώθοντας τὴν ἀνάγκη τοῦ συγχρονισμοῦ τοῦ νεοελληνικοῦ κόσμου καὶ ποθώντας τὴν πνευματικὴ ἀνύψωση ἔξω ἀπὸ τὴν σχολαστικὴν παράδοσιν, δέκρινε, σὰν Εὐρωπαῖος, ποὺ ἔπρεπε νὰ τείνῃ ἡ παιδεία. Στὴν πρακτικὴ καὶ ὠφέλιμη κατάρτιση τῆς νεότητος. Ἀνεγνώριζε πὼς ἐπὶ γένος εὕρισκεται ἐστερημένο ἀπὸ τὸν μέγαν θησαυρὸν τῆς σοφίας καὶ ἀπὸ πολλοὺς ἀπὸ τὴν ἀμάθεια καταφρονημένο. Ὡς κατακλιθεὶς τῶν προσπαθειῶν του γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀνασύνταξη τῆς ἐθνότητος ἴδρυνε τὴν σχολὴν τοῦ στὰ Γιάννενα, τὸ 1648, ἀφ' οὗ τὴν προικοδότησε πλουσιώτατα. Αὐτὸς οὐδὲν καὶ τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων. Εἰδικώτατα μετὰ τῶν ἀρθρῶν τοῦ καταστατικοῦ τῆς σχολῆς, ἀνέγραψε ὅπως, ἐκτὸς τῆς γραμμα-

τικῆς, παραδίδεται ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ ἐπιστήμη. Μὲ τὴν ἐπιστήμην ἐννοοῦσε τὶς φυσικὰς ἐπιστήμες. Ὁ πάγος ἔσπασε. Τὸ νεώτερον πνεῦμα ἀρχισε νὰ φανερῇ ζωογόνα στὰ Γιάννενα. Στὸ σχολεῖο αὐτὸ δίδαξε πρῶτος ὁ Μῆτρος, ὁ κατόπιν περιφημὸς μητροπολίτης Ἀθηνῶν.

Μιά καὶ δόθηκε ἡ πρώτη δόση, τὰ καλά τῆς ἀποτελέσματα ἀκολούθησαν ραγδαία. Ὑστερα ἀπὸ λίγο ἄλλος Γιαννιώτης, φιλοτιμούμενος ἀπὸ τὴν χειρονομία τοῦ Ἐπιφανίου, διέθεσε τὸ πραγματικῶς μεγάλο ποσὸν τῶν εἰκοσι χιλιάδων δουκάτων, γιὰ τὴν ἱδρυση νέας σχολῆς στὰ Γιάννενα. Ἡ σχολὴ αὕτη ἀνομήσθηκε Σχολὴ τοῦ Γκούμα καὶ λειτούργησε ἀπὸ τὸ 1674. Ἡ φήμη τῆς σχολῆς αὐτῆς, ἰδίως κατὰ τὰ πρῶτα τῆς χρονίας, ὑπερῆξε θρυλική· ὑπερέβαλε κατὰ τὴ δόξα τῆς Σχολῆς τοῦ Ἐπιφανίου. Αὐτὸς ὁ ποιητὴς τοῦ σπανιστάτου «ἐπαίνου τῶν Ἰωαννίνων» διὰ στίχων, ὁ μοναχὸς Παῖσιος, τὴν ἀναφέρει ὡς ἓνα τῶν μεγαλύτερων ἱδρυμάτων τῶν Ἰωαννίνων, καὶ ὡς καὶ αὐτὸ στόλισμα τῆς ἡπειρωτικῆς πρωτεύουσας.

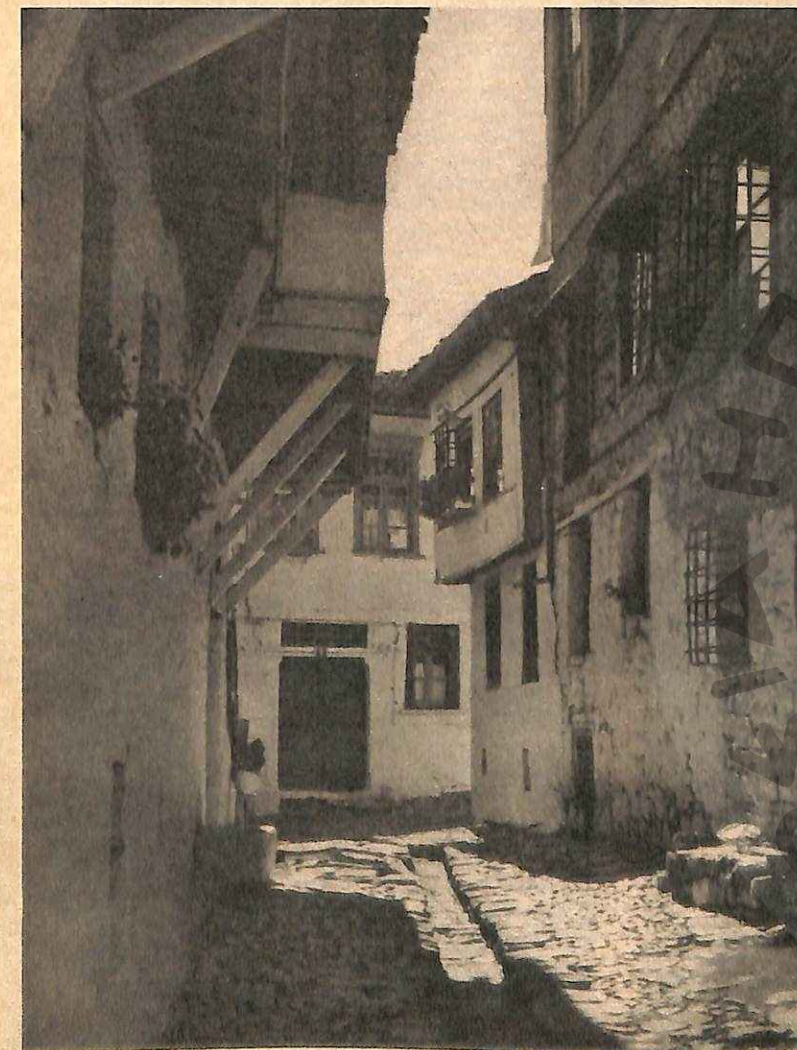
Κι ἄλλοι Γιαννιώτες ἔμποροι ἀνέλαβαν νὰ συνεχίσουν τὴν προσπάθεια, οἱ Καραγιάννηδες, οἱ Μαρούτσι, οἱ Γλυκίδες, ποὺ περνοῦσαν ὡς ἄλλοι Μακίηδες τῆς ἐποχῆς. Αὐτοὶ ἱδρυσαν τὴν Μαρουτσαία Σχολή, τὴ νέα νεωτεριστικὴ σχολή, στὴν ὁποία φώναξαν νὰ διδάξῃ ὡς ἀρχιδιδάσκαλος, ὁ μέγας Εὐγένιος Βούγαρος τὸ ἔτος 1742. Ἐκεῖ ὁ θερμοπυρὸς αὐτὸς διδάσκαλος ἔθεσε τὰ θεμέλια τῆς Ἀναστάσεως τοῦ ἔθνους ἀπὸ τῆς

ΨΑΡΕΥΟΝΤΑΣ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΤΑ ΟΝΟΜΑΣΤΑ ΤΗΣ ΧΕΛΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ ΚΥΠΡΙΝΟΥΣ

(Φωτ. Μυλῶφ 7, Βερβέρη 2, Χαρισιάδη 1, Μελετιῆ 1)

ΓΡΑΦΙΚΟ ΣΟΚΑΚΙ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΠΟΛΗ, ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ

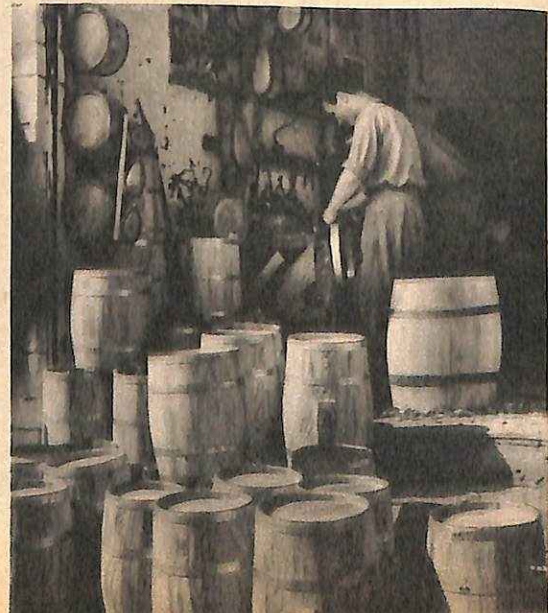
ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ, Ο ΤΟΥΡΚΟΜΑΧΑΛΑΣ ΜΕ ΤΑ ΠΑΜΠΑΛΑΙΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ

ΤΟ ΤΖΑΜΙ ΤΟΥ ΑΣΛΑΝ ΠΑΣΑ. ΚΑΠΟΥ ΕΔΩ, ΛΕΕΙ Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ, ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΑΛΗ

ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ υπήρξαν κάποτε το μεγαλύτερο ίσως αστικό κέντρο του υπόδουλου Έλληνισμού, με πνευματική ζωή και άνεπτυγμένο εμπόριο και βιοτεχνία. Σήμερα, με τη μετατόπιση της οικονομικής ζωής σ' άλλα κέντρα, έχουν παρακμάσει. Έσθισαν πιά τα φημισμένα «ισνάφια» των χρυσικών, των γουναράδων, των ταμπάκηδων. Η παράδοση, ωστόσο, είναι τόσο ισχυρή, ώστε ακόμη τα γιαννιώτικα ασπικά είναι περιζήτητα σ' όλη την Ελλάδα, για την ποιότητα της δουλειάς και τη χάρη τους. Η βιοτεχνία ξυλίνων βαρελιών (στο μέσο) κρύπτει τις επιτόπιες ανάγκες.

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

«Οὗτε ὁ Λουβλᾶνος ἰὼν Κωνσταντινουπόλεως
εἶχε παρὰ τὰς ἐλπίδας αὐτοῦ...»

δουλεία και συγχρόνως της Ἀναγεννήσεως. Ὁ ἄλλος γενναῖος χορηγός, ὁ Καπλάνης, σύστησε τὴν Καπλανεῖα Σχολὴ καὶ τὴν ἀνέθεσε στὸ σπουδαμένο στὴ Βιέννη Ἀθανάσιο Ψαλλίδα. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τούτου καὶ τοῦ Ἰωάννου Βηλαρά τὰ Γιάννενα ἀνέθηκαν στὴ συνείδηση τοῦ ἔθνους καὶ καταστάθηκαν ἡ πραγματικὴ πρωτεύουσα τῆς ἀναγεννήσεως κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, ἡ Ἀθηνὴ τῆς μετὰ τὴν ἰσοσταθμίας, τὰ Γιάννενα, ἔγραψε ὁ διάσημος Ἀγγλος συνταγματάρχης Λήν, διαπρέπον γιὰ τὸν πλοῦτο καὶ τὴν μόρφωση τῶν κατοίκων τους, ἀποτελοῦν τὸ κέντρο τῶν ἐχόντων ἀξιώσεις νομοσύνης καὶ ἀδρεστεροῦ βίου, καὶ τοῦτο γιὰ τὸν πολλὸν εἶχαν ἐξαιρετικὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰ διδασκόμενα τῆς ἀγορᾶς χρησιμεύουν πρὸς ἀνατροπὴν τῆς νεότητος.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ προσεβλεπε κατὰ τὴν ἡγεμονίαν ἀμέριστο τὸν θαυμασμό μας γιὰ τὴν ἡρωικήν πρωτεύουσα, εἶναι πῶς ἐκεῖ ἡμεῖς οἱ ἄλλοι τῆς νεώτερης διδασκαλίας, τῆς οἰκονομικῆς. Ἐκεῖ συζητήθηκαν γιὰ πρώτη φορὰ τὰ ζητήματα τῆς σχολαστικῆς παραδόσεως καὶ τῆς νεώτερης διδασκαλίας, τῆς καλλιέργειας τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς θεολογικῆς καθυστέρημένης συντηρητικότητος. Ἐκεῖ ὁ ἐλπίς ἡ νίκη ὁ σῶμα ὁ εὖρος ἔδωκε τὴν κρίσιμη μάχη πρὸς τὸ νεώτερό πνεῦμα. Ἀπὸ τῆς ἐμφάνεως ἰδίως τοῦ Ἰωάννη Βηλαρά καὶ τοῦ Ἀθανασίου Ψαλλίδα, τῶν μεγάλων αὐτῶν ἀναγεννητῶν, ἡ διδασκαλία τοσούτον ἐνέτεινε, ὥστε τὰ Ἰωάννενα ἔγιναν ἡ ἐστία τῆς γλωσσικῆς καὶ ἐκπαιδευτικῆς ἐπαναστάσεως. Ἐβέβαιον τὰ προβλήματα ποὺ καὶ σήμερα ἀπασχολοῦν τὴν ἐλληνικὴ διάνοη, τὴ γλῶσσα καὶ τὴν ἐκπαίδευση. Ἀλλὰ ἐκτὸς τούτων τὰ Γιάννενα πρωτοστάτησαν σ' ἐνδύματα φιλολογικὰ καὶ πνευματικὰ σχέδια. Ἐκεῖ γιὰ πρώτη φορὰ συνελήφθη ἡ ἰδέα τῆς μεταφράσεως τῶν ἀρχαίων στὴν καθομιλουμένη καὶ ἐκεῖ ἀποφασίστηκε ἡ συγκέντρωση τοῦ γλωσσικοῦ ὕλικου τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας καὶ τῆς συντάξεως μεγάλου ἱστορικοῦ λεξικοῦ. Ἐκεῖ ἔγινε ἡ πρώτη ἀπόπειρα συγκέντρωσης τῶν παροιμιῶν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, ἐργασία ποὺ ἐξεμεταλλεύθησαν πολλοί. Ἐκεῖ τέλος μεταφράστηκε ὁ θησαυρὸς τοῦ Ἑορικοῦ Στεφάνου, τοῦ μνημιώδους καὶ μεγαλύτερου φιλολογικοῦ ἔργου μέχρι σήμερα.

«Ἡ ἡγεμονία ὑπῆρξε ἡ ἀκρόπολις, τὸ ἱερὸ βῆμα, ἐνθα ὁ νέος Ἕλλην ἠδυνήθη νὰ ποφυλάξῃ τὴν καταγωγὴν αὐτοῦ καὶ τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος».

Ὅπως εἶναι γνωστό, ὁ Ἀλῆς ἔκαψε τὴν πόλιν στίς 25 Αὐγούστου 1820, προτοῦ τὴν καταλάβῃ ὁ Χουραΐτ, τὰ δὲ σπουδαιότερα οἰκοδομήματα τῆς πόλεως, ποὺ θαύμασαν τόσο ξένοι περιηγητῆς, δὲν σώζονται πιά ἢ βρίσκονται ἐρείπομενα. Τὸ περίφημο παλάτι τοῦ Ἀλῆ, λε-

πτῆς σινικῆς τέχνης, πάνω στὸ κάστρο, κήρυξε τὰ 1869, τὰ δὲ παλάτια τῆς Λιθαρίτσας, ὅπου ἔμεναν οἱ γιοὶ του, Μουχτάρ καὶ Βελῆς, καταστράφηκαν καὶ αὐτὰ τὸ 1820. Οἱ σημερινοὶ στρατῶνες μόνον δείχνουν τὴν ὑπὸ τὴν ἀρχαίαν αὐτὰ κτίρια, ποὺ φιλοξένησαν τὸ Βύρων, τὸ Ρίχαρτ, τὸν Οὐγγε, τὸν Χοτχάουτ καὶ τόσοι ἄλλοι ποὺ τὰ περιέγραψαν. Σύμφωνα μὲ τὴν γνώμη τοῦ ἀντικειμενικοῦ καὶ ψυχροῦ Ἀγγλοῦ συνταγματάρχου Λήν, ποὺ παρέμεινε στὰ Γιάννενα ἐπὶ χρόνια, τὸ παλάτι αὐτὸ, ὡς σύνολο, καθὼς καὶ τὸ ἐξαιρετικὸ ἀρχιτεκτονικὸν κίσκι τοῦ Ἀλῆ στὸν Ἀγιο Γεώργιο, «οὔτε αὐτὸς ὁ Σουλτᾶνος εἶχε στὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀλλὰ τὸ σύνολο αὐτὸ τῶν οἰκοδομημάτων, ποὺ σωζόμενα θὰ μᾶς ἔδιναν νὰ καταλάβουμε ποῦ ἔφθασεν ἡ γιαννιώτικη ἀρχιτεκτονικὴ στὸ ἑνὶ τοῦ σημείου τῆς ἀρχῆς τῆς, στὰ χρόνια τοῦ Ἀλῆ, δὲν ὑπάρχει πιά. Μόλις ὑποπτεύεται κανεὶς πῶς τὸ νοσοκομεῖο τῆς φρουρᾶς, πάνω στὸ κάστρο, ὑπῆρξε ἄλλοτε τὸ σεράγι τοῦ Ἀλῆ. Τὸ δὲ σπίτι τοῦ Μίσιου, ποὺ καὶ αὐτὸ σώζεται σχεδὸν ἐρείπομενο, καθὼς καὶ μερικὲς ἄλλες οἰκοδομῆς, ποὺ δὲν κήρυξαν, χωρὶς τὸν ἐσωτερικὸν τοῦ διακόσμου, δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν ἀσφαλῆς κρίσεις γιὰ τὴν ἡρωικὴ ἀρχιτεκτονικὴ, ποὺ κατὰ βάθος ὑπῆρξε συνολικὴ.

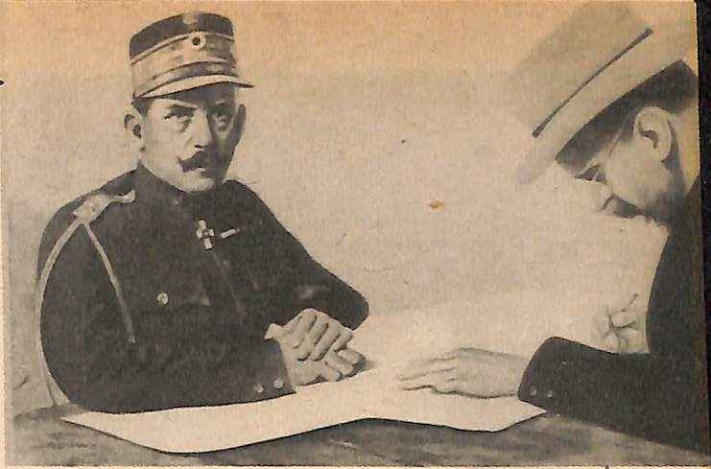
ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ ΣΗΜΕΡΑ

Κι ὅμως τὰ Γιάννενα ἀκόμη καὶ σήμερα προκαλοῦν τὸ θαυμασμό γιὰ μερικὰ ἀξιόλογα μνημεῖα τους. Τὸ κάστρο, ποὺ διατηρεῖται ἀκέραιο, καὶ ποῦπαξε σπουδαῖο ρόλο στὴ στρατιωτικὴ καὶ πολιτικὴ ἱστορία τῆς ἡπείρου, διασώζει μερικὰ κτίρια, ποὺ θυμίζουν τὴν ἐποχὴ. Νὰ τὸ τζαμί τοῦ καστρου! Σήμερα ἔχει ἐπισκευασθῇ καὶ μεταβληθῇ σὲ μουσεῖο, ὅπου φυλάσσονται πολλὲς προἱστορικὲς ἀρχαιοτῆτες καὶ κυρίως ἔργα τῆς Τουρκοκρατίας. Ἐσωτερικῶς διατηρεῖται πολὺ καλά, τὸ ταβάνι του διασώζει τὴν παλιὰ ξυλογλυπτικὴ διακόσμηση τῆς τουρκικῆς καὶ νεοελληνικῆς τεχνουργίας, εἶναι ἔργο κομψότατο καὶ δταν μπαῖν κανεὶς σ' αὐτὸ αἰσθάνεται μιὰ θεοσκεπτικὴ κατανύξη. Οἱ φωτοσυστάσεις τοῦ ἐσωτερικοῦ του μιλοῦν ἀμέσως στὴν ψυχὴ καὶ τὴν κάνουν νὰ φτερουγίσῃ σὲ μακρινὰ χρόνια.

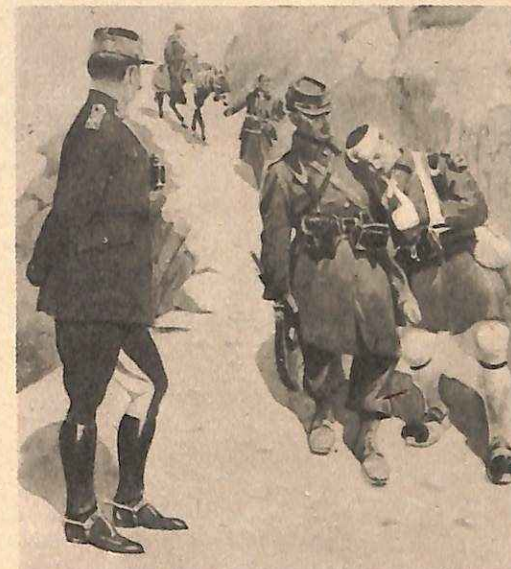
Πόσοι Τούρκοι μεγιστάνες δὲν πρόσπεσαν στὸ δάπεδο τοῦ τζαμιῦ, ἱκετεύοντας τὸν Προφήτη; Πόσοι διδάσκειοι περιηγητῆς δὲν τὸ ἐπισκέφθηκαν; Πόσες φορὲς ὁ Βύρων δὲν στάθηκε σιωπηλὸς καὶ μελαγχολικὸς μπροστὰ στὴν κόγχη του; Ἀκόμη καὶ σήμερα μιὰ καταναγκαστικὴ ἐνάδεια συνεπαίρνει τὴν ψυχὴ τοῦ ἐπισκέπτη, δταν στρέφῃ τὸ βλέμμα του πρὸς τὴν ὁροφὴ ἢ διαβάσῃ τοὺς τοίχους τὰ ῥητὰ τοῦ Κορανίου ἢ μεταρσινῶνται ἀπὸ τὴν ὑποβολή, ποὺ ἀσχεῖ πάνω στὸ πνεῦμα τὸν τὸ ἔσω.

Φ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 46

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ - ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ.
Οἱ δύο πρωτεργάτες τῆς Νίκης παρακολουθοῦν στὸ Ἐπιτελεῖο τὴ θριαμβευτικὴ ἐξέλιξη τῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐνωμένο τὸ ἔθνος, τότε, εἶχε ἀνοίξει «τὰ φτερά, τὰ πρωτὰ τού, τὰ μεγάλα» καὶ σὲ μιὰ μεγαλειώδη ἀνάταξη τῆς ψυχῆς τοῦ βᾶδιζε γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ προαιωνίου πιά ὄνειρου του, τὴν Ἐλευθερίαν.

Οἱ ἀκουαρέλλες ἑνὸς Τούρκου...

Οἱ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΑΚΟΥΑΡΕΛΛΕΣ, μὲ σκηνὲς ἀπὸ τὴν ἐθνικὴ ἐποποιία τοῦ 1912-13, φιλοτεχνήθηκαν ἀπὸ τὸν κ. Μεσαρέ, ἀνεψιὸ τοῦ Τούρκου ἀρχιστρατήγου Ἐσσάτ Πασά. Ὅταν, μὲ τὴν παράδοση τῶν Ἰωαννίνων, ὁ Ἐσσάτ συνελήφθη αἰχμάλωτος, παρεκάλεσε τὸν διάδοχο Κωνσταντῖνο, μὲ τὸν ὁποῖο τὸν συνέδεε παλιὰ φιλία ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἦσαν συμμαθηταὶ στὴ Στρατιωτικὴ Ἀκαδημία τοῦ Βερολίνου, νὰ πάρῃ μαζί του τὸν ἀνεψιὸν του, νεαρὸ τότε ζωγράφου. Ὁ κ. Μεσαρέ, προσεκολληθῇ στὸ Ἑλληνικὸ Ἐπιτελεῖο καὶ παρηκολούθησε ὅλη τὴν ἐκστρατεία ἀποτυπώνοντας μὲ τὰ πινέλλα του διάφορα στιγμιότυπά της. Ἀπὸ τότε εἶναι Ἑλλήνων ὑπῆκοος καὶ ἐνθερμος πατριώτης. «Ἐλάτρευσαν τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνο καὶ τὸν ἐλληνικὸ στρατὸ, ὅσο τίποτε ἄλλο στὴ ζωὴ μου», δήλωσε στὸν συνεργάτη μας κ. Μυλῶφ, ποὺ τὸν ἐπισκέφθη εἰδικῶς στὰ Γιάννενα, ὅπου μένει σήμερα.

ΣΤΟ ΜΠΙΖΑΝΙ. Ὁ διάδοχος παρακολουθεῖ τὴ διακομιδὴ τραυματιῶν. Ὁ κ. Μεσαρέ, ἐκτὸς ἀπὸ κείνα ποὺ εἶδε, συγκέντρωσε καὶ πληροφορίες ἀπὸ αὐτόπτες, γιὰ νὰ ὁλοκληρώσῃ τοὺς πινάκες του.

ΒΟΛΗ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ ΣΤΟ ΜΠΙΖΑΝΙ. Μῆνες ὁλοκληρῶς κράτησαν οἱ πολυμάχαικες μάχες γύρω ἀπὸ τὸ θρυλικὸ ὄχυρο, ποὺ ἀπέτελε τὸ κλειδί τῆς ἀμύνης τῶν Ἰωαννίνων. Ἡ κύκλωσή του ἐσῆμανε καὶ τὴν τελειωτικὴν κατάρρευση τοῦ τούρκικοῦ μετώπου.

21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ τοῦ 1913. Οἱ Ἐλευθερωτὲς μπαίνουν στὰ Γιάννενα. Πέντε αἰῶνες δουλείας τελειώνουν. Οἱ περισσότερες ἀκουαρέλλες τοῦ κ. Μεσαρέ βρίσκονται σήμερα στὸ χάνι Ἐμιν-ἀγά, ὅπου εἶχε ἐγκαταστήσει τὸ στρατηγεῖο τοῦ ὁ διάδοχος Κωνσταντῖνος καὶ τὸ ὁποῖο ἔχει μετατραπῇ σὲ μουσεῖο.

ΚΑΛΑΣ Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΙΜΑΝΤΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Οί κριτικοί τήν όνομάζουν τέρας δελήσεως. Οί άμέτρητοι έχδροί της — άπλώς τέρας...

(Φωτ. Fabarola)

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ Ρενάτας Τεμπάλντι καί Μαρίας Κάλας, φαίνεται ότι έπράττει όριστικά υπέρ της «έλλη- νικής άγριόγatas». 'Η Τεμπάλντι πέρυσι δέν έκαμε ούτε μιá εμφάνιση στη «Σκάλα» του Μιλάνου.

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ: 'Η Ρενάτα Τεμπάλντι γεννήθηκε πριν από 33 χρόνια στο Λαγκιράνο της Πάρμας. Ο πατέρας της, μουσικός ο ίδιος, όταν διαπίστωσε την ωραία φωνή της μοναχοκόρης του, την έμπιστεύθηκε στον μαέστρο Καμπογκαλλιάνι. 'Η Ρενάτα έκανε το θριαμβευτικό ντεμπούτο της στην Τεργέστη και από τότε ή επιτυχία της ήταν ραγδαία. «Έχει φωνή άγγελου», είχε πη ο μεγάλος Τσκανίνι, ο οποίος και την έπεισε να τραγουδήσει «Αϊντα». 'Η Τεμπάλντι δίσταζε γιατί φοβόταν τις χαμηλές νότες. «Μα οι άγγελοι δέν φοβούνται», της είπε ο Τσκανίνι. Πραγματικά, ή Τεμπάλντι πέτυχε στην «Αϊντα», όχι όμως τόσο όσο ή «θεία» Μαρία Κάλας.

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ: 'Η Μαρία Μενεγκίνι-Κάλας γεννήθηκε το 1923 στη Ν. Υόρκη, λίγους μήνες μετά την άφιξη των γονέων της από την Αθήνα. Τ' όνομά της, πριν παντρευτή τον πολυεκατομμυριούχο Μενεγκίνι, ήταν Μαρία - Άννα Καλογεροπούλου. Στην κατοχή τραγουδούσε στην Αθήνα, στη «Λυρική Σκηνή» κ' έπειτα πήγε στη Ν. Υόρκη. Αλλά τις πρώτες επιτυχίες της τις είχε στην Ιταλία, όπου ή άνοδος της υπήρξε αντίστροφα ανάλογη με το πάχος της. Σε τρία χρόνια έχασε 40 κιλά και σήμερα την όνομάζουν πίν-άπ-σίνγκερ, ή Μαίριλυν Μονρόε με ωραία φωνή. 'Η «θεία Κάλας» είναι πρωταγωνίστρια της «Σκάλας» του Μιλάνου και της «Μετροπόλιταν» Ν. Υόρκης.

Η Μαρία Κάλας, ή πιο φημισμένη κ' ή πιο ακριβοπληρωμένη υψίφωνος του κόσμου, ή ελληνική καλλιτεχνική δόξα που ηλεκτρίζει το διεθνές κοινό και τον παγκόσμιο τύπο, θα εγκαινιάσει την 1ην Αύγουστου το Φεστιβάλ Αθηνών του 1957! 'Η είδηση αυτή συγκίνησε, όπως ήταν φυσικό, τους Έλληνες φιλοτέχνους, και ιδίως εκείνους που δέν έχουν τά μέσα ή τόν καιρό να ταξιδέψουν στο έξωτερικό. 'Η Μαρία Κάλας υπέγραψε συμβόλαιο, που προβλέπει δυό συναυλίες στο Ώδειον Ηρώδου του Αττικού — μιá την 1η και μιá την 5η Αύγουστου, υπό την διεύθυνση του άρχιμουσικού της «Σκάλας» Άντόνιο Βόττο. Θα τραγουδήσει έξι μελοδραματικές άριες. Το πρόγραμμα θα προσδιορισθή σύντομα. 'Η ίδια ζήτησε να σταλή άπ' την επιτροπή του Φεστιβάλ «και μιá ελληνική σύνθεση, για να την περιλάβει στο πρόγραμμά της.

'Η Μαρία Κάλας δέν ενδιαφέρει μόνον σαν τραγουδίστρια, ούτε έπειδή είναι 'Ελληνίδα, αλλά και έπειδή θεωρείται άπ' τόν διεθνή τύπο — που δέν περνάει μέρα χωρίς να την αναφέρει — σαν ένα πραγματικό τέρας θελήσεως. 'Η ιστορία της ζωής της και ή μεταμόρφωση, που κατάρθωνε να κάνει στην έξωτερική της εμφάνιση, έχουν γίνει πιά θρύλος. Όπως είπε πολύ χαρακτηριστικά κάποιος μουσικοκριτικός, δέν υπάρχει ίσως στη σύγχρονη ιστορία παράδειγμα γυναίκας που να έγινε, μέσα σε λίγα χρόνια, από άσχημη, χοντρή, άσήμαντη, φτωχιά και άχαρη, ωραία, λεπτή, ένδοξη, πλούσια και κοκέττα!

ΗΤΑΝ ΕΝΑ ΦΤΩΧΟΚΟΡΙΤΣΟ...

'Η Μαρία Μενεγκίνι Κάλας έκανε να ξαναγεννηθή ο «λαϊκός» τύπος της μεγάλης πριμαντόνας, που όλοι νόμιζαν πως είχε εξαφανισθή στις ήμέρες μας. Όμως αυτή ή γυναίκα, που είναι σήμερα έξι ίσου διάσημη με την Μαίριλυν Μονρόε ή την Τσά-Τσά Γκαμπρό, ήταν ένα φτωχοκόριτσο, με κύριο χαρακτηριστικό τη φοβερή μυωπία της. «Ο-

σοι την βλέπουν σήμερα να τραγουδά στο «Μετροπόλιταν», ή την έπισκέπτονται στο άρχοντικό της της όδου Μπουοναρόττε 40, στη Ρώμη, δέν θα μπορούσαν ποτέ να την φαντασθούν ως την χοντρή εκείνη καπέλα, που τραγουδούσε στη «Λυρική» την εποχή της κατοχής. Τα παιδικά της χρόνια κάθε άλλο ήταν παρά εύτυχισμένα. 'Η γυναίκα, που οι κριτικοί άπακαλούν τώρα «ή θεία Κάλας», γεννήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 1923, στο Μανχάταν, τέσσερις μήνες άφου οι γονείς της έφτασαν στη Νέα Υόρκη άπ' την Αθήνα. Στην Ελλάδα, ο πατέρας της ήταν καλός φαρμακοποιός, αλλά στην Αμερική άλλαξε διαρκώς δουλειά. 'Η οικογένεια Καλογεροπούλου — αυτό ήταν το όνομα της Μαρίας πριν το περικόπη — μετακόμιζε διαρκώς άπ' το ένα φτηνό διαμέρισμα στο άλλο, κ' οι γονείς της Μαρίας τσακωνόνταν διαρκώς, ήταν αδιάκοπα έτοιμοι να χωρίσουν: 'Η φτώχεια φέρνει γκρίνια... 'Η Μαρία θυμάται με πικρία τα παιδικά της χρόνια: «'Η αδελφή μου — λέει — ήταν λεπτή και ωραία και καλή, κ' ή μητέρα μου πάντα την προτιμούσε... Έγώ ήμουν το άσχημόπαπο — χοντρή κι άδέξια κι άντιπαθή. Είναι σκληρό πράγμα να νιώθει ένα παιδί πως είναι άσχημο και πως δέν τó θέλουν...»

«ΜΙΣΟΥΣΑ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ...»

'Αναγκασμένη να φοράει χοντρά γυαλιά για τα μυωπικά της μάτια, ή μικρή Μαρία άπόφευγε τις συμμαθήτρίες της, έτρωγε πολύ (μερικές φορές μισή όκτα τυρί για πρωινό της!) και μισούσε τά πάντα και τούς πάντες. «Μισούσα το σχολείο. Μισούσα όλο τόν κόσμο. Πάχαινα διαρκώς περισσό- τερο...»

Μά όταν έγινε όκτώ έτών, άρχισε ν' άσχολήται με τη μουσική. Έξοικονομούσε χρήματα για ν' αγοράζει λιμπρέτα μελοδραμάτων, και τραγουδούσε στο σχολείο. 'Η μητέρα της την ενθάρρυνε, φρόντισε να μάθει φωνητική μουσική. 'Η Μαρία άρχισε να κερδίζει σ' έρασιτεχνικούς ραδιοφωνικούς διαγωνισμούς. Έκανε τότε μιá σημαντική ανακάλυψη: «Όταν τραγουδούσα, με άγαπούσαν πραγματικά...»

Όταν έγινε 14 έτών, ή μητέρα της πήρε τις δυό της κόρες και τις έφερε στην Αθήνα. Έδώ τις άπέκλεισε ο δεύτερος Παγκόσμιος πόλεμος. Αλλά ή Μαρία δέν έχασε τόν καιρό της: Κέρδισε μιá ύποτροφία στο Έθνικό Ώδειο, όπου σπούδα- σε επί τέσσερα χρόνια, με καθηγήτρια την Έλβι- ρα ντε Χιντάλγκο. Μάθαινε ένα λιμπρέττο τη βδο- μάδα (ένώ συνήθως χρειάζονται γι' αυτή τη δου- λειά 2 μήνες). Ζύγισε τότε 100 κιλά. «Ποτέ δέν έ- κανε φλέτ με κανένα. Κανείς δέν έρωτοτροπούσε μαζί της. Ήταν ντροπαλή κι άδέξια», λέει ο καθηγητής της. «Είχε πραγματικό πλέγμα κατω- τερότητας για όλα έκτός άπ' τη φωνή της...»

«ΑΥΤΗ Η ΒΑΡΕΛΑ ΔΕΝ ΘΑ ΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΗ!»

Στην αυτοβιογραφία της, που δημοσιεύεται, στο Ιταλικό περιοδικό «Ότζι», με τόν τίτλο «Τά τρομερά μου χρόνια στην Ελλάδα», ή Μαρία Κά- λας διηγείται τις στερήσεις και τά βάσανα που τράβηξε άπ' τόν καιρό που — σε ηλικία 14 έτών — ήρθε άπ' την Αμερική με τούς γονείς της στην Ελλάδα. Μόνη της έπρεπε να φροντίζει για τά ψωμί όχι μόνο της ίδιας, αλλά και τών δικών της. Στην κατοχή, τά χρήματα που έβγαζε άπ' το τραγούδι της μόλις έφταναν για ν' αγοράσει λίγο λάδι ή λίγα μακαρόνια...

Στην αυτοβιογραφία της αυτή, ή Μαρία, ά- πκαλύπτει κ' ενδιαφέροντα στοιχεία για την οί- κογένεια του Μελιγαλά, στην Πελοπόννησο. Το Δημητριάδου, και κατάγεται από στρατιωτική οί- κογένεια της Στυλίδος, του έπινείου της Λαμίας, ενώ ο πατέρας της καταγόταν από άγροτική οί- κογένεια του Μελιγαλά, στην Πελοπόννησο. Το φαρμακείο του πατέρα της, στο Μελιγαλά, του άπέφερε αρκετά κέρδη, και δέν θα είχε ίσως φύ- γει ποτέ από κεί άν δέν είχε τó άτύχημα να χάσει τόν μοναχογιό του Βασίλη σε ηλικία τριών έτών. Τότε, ο Γεώργιος Καλογερόπουλος, θέλησε ν' ά- πομακρυνθή άπ' τó μέρος που τού θύμιζε αυτόν τόν θάνατο, κι αυτός ήταν ο λόγος που πήρε τη

γυναίκα του και μετανάστευσε στην Αμερική...

Μιά μέρα, στα 1942, μιá πρωταγωνίστρια της «Λυρικής Σκηνής» τών Αθηνών άρρώστησε. 'Η Μαρία ανέλαβε να την άντικαταστήσει στο ρόλο της «Τόσκα», μέσα σε 24 ώρες. Πριν άρχιση ή παράσταση, άκουσε μιá άντρική φωνή να λέη: «Αυτή ή βαρέλα δέν θα τά καταφέρει ποτέ!». Έ- ζω φρενών άπ' τó θυμό της ώρμησε πάνω στον θεατή, τούσκισε τó πουκάμισο και τού άνοιξε τή μύτη. 'Η Μαρία τραγούδησε εκείνο τó δράδυ με πρησμένο μάτι. Μά οι μουσικοκριτικοί τών Αθηνών έξύμνησαν τη φωνή της...

Τώρα ή Μαρία σκέπτεται με συγκίνηση πως θα ξαναδ ή την Ελλάδα. «Δέν ξεχνώ — είπε σε τελευταία της συνέντευξη — πως ή Ελλάδα είναι ο τόπος μου. Κι ο τόπος όπου πρωτογνώρισα τó θέατρο. Στην Αθήνα πρωτοτραγούδησα όπερα και στην Αθήνα δοκίμασα την χαρά της πρώτης σκηνικής επιτυχίας.

» Ήταν δημιουργική εκείνη ή εποχή. Όσο κι άν ή ζωή ήταν σκληρή και δύσκολη με τόν πό- λεμο, έν τούτοις κάναμε με τούς συναδέλφους μιá πολύ ωραία δουλειά. Δέν θα ξεχάσω ποτέ τόν «Φιντέλιο» που τραγούδησα στο Ώδειο Ηρώδου τού Αττικού, καθώς και τόν «Πρωτομάστορα» τού Καλομοίρη. Μού έδωσαν πολλές συγκινήσεις και πολλές χαρές εκείνες οι παραστάσεις, όπως έπί- σης με συντροφεύει πάντοτε ή άνάμνηση τού «Κάμπου» που τραγούδησα μαζί με τόν Δελένδα και τόν άδέχαστο Μαγκλιδέρα, υπό την διεύθυνση του μαέστρου Λεωνίδα Ζώρας.

ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΡΟΥΣΦΕΤΙΑ...

Όταν σελείωσε ο πόλεμος, ή Μαρία γύρισε στη Νέα Υόρκη. 'Η «Μετροπόλιταν» της πρόσφερε τó ρόλο της «Μαντάμ Μπάττερφλάυ», μά δέν τόλ- μησε να τόν δοκιμάσει με τó βάρος της. Θέλησε να τραγουδήσει στο Σικάγο, μά ή έπιχείρηση χρεωκόπησε πριν ακόμα εμφανισθή. Έμεινε στη Νέα Υόρκη δυό χρόνια, μελετώντας, κάνοντας έν- τατική εξάσκηση και τρώγοντας, αλλά μη τρα-

ΤΟ ΑΛΛΟΤΕ φτωχοκόριτσο της Αθήνας ζή σήμερα σε παραιμυθένια χλιδή. Ένα κόσμημα σε κάθε παράσταση της χαρίζει ο Μενεγκίνι, και τó σπίτι της στο Μιλάνο στοιχίζει 100.000 δολάρια

Μέσα σέ λίγα χρόνια από άσχημη, χοντρή, άσήμαντη, φτωχιά καί άχαρη έγινε ώραία, λεπτή, πλούσια καί τρισένδοξη

Η ΤΕΜΠΑΛΝΤΙ, ή «Τόσκα» όπως την αποκαλούν οι συμπατριώτες της, δεν πηγαίνει στις παραστάσεις της αντιζήλου της. Αντίθετα ή Κάλας δεν λείπει ποτέ και την χειροκροτεί μ' επίδειξη. Πόλεμος νεύρων!

ΑΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΤΟΪ, ΤΟ ΣΚΥΛΑΚΙ ΤΗΣ

γουδώντας ποτέ μπροστά στο κοινό. Αποθαρρυνμένη ξεκίνησε για την Ιταλία, όπου βρήκε μία δουλειά στη Βερόνα (πρός 60 δολάρια την παράσταση) κι απορρίφθηκε στη «Σκάλα» (ό διευθυντής της είπε πως έκανε ένα σωρό λάθη)...

«Είχα τότε την εντύπωση πως απέτυχσα», διηγείται ή Κάλας. «Όλη εκείνη ή δουλειά, όλα αυτά τὰ χρόνια πήγαν χαμένα. Ένα πράγμα μόνον έμαθα —πως είναι περιττό να ζητάη κανείς ρουσφέτια. Για να πετύχη κανείς πραγματικά, δεν έχει ανάγκη παρά μόνο απ' τον έαυτό του...»

Η ζωή της Μαρίας άλλαξε αποφασιστικά όταν γνώρισε τον μελλοντικό της σύζυγο, τον πολυκατομμιούχο Τζιοβάνι Μπατίστα Μενεγκίνι, που είχε δυο φορές την ηλικία της —είναι τώρα 61 ετών— και που έκανε την παρουσία του πουλώντας οικοδομικά υλικά. Ο Μενεγκίνι την φλερτάρσε επίμονα κι ευγενικά, και στόν άσπρομάλλη αυτόν επιχειρηματία ή χοντρή, ανέραστη Μαρία βρήκε για πρώτη φορά τον έρωτα. Παντρεύτηκαν στὰ 1949.

Ο Μενεγκίνι πούλησε την επιχεί-

ρήσή του, έκανε επενδύσεις των χρημάτων που πήρε σέ ακίνητα, κ' έγινε ο ίμπρεσσάριος και μοναδικός πράκτωρ της Μαρίας. «Γιατί να δίνω σ' αυτά τὰ καταραμένα πρακτορεία τὰ 10 ή 20% των κερδών μου;» δήλωσε ή Μαρία. Ο Μενεγκίνι έπεισε τον ήλικιωμένο μάεστρο Τούλλιο Σεραφίν —είναι τώρα 77 ετών— να την προσλάβη, και ρίχτηκαν και οι δυο στη δουλειά. Στο Τουρίνο, λίγο πριν εμφανισθί στην «Αίντα», ένας περίεργος κριτικός πήγε στο θέατρο στις 9 τὸ πρωί και τὴ βρήκε στη σκηνή να επαναλαμβάνη δέκα, είκοσι φορές κάθε άρια, ενώ ο Σεραφίν την διέκοπτε, την διώρωνε, την φορμάριζε ακούραστα. Δούλεψαν έτσι ως τὰ μεσάνυχτα, και ξανάρχισαν χωρίς τ' άλλο πρωί. Η «Αίντα» με την Κάλας έγινε ή μεγαλύτερη μεταπολεμική επιτυχία του Τουρίνου.

ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΕΡΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΩΜΟΥΣ

Στὰ τέσσερα χρόνια που ακολούθησαν, ο Σεραφίν τὴς έμαθε τὸν ένα ρόλο μετά τον άλλο. Η Μαρία Κάλας γύρισε μ' επιτυχία όλη την Ιταλία, κ' έκανε δυο τουρνέ στη Νότιο Αμερική, με διαρκώς περισσότερα χειροκροτήματα στην κάθε παράστασή της. Στη Γένοβα, οι ένθουσιώδεις όπαδοί της τὴ σήκωσαν στους ώμους και την μετέφεραν στους δρόμους τὴς πόλεως. Στην Τεργέστη την χαρακτήρισαν ως «την καλύτερη Νόρμα τὴς Ιστορίας! Μά ή Μαρία δεν ήταν καθόλου εύχαιστημένη. «Σιχαινόμουν τὸ τραγούδι», λέει. «Ήμουν φοβερά έρωτευμένη, και τὸ τραγούδι με χώριζε απ' τον άντρα μου».

ΠΩΣ ΠΡΟΣΕΛΗΦΘΗ ΣΤΗ «ΣΚΑΛΑ»

Αλλά όταν ο Μενεγκίνι τὴς πρότεινε να πάη να τραγουδή, ο δαίμονας που κρύβεται μέσα της δεν την άφησε να τὸ κάνει. Η μεγάλη επιτυχία δεν άπείχε πια. πολύ. Η «Σκάλα» τὴς ζήτησε να παίξει έκτάκτως στην «Αίντα». Η Κάλας δέχτηκε, αλλά προπονήθηκε πὸς αυτή ή τιμή δεν τὴς έκανε μεγάλη εντύπωση: «Βέβαια, είναι θαυμάσιο θέατρο, αλλά εγὼ είμαι μύωψ. Για μένα όλα τὰ θέατρα είναι ίδια. Η «Σκάλα» είναι ή «Σκάλα», μὰ κ' εγὼ είμαι ή Κάλας, και είμαι μύωψ!»

Η παράστασή της είχε επιτυχία, κ' ή «Σκάλα» τὴς πρότεινε άλλη μία έκτακτη παράσταση. Αλλά ή Κάλας μυρίζονταν τὸ θρίαμβο που πλησίαζε κι άιρήθηκε μεγαλοπρεπώς. Θῶ την έπαιρναν ως τακτικό μέλος τὴς «Σκάλας», εἰδ' άλλως δεν θὰ την είχαν καθόλου. «Περιμεναν πὸς θὰ τους ζητιάνευα ένα ρόλο, αλλά θὰ προτιμούσα να πεθάνω παρά να τὸ κάνουν σ' αυτούς φίλους της. Στὰ 1951, ή «Σκάλα» συνθηκολόγησε. Σὲ ήλικία 28 ετών, ή Μαρία Κάλας έγκαινίασε τὴ σαιζὸν τὴς «Σκάλας» στους «Σικελικούς Έσπερινούς».

Αλλά ή Μαρία ήταν ακόμα παχιά και μισοάρρωστη. Είχε την τάση να παθαίνει νευρικές κρίσεις, και κρίσεις πυρετού. Τὰ πόδια της πρήζονταν και πονούσαν. Για να ξεσπά-

ση τὰ έβαζε με τους ανθρώπους που βρίσκονταν γύρω της. Πρώτο της θύμα ήταν μία άλλη σοπράνο, ή Ρενάτα Τεμπάλντι, που είχε χρηματίσει πολύ καιρό εύνοομένη των άκροατηρίων τὴς «Σκάλας», και που είχε άπαλή φωνή, λεπτό μουσικό αίσθητήριο, και μία ίδιουσυγκρασία ανάλογη με τὴς Κάλας. Εύθως εἰς άρχῆς, οι δυο γυναίκες συγκρούσθηκαν. Η Τεμπάλντι δεν πηγαίνει ποτέ στις παραστάσεις τὴς Κάλας. Η Κάλας, αντίθετως, καθόταν σ' ένα μπροστινὸ θεωρεῖο στις παραστάσεις τὴς Τεμπάλντι, χειροκροτούσε επίδεικτικά και παρακολουθούσε κάθε κίνηση τὴς αντιζήλου της. «Υπάρχουν —έλεγε— ένα σωρό δπες για δυο σοπράνες στὸ ρεπερτόριο τὴς Σκάλας!». Στην πραγματικότητα, ή Κάλας ήταν ένδοξασμένη που είχε κάποιον να καταπολεμήσει. «Όταν είμαι θυμωμένη, συνηθίζει να λή, δεν κάνω ποτέ κακό σέ κανένα! Απλὼς τραγουδῶ σὰν δαιμονισμένη!». Αλλά ή Τεμπάλντι δεν μπορούσε ν' αντέξῃ σ' αὐτὴ την παράδοση μονομαχία. Δεν είχε τὴ δύναμη τὴς Κάλας. Η επιτυχία τὴς αντιπάλου της την έκανε να περιορίση σιγά-σιγά τὴς εμφανίσεις της και πέρσι άπουσίασε έντελὼς από τὴ «Σκάλα», ενώ ή Κάλας κυριάρχησε απόλυτα, με 37 παραστάσεις!

Η ΑΝΤΙΖΗΛΙΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ...

Πάντως, ο άγώνας ανάμεσα στις δυο πρωταγωνίστριες δεν έχει ακόμα τελειώσει. Μετά τον τελευταίο θρίαμβο τὴς Κάλας στην Αμερική —για τον όποῖον θὰ μιλήσωμε πιά κάτω— ή Τεμπάλντι έφυγε κι αὐτὴ έσπευσμένα για τὸ Νέο Κόσμο. Και πριν πάρη τὸ υπερωκεάνιο, ή ίδια κι ο ίμπρεσσάριός της έκαναν στὸ Χερδούργο προκλητικές δηλώσεις πάνω στην καλλιτεχνική μάχη που δίνουν με την Κάλας στὸ μελοδραματικό μέτωπο του Νέου Κόσμου. Ο ίμπρεσσάριος τὴς Τεμπάλντι δήλωσε πὸς ή Ρενάτα δγάζει συνήθως διπλά από την Κάλας (4.000 δολάρια για κάθε παράσταση, αντί για 2.000), και πὸς ή Κάλας δεν άδυνάτισε 40 δόκλτρα κιλά από άγάπη πρὸς τον άντρα της, αλλά μόνο και μόνο για ν' άποκτήσῃ ένα αὐτὸ έντυπωσιακὴς δημοσιότητα! Έννοείται πὸς οι δηλώσεις αυτές, χαρακτηριστικές τὴς άγριας καλλιτεχνικῆς αντιζήλιας των δυο γυναικῶν, δείχνουν πὸς ή πλάστιγγα άρχισε να κλίνει όριστικά υπὲρ τὴς Έλληνίδας πριμαντόνας...

ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

Η Κάλας όμως δεν τὰ έχει μόνο με την Τεμπάλντι: Έχει πικρία κ' έναντίον τὴς μητέρας της κ' είναι καιρός που μητέρα και κόρη δεν μιλάνε ή μία στην άλλη. «Δεν θὰ την συγχωρήσω ποτέ, λέει, γιατί μου έκλεψε τὰ παιδικά μου χρόνια! Σ' όλα τὰ χρόνια που θάπρεπε να παίζω σὰν τ' άλλα παιδιά, τραγουδούσα ή έβγαζα χρήματα. Κάθε τὶ που έκανα γι' αυτούς (Σημ.: Τους δικούς της) ήταν πάντα καλὸ και κάθε τὶ που μου έκαναν ήταν πάντα κακό». Η κ. Καλογεροπούλου ζῇ στην Αθήνα μαζί με την άλλη κόρη της και δεν έχουν καθόλου χρήματα. Φτι-

άρχουν κούκλες για να ζήσουν. Στα 1951, έγραψε τὴς Μαρίας, ζητώντας τὴς 100 δολάρια «για τὸ καθημερινὸ ψωμί της». Η Μαρία τὴς άπάντησε: «Μὴ μὰς ένοχλῆς με τὴς στενοχώριες σου! Χρειάστηκε ν' άγωνιστῶ σκληρά για τὰ χρήματά μου, κ' είσαι αρκετὰ νέα ὥστε να δουλέψης κ' εσύ. Αν δεν μπόρῃς να δγάλῃς αρκετὰ χρήματα για να συντηρηθῇς στη ζωή, τότε πήδησε απ' τὸ παράθυρο ή πνίξου!»

Η Μαρία δικαιολογεί τὴ συμπεριφορά της χωρίς κανένα ένδοιασμό: «Λένε πὸς ή οικογένειά μου δεν έχει χρήματα. Μὰ τί φταίω εγὼ γι' αὐτό; Σὲ τί μπορὸν να με κατηγορῶν; Δεν αἰσθάνομαι οὔτε τύψεις, οὔτε ευγνωμοσύνη! Μ' άρέσει να είμαι καλή, αλλά δυστυχῶς όποιος είναι καλὸς δεν παίρνει συνήθως οὔτε ένα εύχαριστῶ! Αν ποτέ χρειαστῶ βοήθεια, δεν θὰ περιμένω τίποτα από κανένα. Όταν γεράσω, κανείς δεν θὰ νιάζεται για μένα!». Και τὸ συμπέρασμά της είναι: «Πρέπει κανείς να υπερασπίζεται τον έαυτό του. Πρέπει να είναι σκληρός, πολύ σκληρός και δυνατός...»

Ο ΚΑΥΓΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΕΣΤΡΟ

Η Κάλας δεν είναι αυστηρή μόνο απέναντι στους δικούς της, αλλά κι απέναντι σ' εκείνους, με τους όποιους βρίσκεται σ' επαγγελματικές σχέσεις. Πέρσι, λ.χ., έκοψε τὴς σχέσεις της με τον μάεστρο που την πρωτοδοήθηκε να γίνη διάσημη: Τὸν Σεραφίν. Τὸ παράπονό της ήταν πὸς διηύθυνε την «Τραδιάτα», για δίσκους, με μία άλλη σοπράνο. Η άπόφασή της ήταν όδυνηρή για τον Σεραφίν, γιατί έτσι ο γερο-μάεστρος έχασε την κυριότερη δουλειά του, που συνίστατο στὸ να διευθύνῃ όρχήστρες για δίσκους.

Η ΔΙΑΙΤΑ ΤΗΣ

Μετά την επιτυχία της στη «Σκάλα», ή Κάλας άρχισε να χάνη βάρος. Πέτυχε εκείνο που ήθελε, και γι' αὐτὸ έπαψε να τρώῃ πολύ, έξήγησε ένας γιατρός. Η ίδια όμως λέει ότι τρώει πολύ, αλλά την έχει άδυνατίσει ή μεγάλη κόυραση...

Τὴς έμενε ένα ακόμα κατόρθωμα —ή κατάκτηση τὴς «Μετροπόλιταν Όπερα» τὴς Νέας Υόρκης. Πιστὴ στην υπερήφανη τακτική της, ή Κάλας δεν έδειξε καμμία διασύνη. Επὶ πολλούς μήνες τραγουδούσε μπροστὰ σὲ γεμάτες αίθουσες, στη «Λυρική Σκηνή» του Σικάγου.

Ο Ρούντολφ Μπίνγκ, ο Αυστριακὸς μεσόκοπος διευθυντής τὴς «Μετροπόλιταν», που έδωσε καινούργια ζωή στην όπερα αὐτή, είχε προσπαθήσει πολλές φορές νάρθῃ σ' έπαφή με τὴν θορυβώδη τραγουδίστρια. Αλλά δεν μπορούσε να τὴς προτείνει παρὰ 1.000 δολάρια κατὰ παράσταση. Η Κάλας φώναζε: «Και τί μ' ενδιαφέρει ή «Μετροπόλιταν»; Απλὸύστατα, θὰ κάνω χωρίς έμένα!»

Ο Μπίνγκ όμως είναι ύπομονητικός άνθρωπος. Μία μέρα, πήρε τὸ άεροπλάνο για τὸ Σικάγο. Αὐτὴ τὴ φορά ή Μαρία Κάλας δέχτηκε. Αν και λένε πὸς τὴς πρότεινε 2.000 δολάρια για κάθε παράσταση, τὸ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 49

ΕΧΕΙ ΤΑ ΔΙΠΛΑ χρόνια από την Κάλας ο άντρας της, ο πολυκατομμιούχος Μενεγκίνι, αλλά ή Μαρία τὸν άγαπάει τρυφερά. «Ακόμη και γυναίκες με νέους συζύγους, είναι λιγώτερο εύτυχισμένες από μένα», λέει συχνά.

ΔΕΝ ΠΕΡΝΑΕΙ ΜΕΡΑ που ή Κάλας να μην ἔχη και μία πρόταση για να τραγουδήσει. Ώς και στην έξοχὴ που κατέφυγε για να ξεκουραστῇ λιγάκι, τὴν έφθασε ο σκηνοθέτης Λουτσινιάνι, για να συνηνοηθῇ σχετικὰ μαζί της.

ΤΟΥ ΝΤΑΙΗΒΙΝΤ ΝΤΙΒΑΪΝ

Σταύρος και τὸ καλυμμαῖχὶ πού φοροῦσε στὸ κεφάλι του τὸν ἔκανε νὰ φαίνεται σωστός γίγαντας. Τὰ σγουρά, ἀπαλά σὰ μετὰξί γένεια του καὶ ἡ φωνὴ του ἔρχονταν σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν πελώρια καὶ ἀγριωπὴ ἐμφάνισή του.

—Πηρώ, κόρη μου, τί νὰ πῶ τοῦ πατέρα σου; ρώτησε.

Γιὰ μιὰ στιγμή, οἱ φωνές σταμάτησαν. "Ὅλο, περιμένας μὲ περιέργεια.

Μέσ' στὴ γενική σιωπῇ, ἡ Πηρὼ εἶπε: —Νὰ τοῦ πῆτε πὼς κάλεσα τὸν 'Εγγλέζο του στὸ τραπέζι. Τί ἄλλο θέλει; Περισσότερο ἀπ' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ κάνω.

—Μπορεῖς, κόρη μου... ἄρχισε νὰ λέη ὁ παπᾶς, ἀλλὰ τὰ λόγια του πνίγηκαν μέσα σ' ἓνα χεῖμαρο ἀπὸ φωνές, ἀπὸ διαμαρτυρίες. 'Η μισὴ πολλὴ ἐμοῖς νὰ εἶχε μαζεστὴ ἐκεῖ. 'Ενιαχοῦς κατέφθαναν ὁλοένα. 'Ο στενὸς χώρος ἀνάμεσα στὰ σπῖτια ἦτανε τώρα κατάμαυρος ἀπ' τὸν κόσμο, ἀνάστατος ἀπ' τὰ ξεφωνιὰ τὸν παιδιῶν.

Καθισμένη πάνω στὸ πεζούλι, ἡ Πηρὼ χαμογελούσε ἐνθουσιασμένη. Τῆς ἄρεσε ὁ δόρυθος, ἡ φασαρία, οἱ συζητήσεις.

Πίσω τῆς, ἡ Μαρία σπρώχθηκε ἐπ' ἐλπίδας ἀπ' τὴν καρέκλα τῆς.

—Πάνω νὰ εἰσιμαῖος τὸ φαγητό, εἶπε.

—Βλέπτε τὰ δυνατό σου, φωνάζει ἀπ' τὸ πεζούλι ἡ Πηρὼ. 'Απόψε δὲν πρέπει νὰ λείπει τίποτε ἀπ' τὸ τραπέζι.

'Ο ἀστυνόμος ἄνοιξε δρόμο ἀνάμεσα ἀπ' τὸ πλῆθος καὶ πλησίασε τὸν παπᾶ. 'Ο παπα-Σταύρος τὸν χαϊρέτης μὲ μιὰ κλισίη τοῦ κεφαλιοῦ κ' οἱ δύο μαζί ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν τὸν κατήφορο. 'Ενα τοσοῦτο παιδιὰ ἔτρεξαν ἀπὸ πίσω τους μὲ ξεφωνιὰ. Τὸ πλῆθος διαλύθηκε μονομιάς, τόσο γρήγορα ὅσο εἶχε μαζεστῇ. Στὸ τέλος, ἔμειναν μονάχα τρεῖς κοπέλες καὶ ὁ Δημοσθένης Κομμουντορός, πού βλοῖο στὸ νησί τὸν λέγανε ὁ «ρήτορας».

'Ο Δημοσθένης ἔβγαλε λόγο. 'Εβγαζε λόγο ἐδῶ καὶ ἀρετὴν ὦρα, ἀλλὰ μόλις τώρα ἡ φωνὴ του εἶχε ἄρσις ν' ἀνοίγεται καθαρή, ἐκφραστική, γεμάτη πάθος καὶ δύναμη.

Παρακολουθώντας ὁλοένα μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ τῆς τὸν παπᾶ καὶ τὸν ἀστυνόμο, ἡ Πηρὼ ἔγειρε τὸ κεφάλι πρὸς τὸ μέρος τοῦ Δημοσθένη. Μὲ τ' αὐτὴ τεταμένο, περίμενε τὴν κατάλληλὴ στιγμή γιὰ νὰ πᾶρῃ αὐτὴ τὸ λόγο. Δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορὰ πού ἄκουγε τίς γκρίνιες τοῦ Δημοσθένη.

«Τί χρεάζεται, λοιπόν, ἓνα νησί;», ἔλεγε τώρα ὁ «Ρήτορας». Σὲ λίγο θὰ μιλούσε πάλι γιὰ τὴν φαινίτῃ ιδέα πού τοῦ εἶχε κατεβῇ καὶ πού θὰ γλύτωνε τοὺς νησιώτες ἀπ' τὰ βασάνια τους. Εἶχε πῆ γιὰ τὸ νέο ξενοδοχεῖο, πού δα λεπτὰ ἐβγαζε τὰ ἐστειλεν στὴν 'Αθήνα νὰ τὴ φάνει οἱ μεγάλοι, γιὰ τοὺς ξένους πού ἄλλο δὲν ἔκαναν παρὰ νὰ ξεθεύουν τὰ λεπτὰ τους στὶς ταβέρνες καὶ στὰ ἐστιατόρια, γιὰ τοὺς ηλεκτροκίνητους μύλους τῆς 'Αθήνας πού εἶχανε καταστρέψει τοὺς ἀνεμίμλους τοῦ νησιοῦ, γιὰ τὰ μηχανάκια θρανὰ πού δὲν εἶχανε πιά πόρση γιὰτὶ οἱ γυναῖκες δὲν ἤξεραν τί τοὺς γίνετο καὶ ἀλλάξαν συνεχῶς μόδες. 'Η Πηρὼ περίμενε. 'Όταν θὰ ἔφτανε ἡ στιγμή, θὰ ἔλεγε κ' ἔκλεινε, ὅτι εἶχε νὰ πῇ.

Συνκρινόμενος ἀπ' τὰ ἴδια του τὰ λόγια, ὁ Δημοσθένης δήλωσε μὲ τρεμάμενη φωνή:

—Χρειάζομαστε μιὰ Παναγία.

Στὸ ἀκουσθὲν αὐτὸς εἶχε στενές σκέψεις ἔκαναν ἐνδιαικὰ τὸ σταυρὸ τους.

—Τί εἶναι ἡ Τῆνος γιὰ νᾶχῃ τὴ δική της Παναγία; 'Ενα νησί σὰν τὸ δικό μας. Πρέπει ν' ἀποκτήσῃ καὶ ἡ Μύκονος ἓναν ἅγιο. Τί εἶναι ἡ Σαμοθράκη, τί εἶναι ἡ Μήλος;...

—Νησιά, μόνο νησιά, εἶπε ἡ Πηρὼ μὲ τὴν βαθεῖα, θλιμμένη φωνή πού ἀκούσες τόση γοητεία στοὺς ἄντρες πού εἶχανε περάσει τὰ σαράντα. Σωστὰ τὰ λόγια σου, Δημοσθένη. 'Αλλὰ χρεάζεται ἓνα θαῦμα γιὰ ν' ἀποκτήσῃ ἡ Μύκονος μιὰ Παναγία. Καὶ ἴσως ὁ Θεὸς νὰ μὴ θεωρῇ τὴν Μύκονο ἄξια νὰ τῆς στείλῃ ἓνα θαῦμα. 'Ενῶ, ἓνα ἄγαλμα...

—Τ' ἄγαλματα εἶναι ἔργα τῶν ἀνθρώπων, εἶπε ὁ Δημοσθένης.

—Κι ἂν κατορθώσουμε ν' ἀνακαλύψουμε ἓναν ἀρχαῖο ναό;

—'Η 'Ελλάδα ὁλόκληρη εἶναι γεμάτη ναοὺς, ἀποκρίθηκε ὁ Δημοσθένης καὶ, κουνώντας μελαγχολικὰ τὸ κεφάλι, πρόσθεσε: 'Εξ ἄλλου, ὑπάρχει ἡ Δῆλος. 'Ο συναγωνισμὸς εἶναι μεγάλος. Καὶ τὰ περισσότερα ἄγαλματα εἶναι σπασμένα.

'Η Πηρὼ σήκωσε ψηλὰ τὰ χεῖρα. Τὰ μπράτσα τῆς εἶχανε μιὰ δυνάμει τὴν πλαστικότητα. 'Εκείνη τὴ στιγμή ἐμοῖς ἦτο ἴδια μὲ ἄγαλμα — ἓνα ἄγαλμα ζωντανό, ζεστό. Μίλησε σιγανὰ, ἀλλὰ μέσ' στὸ στενὸ δρομάκι, ἡ φωνὴ τῆς ἀντήχησε καθαρή καὶ δυνατή:

—'Η Μύκονος θ' ἀποκτήσῃ τὸ ἄγαλμά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Η νύχτα ἦτανε μαγευτική. 'Ενα ζεστό, ἀπαλό ἀεράκι φυσούσε καὶ τ' ἀστέρια λαμπύριζαν ψηλὰ σὰ θαυμαστὰ πυροτεχνήματα. 'Όλοι οἱ Μυκονιάτες — ὅσοι δὲν βρίσκονταν στὶς ταβέρνες καὶ στὰ καφενεῖα — εἶχανε μαζεστῇ στὸ μῶλο καὶ περιμένα. 'Όλοι, ἐκτὸς ἀπ' τὴν Πηρὼ.

'Ο Κάλντερ ἦταν ἐκεῖ. Τὸ πλῆθος ἦτανε μάλλον φιλικό, θὰ μπορούσε νὰ πῇ κανεῖς. 'Η ἀλήθεια ἦταν πῶς μιὰ-δύο φορὲς τοῦ εἶχε φανῇ πὼς εἶχε προσέξει κάποια κίνησι, ἓνα ρεῖμα πού τὸν ἐσπρωχνε μεθοδία, τόσο πού ἂν δὲν ἀντιστεκότανε θὰ εἶχε βοηθῇ ἴσια στὸ χεῖλος τῆς προκυμαίας — ἴσως καὶ μέσ' στὴ θάλασσα. 'Αλλὰ πάλι, μπορεῖ νὰ εἶχε κάνει λάθος, μπορεῖ νὰ μὴν ὑπῆρχε κανένα ρεῖμα. 'Όπως ἂν εἶχε τὸ πρᾶγμα, γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια, ὁ Κάλντερ φρόντιζε νὰ στέκεται μακριὰ ἀπ' τὸ νερό.

'Όλα ἦταν χαρούμενα. Μουσική, φῶτα, γέλια. 'Η ἀρετὴ τοῦ καραβιοῦ ἦτανε μεγάλη γιορτὴ γιὰ τὴν Μύκονο, μιὰ γιορτὴ πού ἐπαναλαμβάνονταν ἔξω φορὲς τὴ βδομάδα.

Τὸ βατόρι πλησίασε κ' ἔριξε ἄγκυρα στ' ἀνοικτὰ. Μέσα σὲ λίγα λεπτὰ ἡ προκυμαία γέμισε κόσμο, καὶ ἄλλο κόσμο, ἀποσκευές, ἔζωα.

'Ηταν ἀδύνατο νὰ ξεχωρίσεις ἀπὸ μακριὰ τὰ πρόσωπα. Πάντως, ἀδύνατο νὰ ξεχωρίσεις ἀνθρώπους πού δὲν τοὺς γνώριζες. 'Απ' τὴν ἐμφάνισή ἔχει, ἄραγε, ἓνας 'Αμερικανὸς δημοσιογράφος;», ἀναρωτήθηκε ὁ Κάλντερ γιὰ εἰκοστὴ φορὰ.

Οἱ πρώτοι ἐπιβάτες πού βγήκαν ἀπ' τὸ κατῆ ἦτανε Γερμανοί, δύο ἄντρες καὶ δύο γυναῖκες. Οἱ ἐπόμενοι τρεῖς, Γάλλοι. 'Ακολουθοῦσε μιὰ συντροφιά ἀπὸ 'Ελληνες. Πίσω τους, ἔρχονταν ἓνας ἄντρας, μόνος. 'Απ' τὸ καπέλλο του — ἀκόμη περισσότερο ἀπ' τὴν γραβάτα του — μάντευσε πὼς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε στενές σκέψεις μὲ τὴν 'Αμερικὴ. Στὸ ἓνα χεῖρ του κρατοῦσε ἓνα μολύβι.

'Ο Κάλντερ ἄνοιξε δρόμο ἀνάμεσα ἀπ' τὸ πλῆθος καὶ προχώρησε πρὸς τὸ μέρος του. 'Ηταν ψηλός, παχὺς, γεροδεμένος. Εἶχε ἔξυπνο πρόσωπο, τὸ πρόσωπο τοῦ δραστήριου ἀνθρώπου πού εἶναι συνηθισμένος νὰ παίρνῃ γρήγορες ἀποφάσεις, νὰ κρίνῃ.

'Ο Κάλντερ τὸν πλησίασε καὶ ρώτησε: —Μὲ συγχωρεῖτε, μήπως εἰστε ὁ κ. Τζὼν Μάντεν τὸν Κάλντερ;

—'Ο Κάλντερ ἔνιωθε ἓνα κύμα συμπάθειας νὰ τὸν ἀγκαλιάζῃ.

—Καὶ δὲν μοῦ λέτε, εἶπε ὁ Μάντεν, σ' ὅλο τὸ νησί δὲν σὰς φέρθηκε κανεῖς φιλικὰ;

—'Η δεσποινὴ Λούστρου, ἀποκρίθηκε ὁ Κάλντερ θέλοντας νὰ φανῇ ἀκριβολόγος καὶ δίκαιος, ἡ δεσποινὴ Λούστρου στάθηκε καλὴ μαζί μου. 'Εφαγα στὸ σπίτι τῆς ἀπόψε. Μοῦ ὑποσχέθηκε πὼς θὰ κἀνῃ ὅ,τι μπορεῖ αὔριο τὸ πρωῒ, ἀλλὰ τώρα πού λείπει ὁ 'Αρχιμαντρός...

Εἶχανε φθάσει στὴν καγκελλωτὴ εἴσοδο τοῦ ξενοδοχείου καὶ ὁ Κάλντερ δὲν ἀποτειλόσε τὴ φράση του.

—Ποῖα δεσποινὴ Λούστρου; Μήπως ἡ Πηρὼ Λούστρου; ρώτησε ὁ 'Αμερικανός.

—'Ακριβῶς, ἀποκρίθηκε ὁ Κάλντερ.

—'Ω! ἔκανε ὁ Μάντεν.

—Γιατὶ ε'Ω!; ρώτησε ὁ Κάλντερ πού εἶχε ἀρχίσει νὰ καταλαβαίνῃ πὼς τὰ ἐπιφωνήματα αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἦτανε γεμάτα νόημα.

—Γιατὶ θὰ περιμένας μᾶλλον τὸ ἀντίθετο, ἡ Μύκονος δόλοκληρη νὰ εἶναι πρὸθυμὴ νὰ σὰς δοθῇ καὶ ἡ Πηρὼ νὰ ἔχῃ ἐχθρικές διαθέσεις ἀπέναντί σας.

—Καταλαβαίνω, εἶπε ὁ Κάλντερ ξαράννοντας τὰ φρύδια.

Καθὼς ἔμπαιναν στὸ ἄπλετο φωτισμένο χῶλ τοῦ ξενοδοχείου, πρόσθεσε διαστεικὰ:

—'Αλήθεια, ἔξασα νὰ σὰς πῶ πὼς χρησιμοποίησα τὸ δικό σας δωμάτιο χτὲς τὴ νύχτα. Θὰ εἶχατε καμμιὰ ἀντίρρηση ἂν ζητούσαμε νὰ μὰς δάλουν ἀκόμη ἓνα κρεβάτι γι' ἀπόψε, στὸ ἴδιο δωμάτιο;

—Καμμιὰ ἀπολύτως.

Στὸ θυρωρεῖο, ἡ κοπέλα πού καθότανε πίσω ἀπὸ ἓνα ψηλὸ γραφεῖο, χαμογέλασε πρόσχαρα μόλις εἶδε τὸν Μάντεν. 'Ηταν ἡ πρώτη φορὰ πού ὁ Κάλντερ τὴν εἶδενε νὰ χαμογελά. 'Ο Μάντεν τὴν χαϊρέτης ἐγκάρδια σὰ νὰ τὴ γνώριζε χρόνια καὶ τὴ ρώτησε εὐγενικά:

—Δεσποινίς μου, τί εἶναι αὐτὰ πού ἀκούω γιὰ τὸ δωμάτιο τοῦ καθηγητῆ Κάλντερ;

Σὲ θαυμάσια ἀγγλικά (ὁ Κάλντερ θυμῆθηκε μὲ πικρία πὼς εἶχε δυσκολευτῇ νὰ συνεννοηθῇ μαζί τῆς τὸ προηγουμένο βράδυ γιὰτὶ ἐπέμενε νὰ τοῦ μιλάει σπασμένα γαλλικά), ἡ κοπέλα ἀποκρίθηκε:

—'Εγινε κάποιο λάθος, κ. Μάντεν. Μεγάλμα χαρὰ νὰ σὰς ἔχωμε πάλι κοντὰ μας. 'Ανακάλυσμα τὸ λάθος ἀργότερα. Τὸ φταῖμα ἦταν δικό μου. Εἶχα δώσει τὸ δωμάτιο τοῦ κ. καθηγητῆ σ' ἓνα ζευγάρι... σὲ κάτι νιόπαντρους. 'Ηταν ἀργά ὅταν ἔφτασε στὸ ξενοδοχεῖο ὁ κ. καθηγητῆς. Τί ἐπρεπε νὰ κάνουμε; Νὰ ἀνησυχῶσαμε τοὺς ἀνθρώπους μέσα στὴ νύχτα γιὰ νὰ τοὺς πᾶμε σ' ἄλλο δωμάτιο; Κύριε Μάντεν... (σῆκωσε τὰ μάτια ψηλὰ στὸ ταβάνι μ' ἓνα πονηρὸ ἔμφρασμο) καταλαβαίνετε τώρα... νιόπαντρου... ἐρωτευμένοι... μὴν τοῦ μέλιτος.

—Αὔριο τὸ πρωῒ νὰ τοὺς περάσετε στὸ δικό μου δωμάτιο, εἶπε ὁ Μάντεν ἥρεμα.

—Μὰ τὸ δικό σας δωμάτιο ἔχει μόνον ἓνα κρεβάτι! διαμαρτυρήθηκε ἡ κοπέλα.

—'Αν οἱ νιόπαντροί σας εἶναι τόσο ἐρωτευμένοι ὅσο λέτε, ἓνα κρεβάτι τοὺς στᾶνει. 'Ο κ.

Κάλντερ μιλούσε ἄτονα, χωρίς θυμὸ.

—Θεέ μου, ἔκανε ὁ Μάντεν.

Προχώρησαν. 'Ο 'Αμερικανὸς δὲν μιλούσε, ὅστόσο, ὁ Κάλντερ εἶχε τὴν ἐντύπωσιν πὼς ἡ σιωπὴ του ἦτανε κατὰ κάποιο τρόπο γεμάτη σημασία.

Τέλος, ὁ Μάντεν ξαναμίλησε:

—'Όσο γιὰ τὴ βαλίτσα σας, εἶπε, δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔχετε στὴ θάλασσα τυχερά.

Σώπασε σὰ νὰ περιμένα κάποια ἀπάντησιν καὶ ὅταν εἶδε πὼς ὁ Κάλντερ δὲν ἔλεγε τίποτε, συνέχισε:

—Τὸ ὅτι ἔδωσαν τὸ δωμάτιό σας σὲ ἄλλους, δὲν ἔχει τίποτε τὸ ἰδιαιτέρου. Εἶναι χαρακτηριστικὸ τοῦ τόπου. Τὸ ὅτι δὲν ἔτρεχε ἡ βρῆσι, εἶναι ἐπίσης πολλὸ φυσικό. 'Εκεῖνο πού μὲ ἀνησυχεῖ, εἶναι τὸ φαγητό, ἡ ἐχθρική στάσι τῶν παιδιῶν καὶ τοῦ ἀστυνόμου...

Εἶχαν ἀφήσει πίσω τους καὶ τὰ τελευταῖα παραθαλάσσια σπῖτια καὶ προχωροῦσαν πάλι στὴν

ἀκρογιαλιά. Τὰ φῶτα τοῦ καραβιοῦ φαίνονταν τόσῃ πὸ κοντινὰ, πὸ λαμπερά. 'Ο Μάντεν ἔριξε ἓνα βλέμμα στὸ φωτισμένο βατόρι καὶ συνέχισε:

—'Ενα ἀπ' ὅλα τούτα τὰ παράξενα, θὰ ἦταν λογικό. Τὰ δύο, δυνατό. 'Αλλὰ αὐτὴ ἡ ἀλυσιῖδα τῶν γεγονότων...

'Ο Κάλντερ ἔνιωθε ἓνα κύμα συμπάθειας νὰ τὸν ἀγκαλιάζῃ.

—Καὶ δὲν μοῦ λέτε, εἶπε ὁ Μάντεν, σ' ὅλο τὸ νησί δὲν σὰς φέρθηκε κανεῖς φιλικὰ;

—'Η δεσποινὴ Λούστρου, ἀποκρίθηκε ὁ Κάλντερ θέλοντας νὰ φανῇ ἀκριβολόγος καὶ δίκαιος, ἡ δεσποινὴ Λούστρου στάθηκε καλὴ μαζί μου. 'Εφαγα στὸ σπίτι τῆς ἀπόψε. Μοῦ ὑποσχέθηκε πὼς θὰ κἀνῃ ὅ,τι μπορεῖ αὔριο τὸ πρωῒ, ἀλλὰ τώρα πού λείπει ὁ 'Αρχιμαντρός...

Εἶχανε φθάσει στὴν καγκελλωτὴ εἴσοδο τοῦ ξενοδοχείου καὶ ὁ Κάλντερ δὲν ἀποτειλόσε τὴ φράση του.

—Ποῖα δεσποινὴ Λούστρου; Μήπως ἡ Πηρὼ Λούστρου; ρώτησε ὁ 'Αμερικανός.

—'Ακριβῶς, ἀποκρίθηκε ὁ Κάλντερ.

—'Ω! ἔκανε ὁ Μάντεν.

—Γιατὶ ε'Ω!; ρώτησε ὁ Κάλντερ πού εἶχε ἀρχίσει νὰ καταλαβαίνῃ πὼς τὰ ἐπιφωνήματα αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἦτανε γεμάτα νόημα.

—Γιατὶ θὰ περιμένας μᾶλλον τὸ ἀντίθετο, ἡ Μύκονος δόλοκληρη νὰ εἶναι πρὸθυμὴ νὰ σὰς δοθῇ καὶ ἡ Πηρὼ νὰ ἔχῃ ἐχθρικές διαθέσεις ἀπέναντί σας.

—Καταλαβαίνω, εἶπε ὁ Κάλντερ ξαράννοντας τὰ φρύδια.

Καθὼς ἔμπαιναν στὸ ἄπλετο φωτισμένο χῶλ τοῦ ξενοδοχείου, πρόσθεσε διαστεικὰ:

—'Αλήθεια, ἔξασα νὰ σὰς πῶ πὼς χρησιμοποίησα τὸ δικό σας δωμάτιο χτὲς τὴ νύχτα. Θὰ εἶχατε καμμιὰ ἀντίρρηση ἂν ζητούσαμε νὰ μὰς δάλουν ἀκόμη ἓνα κρεβάτι γι' ἀπόψε, στὸ ἴδιο δωμάτιο;

—Καμμιὰ ἀπολύτως.

Στὸ θυρωρεῖο, ἡ κοπέλα πού καθότανε πίσω ἀπὸ ἓνα ψηλὸ γραφεῖο, χαμογέλασε πρόσχαρα μόλις εἶδε τὸν Μάντεν. 'Ηταν ἡ πρώτη φορὰ πού ὁ Κάλντερ τὴν εἶδενε νὰ χαμογελά. 'Ο Μάντεν τὴν χαϊρέτης ἐγκάρδια σὰ νὰ τὴ γνώριζε χρόνια καὶ τὴ ρώτησε εὐγενικά:

—Δεσποινίς μου, τί εἶναι αὐτὰ πού ἀκούω γιὰ τὸ δωμάτιο τοῦ καθηγητῆ Κάλντερ;

Σὲ θαυμάσια ἀγγλικά (ὁ Κάλντερ θυμῆθηκε μὲ πικρία πὼς εἶχε δυσκολευτῇ νὰ συνεννοηθῇ μαζί τῆς τὸ προηγουμένο βράδυ γιὰτὶ ἐπέμενε νὰ τοῦ μιλάει σπασμένα γαλλικά), ἡ κοπέλα ἀποκρίθηκε:

—'Εγινε κάποιο λάθος, κ. Μάντεν. Μεγάλμα χαρὰ νὰ σὰς ἔχωμε πάλι κοντὰ μας. 'Ανακάλυσμα τὸ λάθος ἀργότερα. Τὸ φταῖμα ἦταν δικό μου. Εἶχα δώσει τὸ δωμάτιο τοῦ κ. καθηγητῆ σ' ἓνα ζευγάρι... σὲ κάτι νιόπαντρους. 'Ηταν ἀργά ὅταν ἔφτασε στὸ ξενοδοχεῖο ὁ κ. καθηγητῆς. Τί ἐπρεπε νὰ κάνουμε; Νὰ ἀνησυχῶσαμε τοὺς ἀνθρώπους μέσα στὴ νύχτα γιὰ νὰ τοὺς πᾶμε σ' ἄλλο δωμάτιο; Κύριε Μάντεν... (σῆκωσε τὰ μάτια ψηλὰ στὸ ταβάνι μ' ἓνα πονηρὸ ἔμφρασμο) καταλαβαίνετε τώρα... νιόπαντρου... ἐρωτευμένοι... μὴν τοῦ μέλιτος.

—Αὔριο τὸ πρωῒ νὰ τοὺς περάσετε στὸ δικό μου δωμάτιο, εἶπε ὁ Μάντεν ἥρεμα.

—Μὰ τὸ δικό σας δωμάτιο ἔχει μόνον ἓνα κρεβάτι! διαμαρτυρήθηκε ἡ κοπέλα.

—'Αν οἱ νιόπαντροί σας εἶναι τόσο ἐρωτευμένοι ὅσο λέτε, ἓνα κρεβάτι τοὺς στᾶνει. 'Ο κ.

Κάλντερ μιλούσε ἄτονα, χωρίς θυμὸ.

—Θεέ μου, ἔκανε ὁ Μάντεν.

Προχώρησαν. 'Ο 'Αμερικανὸς δὲν μιλούσε, ὅστόσο, ὁ Κάλντερ εἶχε τὴν ἐντύπωσιν πὼς ἡ σιωπὴ του ἦτανε κατὰ κάποιο τρόπο γεμάτη σημασία.

Τέλος, ὁ Μάντεν ξαναμίλησε:

—'Όσο γιὰ τὴ βαλίτσα σας, εἶπε, δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔχετε στὴ θάλασσα τυχερά.

Σώπασε σὰ νὰ περιμένα κάποια ἀπάντησιν καὶ ὅταν εἶδε πὼς ὁ Κάλντερ δὲν ἔλεγε τίποτε, συνέχισε:

—Τὸ ὅτι ἔδωσαν τὸ δωμάτιό σας σὲ ἄλλους, δὲν ἔχει τίποτε τὸ ἰδιαιτέρου. Εἶναι χαρακτηριστικὸ τοῦ τόπου. Τὸ ὅτι δὲν ἔτρεχε ἡ βρῆσι, εἶναι ἐπίσης πολλὸ φυσικό. 'Εκεῖνο πού μὲ ἀνησυχεῖ, εἶναι τὸ φαγητό, ἡ ἐχθρική στάσι τῶν παιδιῶν καὶ τοῦ ἀστυνόμου...

Εἶχαν ἀφήσει πίσω τους καὶ τὰ τελευταῖα παραθαλάσσια σπῖτια καὶ προχωροῦσαν πάλι στὴν

Κάλντερ κ' ἐγὼ θὰ πάρωμε τὸ διπλὸ δωμάτιο. Γιὰ τὴν ὦρα φροντίστε νὰ δάλουν ἀμέσως ἀκόμη ἓνα κρεβάτι στὸ δωμάτιό μου καὶ πῆστε νὰ μὰς φέρουν ἐπάνω λίγα σάντουιτς, ἓνα πιάτο ἐλιές καὶ μιὰ μπουγάλα ἀπ' τὸ κρασί πού ἔχετε.

'Απλῶς τὸ χεῖρ του νὰ πάρῃ τὸ κλειδί. 'Η κοπέλα ἔλεγχομένη στὰ γέλια, τοῦ τὸ ἔδωσε.

'Ο Κάλντερ καὶ ὁ Μάντεν πέρασαν μπροστὰ ἀπ' τὸ μικρὸ μπάρ τοῦ ξενοδοχείου καὶ ἀνέβηκαν τὴ σκάλα πού ὡδηγοῦσε στὰ ὑποδωμάτια.

'Ενα πρόσθετο μικρὸ κρεβάτι ἦτανε κίβλας στρωμένο στὴν κάμαρα. Δὲν φαίνονταν ἀναπαυτικό, ἀλλὰ ὁ Μάντεν, δοκιμάζοντας καχύποπτα τὸ στρώμα, δήλωσε:

—Γιὰ μιὰ νύκτα, καλὸ εἶναι.

'Εβγαλε τὸ μπερέ του καὶ τὸ πέταξε πάνω στὸ μαξιλάρι.

—Πάντως, ἐγὼ θὰ κοιμηθῶ στὸ μικρὸ κρεβάτι, δήλωσε ὁ Κάλντερ.

—Οὔτε συζήτηση. Θὰ κοιμηθῶ ἐγὼ, εἶπε ὁ Μάντεν.

'Ο Κάλντερ γύρισε καὶ τὸν κοίταξε. 'Η πρώτη ἐντύπωσιν πού εἶχε χαραχθῇ στὸ μυαλό του ἦταν ὅτι ὁ 'Αμερικανὸς δημοσιογράφος ἦτανε κοντούλης καὶ μ' ἐμφάνισιν ἀσημαντῇ. Τώρα πρόσθετε πὼς τὸ πρόσωπό του ἦτανε δυναμικό, μὲ ἀδρὰ χαρακτηριστικά, ἀλλὰ ἥρεμο, γαλήνιο. 'Τότερ' ἀπὸ ἓνα μικρὸ διατάγιό, ὁ Μάντεν ρώτησε:

—Τί ἀκριβῶς συμβαίνει, κ. Κάλντερ;

—'Αν εἶχα τὴν παραμικρὴ ιδέα, ἀποκρίθηκε ὁ Κάλντερ, θὰ σὰς τὴ ἔλεγα ὅλα. Τὸ μόνο πού ἔξερω εἶναι ὅτι τὸ κακὸ ἄρχισε ἀπ' τὴ στιγμή πού πάτησα τὸ πόδι μου στὸ νησί...

—'Όχι, ὅχι, δὲν ἐννοοῦσα αὐτό, τὸν διέκοψε ὁ Μάντεν. 'Εννοοῦσα: περὶ τίνος πρόκειται, γενικάτερα.

Καὶ βλέποντας πὼς ὁ Κάλντερ τὴν κοίταξε χωρίς νὰ καταλαβαίνῃ, συνέχισε:

—Μοῦ φαίνεται πὼς πρέπει νὰ σὰς ἐξηγήσω. Τὸ γραφεῖο μου ταγγουνεύεται τίς λέξεις στὰ τηλεγραφήματα. Μοῦ ἔστειλε ἓνα λακωνικὸ τηλεγραφήμα (ἐβόλετο ἓνα διπλωμένο χαρτί ἀπ' τὴν

ΤΖΑΙΗΜΣ ΜΠΡΟΥΚΣ

Έμνε στὴν ΕΛΛΑΔΑ γιὰ τὴν Ἀμερικὴ

Μένει τώρα στὴν Ἀμερικὴ γιὰ τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Η «Ἀτλάντικ Μπάνκ» τῆς Νέας Ὑόρκης εἶναι μίᾱ ἀμερικανικὴ Τράπεζα μὲ ἑλληνικὴ ψυχὴ. Χεῖρες μὲν Ἰσαῦ, φωνὴ δὲ Ἰακώβ. Νομῶς εἶναι μίᾱ ἀμερικανικὴ Τράπεζα, ἑλληνικὴς δὲ καταγωγῆς καὶ ιδιοκτησίας. Εἶναι ὅ,τι καὶ ὁ ἑλληνικὴς καταγωγῆς Ἀμερικανὸς πολίτης. Ἡ παρομοίωσις δὲν εἶναι τυχαία. Ἐκφράζει μίᾱ οὐσιαστικὴν πραγματικότητα. Διότι ἐὰν δὲν εἶχαν ἀρχίσει, πρὸ πενήντα ἐτῶν, τὰ μεγάλα κύματα μεταναστεύσεως ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα πρὸς τὴν Ἀμερικὴν, πὺ ἐμελέωσαν τὴν ἑλληνοαμερικανικὴν ὁμογένειαν τῶν ὀκτακοσίων χιλιάδων Ἀμερικανῶν ἑλληνικῆς καταγωγῆς, οὔτε ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, οὔτε ἡ Τράπεζα τῶν Ἀθηνῶν θ' ἀνελάμβαναν τὴν πρωτοδουλίαν τῆς ἰδρύσεως μὲ ἰδικὰ τῶν κεφάλαια, ἡ πρώτη τῆς «Ἑλληνικῆς Μπάνκ» ἐπὶ τῆς Γουίλιαμ Στρήτ καὶ ἡ δευτέρα τῆς «Μπάνκ ὁφ Ἀθηνῶν» ἐπὶ τῆς 31ης οδοῦ. Μετὰ τὴν συγχώνυσιν τῶν Τραπεζῶν Ἑθνικῆς καὶ Ἀθηνῶν ἐδῶ, ἐπὶ τῆς

θε, φυσικὴ συνέπεια, καὶ ἡ συγχώνευσις τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ἀθηνῶν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην καὶ ἡ δημιουργία νέας μεγαλυτέρας Τραπεζῆς ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν Ἀτλάντικ Τράπεζα (Ἀτλάντικ Μπάνκ), τῆς ὁποίας οἱ σκοποὶ κατὰ τὸ τελευταῖον ἐξάμηνον διηυρύνθησαν σημαντικώτατα. Διότι ἐνῶ αἱ δύο πρώται Τράπεζαι εἶχαν τάξει ὡς βασικὴν τὴν ἐπιδίωξιν τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ὁμογενείας, ἀπὸ ἐξαμηνίου ἡ νέα διοίκησις τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν ἠθέλησε καὶ ἐπεδίωξε τὴν διεύρυσιν τῶν ἐπιδιώξεων τῆς Ἀτλάντικης Τραπεζῆς καὶ ἐξῶ τῶν ὁρίων τῆς ὁμογενείας, εἰς ἐκεῖνους τοὺς τομεῖς τοὺς ὁποίους δημιουργεῖ καὶ προβάλλει ἡ νέα πραγματικότης πὺ ἀπορρέει ἀπὸ τὰς οἰκονομικὰς ἑλληνοαμερικανικὰς σχέσεις, ὅπως διευρυνθῶσαν μετὰ τὸν δευτερον Παγκόσμιον πόλεμον καὶ ἰδίως μετὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον.

Καὶ ἐπειδὴ τὰ ἔργα δὲν δημιουργοῦνται μόνον τῶν, ἀλλὰ εἶναι καρποὶ τῆς δημιουργικῆς δραστηριότητος τῶν ἀνθρώπων, ἡ διεύρυνσις τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀτλάντικης Τραπεζῆς διὰ τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων τῆς πρὸς τὴν δημιουργηθεῖσαν νέαν πραγματικότητα εἰς τὰς ἑλληνοαμερικανικὰς οἰκονομικὰς σχέσεις, ἔπρεπε νὰ ἀνατεθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἔχοντων πλέον καθολικὴν ἐποπτείαν τῶν σκοπῶν τῆς νέας Τραπεζῆς, μὴ συγγενέουσιν πρὸς τὴν νοοτροπίαν τοῦ διευρύνοντος μίᾱν Τράπεζαν περιορισμένων τραπεζικῶν ἐργασιῶν.

Δὲν εἶναι τυχαία ἡ πράξις τῆς ἐνεστάσεως διοικήσεως τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, ἡ ἐκλογὴ τοῦ κ. Τζαίημς Μπρούκς ὡς προέδρου τῆς Ἀτλάντικης Τραπεζῆς.

Ὁ Τζαίημς Μπρούκς δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνας Ἀμερικανὸς οἰκονομολόγος. Εἶναι ἓνας ἄνθρωπος πὺ συγκεντρώνει τὰ ἰδιόζοντα ἐκεῖνα προσόντα πὺ εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν προώθησιν τῶν νέων σκοπῶν τῆς Ἀτλάντικης Τραπεζῆς. Εἶναι σαράντα ἐπὶ ἑπτὰ ἐτῶν καὶ ἐσπούδασε νομικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἐπιστήμας εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Βοστώνης. Εἰς ἡλικίαν τριάντα τριῶν χρόνων τοποθετεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Θησαυροφυλακίου, ὅπου εὐδοκίμως ὑπηρετεῖ ἐπὶ μίᾱν πενταετίαν διὰ ν' ἀποσπασθῇ εἰς τὴν Διοίκησιν Οἰκονομικῆς Συνεργασίας. Ἀπὸ ἐκεῖ προσλαμβάνεται ἀπὸ τὸν κ. Ἀβερνὸς Χάρριμαν, διαχειριστὴν τῆς οἰκονομικῆς βοηθείας καὶ νῦν κυβερνήτην τῆς πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, καὶ τὸ 1952 τοποθετεῖται ἐκτελεστικὸς διευθυντὴς τῆς Ἀμερικανικῆς Οἰκονομικῆς Ἀποστολῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ σταδιοδρομία αὐτὴ σημαίνει δύο πολὺ σημαντικὰ πράγματα:

1. Γνώσις καλὴ τῶν ἀμερικανικῶν κριτηρίων.
2. Γνώσις τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων τῆς μεταπολεμικῆς Εὐρώπης καὶ ἰδιαίτερώς τῆς Ἑλλάδος.

Θὰ διερωτηθῶν μερικοὶ: Ἐνας Ἕλλην τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς Ἀμερικῆς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συγκεντρῶν τὰ προσόντα τοῦ κ. Μπρούκς καὶ νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῇ τῆς Ἀτλάντικης Τραπεζῆς; Θεωρητικῶς ἡ ἀπάντησις πρέπει νὰ εἶναι καταφατικὴ. Εἰς τὴν πράξιν ὅμως δὲν εἶναι διόλου εὐκόλουν νὰ εὐρεθῇ ἓνα πρόσωπον πὺ νὰ γνωρίζῃ τόσο καλὰ τὰ ἀμερικανικὰ οἰκονομικὰ κριτήρια, τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα τῆς μεταπολεμικῆς Εὐρώπης καὶ τὰ ζωτικὰ θέματα πὺ ἀπασχολοῦν τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν. Καὶ νὰ μὴν τὰ γνωρίζῃ θεωρητικῶς, ἀπὸ τὴν ἀνάγκωσιν διδῶν, ἀλλὰ ἐξ ἀμέσου καὶ, τὸ σπουδαιότερον, ὑπευθύνου ἐπαφῆς μὲ τὴν πραγματικότητα πλουσίας δηλονότι προσωπικῆς ἐμπειρίας.

Ἐπὶ πέντε σχεδὸν ἔτη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπὸ τόσο ὑπευθύνου σκοπίας, ὁ κ. Μπρούκς ἐγνώρισε καλὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ τὰ οἰκονομικὰ τους προβλήματα. Καὶ δὲν ἐγνώρισε μόνον τὰ σχέδια καὶ τοὺς πόθους, ἀλλὰ καὶ τὰς πραγματικὰς δυνατότητας τοῦ τόπου, τὸ δυνατόν δηλαδὴ γενέσθαι.

Ὅταν συνητήθημεν τὴν παραμονὴν τῆς ἀναχωρήσεώς του ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν Νέαν Ὑόρκην, ὁ νέος πρόεδρος τῆς Ἀτλάντικης Τραπεζῆς εἰς ἐρώτησιν διὰ τὰ σχέδιά του εἶπε τὰ ἑξῆς ἐπιγραμματικὰ:

«Τρία προβλήματα μὲ ἀπασχολοῦν: α) Ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν συμφερόντων τῶν Ἀμερικανῶν ἑλληνικῆς καταγωγῆς, οἱ ὁποῖοι βλέπουν τὴν Ἀτλαν-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 49

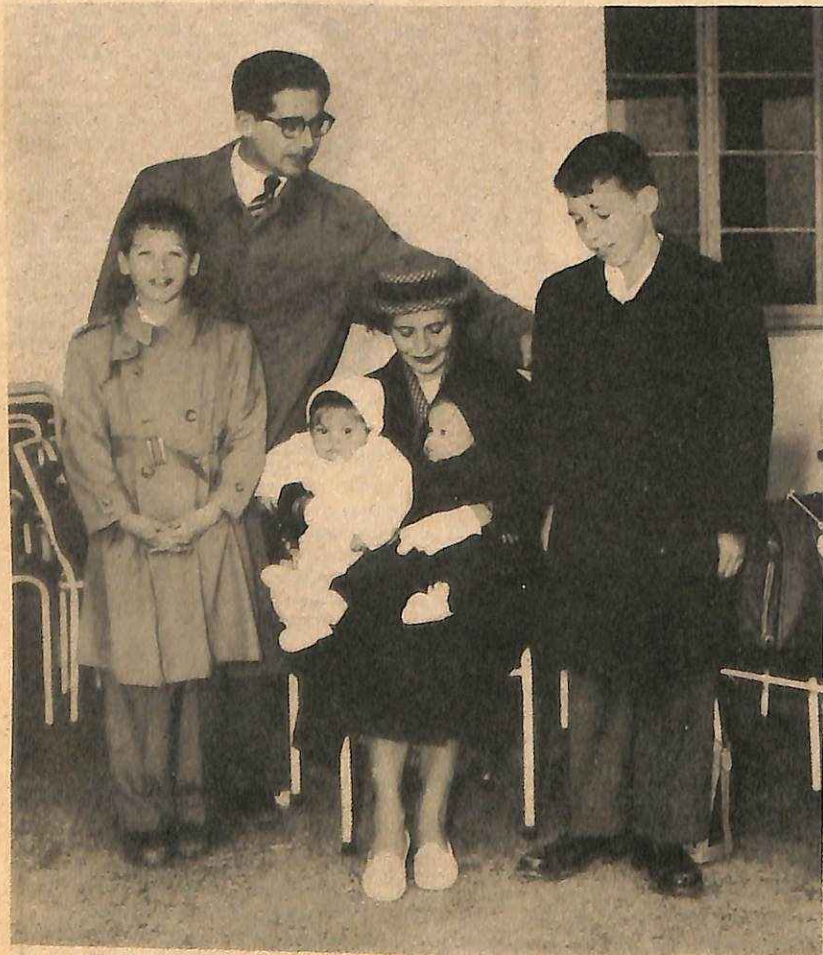
Τὰ ὡραιόλερα

... γὰ ἴην ὡραιόλερον σλιγμὴ σλὴν ἱστορία κάδε γυναικας

Πλησιάζει ἡ Ὥρα ἡ Μεγάλη. Σὲ λίγο, ἡ νέα κοπέλα θ' ἀποχαιρετήσῃ γιὰ πάντα, μαζὶ μὲ τὸ πατρικὸ τῆς σπῆτι, καὶ ἴην ξεγνιασιὰ τῶν ἄγουρων χρόνων τῆς. Ἀνάμεσα στὰ μεγάλα προβλήματα κ' ἔνα μικρό: Τί θὰ φορέσῃ; Οἱ τύραννοι πὺ καταδυναστεύουν τὰ γούστα μας, ἔχουν ἐφεύρει χίλιες δυὸ λεπτομέρειες καὶ παραλλαγὰς πὺ ἀνατρέπουν ἄρδην, σὲ κάθε οαιζὸν, τοὺς κανόνες ὁμορφιάς πὺ βασίλευαν πέρουν. Ἀς μὴν ἀνησυχῇ, ὡστόσο, πολὺ. Τὸ νυφικὸ φόρεμα ἀνήκει σ' ἓνα τομέα πὺ δὲν ἰόλμῃς ἀκόμη ν' ἀναστατώσῃ ὁ πυρετὸς τῆς ἀένης ἀλλαγῆς τῶν δυναστῶν τῆς μόδας. Ὅ,τι κι ἂν σοφίστηκαν, ὅσο κι ἂν πάσχισαν, ἡ παραδόση ἐξακολουθεῖ, βασικά, νὰ δεοπόζῃ στὴ γραμμὴ τοῦ ὁραιότερου φορέματος πὺ διειρενεται στὴ ζωὴ τῆς ἡ κάθε γυναῖκα. Ἡ ἐκλογὴ τῆς δὲν θὰ εἶναι τόσο δύσκολη. Ἀλλοτε, βέβαια, δὲν θὰ τὸ σκεπτόταν καθόλου... Ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε καὶ τώρα, ἄλλοθ εἶναι ἡ διαφορὰ ἀπὸ τῶν αἰγμῶν. Ἐφτασε ἡ ὥρα... «Στρώσετε τὰ μεταξωτά, στρώσετε τὰ δελουδά — νὰ πέσ' ὁ νιὸς ὁ δροσερός, κ' ἡ κόρη ἡ κοπελοῦδα — σπολιόσῃ τὸ νυφικὸ καὶ βάλετε διαμάντια...»

Οἱ ΜΠΡΟΥΚΣ ἔχουν δυὸ δικά τους παιδιά, ἀλλ' αὐτὸ δὲν τοὺς ἐμπόδιζε καθόλου νὰ υἱοθετήσουν δυὸ φτωχὰ κοριτσάκια ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Στολίζεται η νύφη. Άλλοτε οί άνθρωποι, πού δέν είχαν παραδώσει τις φροντίδες για την εὐπροσώπη εμφάνισή τους στους δικιότερους τών παρισινών οίκων, γέμιζαν τις στιγμές αυτές με άνεξάντηλη γραφικότητα και όμορφιά. Και πράγματι, ό στολισμός της νύφης ήταν μιὰ από τις πιο συγκινητικές σκηνές, όπου άφηνόταν να ξεχυθῇ όλος ό πλούσιος συναισθηματισμός του λαού και ιδιαίτερα του ελληνικού, πού σ' όλα τὰ ἤθη και ἔθιμά του, αλλά προπαντός στα ἔθιμα και στις προλήψεις του γάμου, ἤξερε να ἐκφράζῃ την εὐαισθησία της ποιητικής του ψυχῆς. Ἡ μητέρα χαίρεται και λυπᾶται για τόν άποχωρισμό. «Σειστή» δόρια και θουνά, λαγκάδια με τὰ δάση — κ' ἡ μάνα τὸ παιδάκι της κλαίει πὸς θὰ τὸ χάσῃ». Ἡ νύφη, «καμαρωτή» και «χαμηλοβλεπούσα», ἔχει ἀφεντῇ στις φροντίδες τών φιλενάδων της πὸς ἐπιστρατεύουν λευκά και χρυσοκέντητα σκουτιά, γιορτιάνια, πέπλα, χρυσαφικά, για νὰ κάνουν την όμορφη τῆς νὰ λάμνῃ. Και ραϊνονιάς την μ' ἄνθη ζηλεύουν την τύχη της.

← ΚΑΘΕ ΚΟΠΕΛΑ όνειρεύεται σήμερα και από απόψεως «ότι-κοντιό» τη στιγμή πὸς θὰ σταθῇ με τόν αγαπημένο της μπροστά στο θωμό, όταν τὸ αἰθέριο φόρεμα με τὰ τούλια και τὸ καμαρωτό της περπάτημα δημιουργοῦν ὅλη την ἐντύπωση. Πραγματικά, όνειρώδης είναι ἡ εμφάνιση της νέας (ἀριστερά), με τὸ ταφταδένιο νυφικό, πὸς τὸ σκεπάζει ἕνα λεπτότατο νάυλον τούλι. Στὸ τούλι είναι «ἀπλικαρισμένες» δανιέλλες Ἄλαν-σὸν σὲ σχῆμα φύλλων, στολισμένες με πούλιες και πέρολες. Ἡ δανιέλλα Ἄλανσὸν ἐπαναλαμβάνεται τὸ ἴδιο στολισμένη και στο καπελλάκι.

↑ ΘΑΥΜΑΣΙΟ σύνολο ἀποτελεῖ και τὸ ταφταδένιο νυφικό (ἄνω) πὸς πέφτει σάν ποδιά πάνω από μιὰ πλούσια τούλινη φούστα. Ὁ φίγκος μπορεῖ νὰ ἀφαιρεθῇ, τὸ «κλὸς μπονέ» είναι στολισμένο γύρω-γύρω με τούλι. Τὸ ντεκολτέ είναι «μπαιτό», κάπως περιορισμένο. Στους πρακτικούς καιρούς μας, μαζί με τὸν πολιτικό γάμο, ἔχει επικρατήσει και ἡ «λογική» σκέψη της περικοπῆς τών περιτιτῶν ἐξόδων για ἕνα φόρεμα πὸς θὰ χρησιμοποιηθῇ μόνα ἕνα ἐπὶ λίγη ὥρα. Ὁχι σπατάλες, καί πὸς χρήσιμο, καί πρακτικό. Ἀλλά ὑπάρχει τίποτε πὸς «χρήσιμο», πὸς «πρακτικό», πὸς πολύτιμο από μιὰ θανάσια ἀνάμνηση πὸς θὰ στολίσῃ ἄσθηστη ὅλα μας τὰ χρόνια; Δέν είναι, λοιπόν, και τόσο σπατάλη ὁ κατάλληλος διάκοσμος της πὸς ἱερῆς στιγμῆς μας.

Ὅσο όμως και ἂν σκέπασε τὴ ζωή μας ἡ χροιά του «πολιτισμοῦ», στο δάθος τὰ ἔθιμα ἐξακολουθοῦν νὰ βασιλεύουν μεσ' στις καρδιές μας. Μήπως, και όταν τὸ νυφικό είναι τελενταία παρισινὴ κρεασιόν, ὁ στολισμός της νύφης δέν ἀποτελεῖ και σήμερα μιὰ δλόκληρη τελετουργία, με τις χαρές και... τις ζήλειες της; Ἀλλωστε, τὸ τονίσαμε από την ἀρχή, οί δικιότερες της μόδας δέν μπορέσαν νὰ ἐπιβάλουν τὰ ἀκόρεστα καπρίτσια τους και σεβάστηκαν ἐκεῖνο πὸς ἄξιζε. Ἐνα νυφικό, ὅπως και νὰ τὸ κάνουν, ἐξακολουθεῖ νὰ είναι νυφικό. Πάρτε παράδειγμα τὰ «καινούργια» μοντέλα. Ἐμπνευσμένο από τὴ γαλλικὴ παράδοση, είναι τὸ νυφικό από μεταξωτὸ «κοντιό» (κάτω). Τὰ φλουριά και τὰ κωνσταντινᾶια ἀντικατεστάθησαν, βέβαια, ἐδὼ από ἀστραφτερές πούλιες «ἀπλικές» σὲ δανιέλλα Ἄλανσὸν. Τὸ πέπλο, όμως, θυμίζει μεσαιωνικὴ «τόκα».

‘Ο Ραιινιέ σφετερίζεται τόν θρόνο μου

Ίσχυρίζεται ένας ταβερνιάρης τού Ρόδαμ Χίλλ, χωρίς ὄρεξη νά διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά του ἐπὶ τοῦ Μονακό

ΣΕ ΤΟΥΤΟ ΤΟ ΑΝΕΜΟΔΑΡΜΕΝΟ «τραϊνίλιν», σὲ μιὰ περιοχή τοῦ Κέντ, ζῇ σήμερα ὁ μαρκήσιος Γκριμάλντι, «νόμιμος» μνηστήρας τοῦ μικροσκοπικοῦ, ἀλλὰ καὶ τόσο πολυθρόνου θρόνου τοῦ Μονακό.

ΦΥΣΙΚΑ, Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ, ἡ Κέττ, δὲν εἶναι Γκρές Κέλυ. ‘Ο μαρκήσιος, ὥστόσο, τὴν λατρεῖ καὶ δὲν τὸ βεβαιεῖ καθόλου ταπεινωτικὸ νὰ τῆς δώσῃ ἓνα χέρι βοηθείας στὴ λάτρα τῆς κουζίνας τῆς

‘Ο μαρκήσιος Γκριμάλντι, ἐξ ἀρρενογονίας ἀπόγονος τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῆς Γένο-
βας, λόγω τῶν αὐστηρῶν περιορισμῶν τῶν
καυσίμων ποὺ προκάλεσε στὴν Ἀγγλία ἡ κρί-
ση τοῦ Σουέζ, ἀναγκάστηκε νὰ κλείσῃ τὴν
ταβέρνα του, τὴν ὁποία ἀπὸ ἔτη διατηροῦσε
στὸ Ρόδαμ Χίλλ, μιὰ ἀσήμαντη ἐπαρχιακὴ
πολίχνη τῆς κομτείας τοῦ Κέντ.

Η εἶδηση, φυσικὰ, δὲν δημοσιεύτηκε στὶς ἐφη-
μερίδες, καὶ ἔπρεπε νὰ συνενεργήσουν ἡ τύ-
χη καὶ ἡ ὀδυμέρεια ἐνὸς ρεπόρτερ γιὰ νὰ
ἐρθῇ στὴν ἐπιφάνεια ἡ προσωπικότητά τοῦ μεσό-
κοπου μαρκησίου ποῦ, τουλάχιστον, ἡ ὁμοιότητα
τῆς φυσιογνωμίας του μὲ τὸν πρίγκιπα Ραιινιέ
γεννᾷ μιὰ ὑπόψια γιὰ τὴ βασιμότητα τῶν διεκδι-
κῆσεών του στὸ θρόνο τῆς μικροσκοπικῆς ἡγεμο-
νίας.

«‘Ο Ραιινιέ ὁ Γ’ δὲν εἶναι νόμιμος ἀπόγονος
τῆς οἰκογενείας μου», δήλωσε ὁ μαρκήσιος Γκρι-
μάλντι. Τὸ πρίγκιπάτο, ὡς γνωστὸν, τὸ Μ ὁ ν ο ι-
κ ο ν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἀποίκων τῆς περιο-
χῆς (στὴν τοποθεσία του ὑπῆρχε μονάχα ἓνας
ναὸς τοῦ Ἡρακλέους, μ ὁ ν ο ς ο ι κ ο ς) ἀπὸ
τὸν 10ον μ.Χ. αἰῶνα κυβερνᾶται μὲ μικρὲς μόνον
διακοπὲς ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τῶν πατρικίων τῆς
Γενοῦης, τοὺς Γκριμάλντι. Ἀφοῦ ἐπὶ αἰῶνες κρά-
τησε τὴν ἀνεξαρτησία του μὲ αἱματηροὺς πολέ-
μους, εἶδε σιγὰ-σιγὰ τοὺς γείτονες καὶ ἀντιπά-
λους του νὰ ἀποκτοῦν γιγαντιαίες διαστάσεις, γε-
γονὸς ποὺ ἔκανε πιά ἀδύνατη ὁποιαδήποτε ἀνα-
μέτρηση. Ἔτσι, κατέφυγε στὴν προστασία πότε
τοῦ ἐνὸς καὶ πότε τοῦ ἄλλου ἰσχυροῦ καὶ κυρίως
τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ βασιλέως τῆς
Σαρδηνίας. Ὅπως δὲποτε, οἱ Γκριμάλντι συνέχι-
σαν καὶ κάτω ἀπὸ τὸ νέο status quo νὰ κάθωνται
στὸ θρόνο τοῦ πρίγκιπάτου, μέχρι τὸ 1731, ὁπότε
πέθανε ὁ τελευταῖος ἀρρην γόνος τῆς οἰκογε-
νείας, ὁ Ἀντώνιος Γκριμάλντι, ὁ ὁποῖος καὶ δὲν
ἄφησε ἀρρενας ἀπογόνους. Στὸ θρόνο ἀνέβηκε
ἡ κόρη του Λουίζα-Ἰππολύτη, ἀπὸ τὴν ὁποία καὶ
κατάγεται ὁ σημερινὸς πρίγκιψ Ραιινιέ ὁ Γ’.

Ο «ΠΑΡΑΚΑΤΙΑΝΟΣ» ΣΥΖΥΓΟΣ

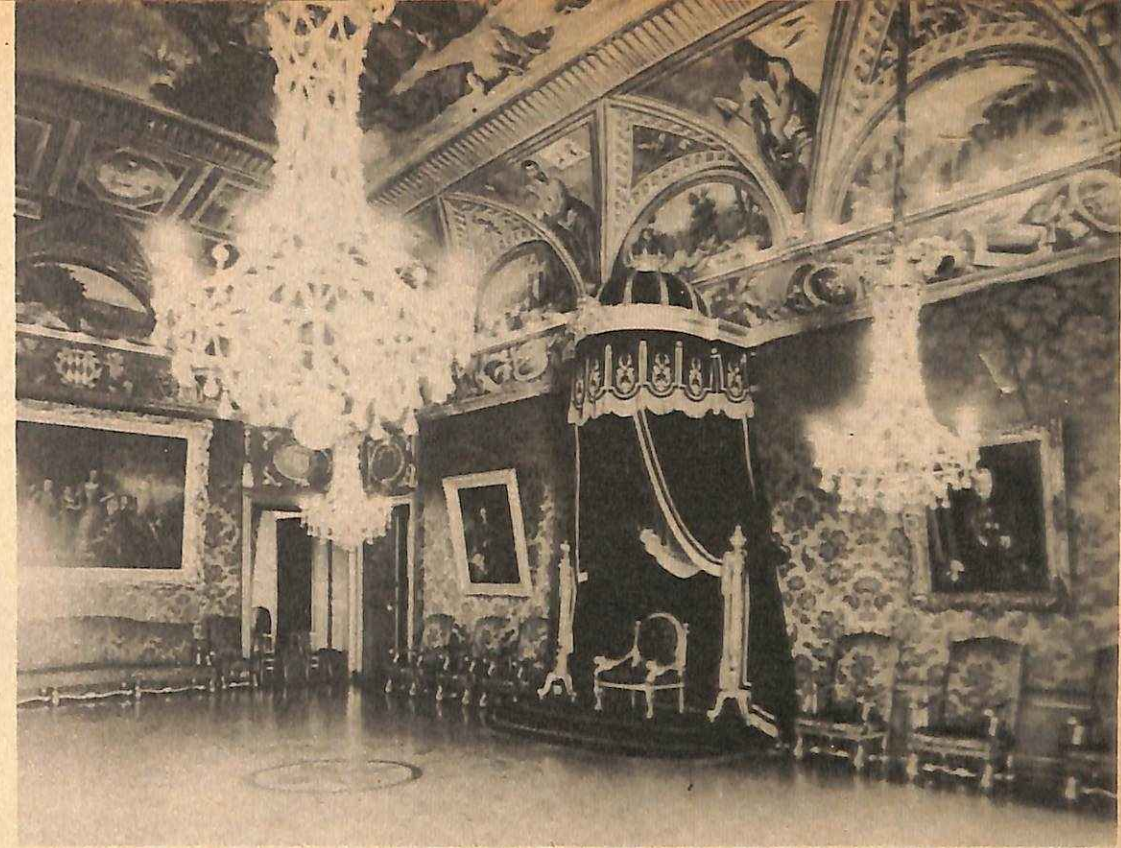
Καὶ αὐτὸ εἶναι ἀκριβῶς τὸ σημεῖο στὸ ὁποῖο
διαφανεῖ ὁ σημερινὸς μαρκήσιος Γκριμάλντι. Ἡ
Λουίζα-Ἰππολύτη δὲν ἀνέβηκε στὸ θρόνο ὁμαλά,
ἀλλὰ κατὰπιν σκοτεινῶν ραδιουργιῶν τοῦ «προ-
στάτου» βασιλέως τῆς Σαρδηνίας, οἱ ὁποῖες πα-
ρηγκώνισαν ἀπὸ τὸ θρόνο τὸν νόμιμο διάδοχο Ἀ-
λέξανδρο-Μαρία, ὑπὲρ τοῦ θηλυκοῦ κλάδου τῆς
οἰκογενείας. Μετὰ τὴν ἐκδίωξή του ὁ Ἀλέξανδρος-
Μαρία ἐγκατεστάθη στὴν Μεγάλῃ Βρετανία ὅ-
που καὶ παντρεύτηκε μιὰ Σκωτσέζα. Ἀπ’ αὐτὸν
λέγει ὅτι κατάγεται ὁ μαρκήσιος Γκριμάλντι τοῦ
Ρόδαμ Χίλλ. «‘Ο Ραιινιέ κακῶς ὀνομάζει τὸν ἑαυτὸ
τοῦ Γκριμάλντι», ἐξηγεῖ ὁ φτωχὸς μαρκήσιος. «Ἡ
Λουίζα-Ἰππολύτη παντρεύτηκε ἓνα παρακατιανό,
ποῦ σφετερίστηκε τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας
μου». Σημειωτέον ὅτι ὁ «παρακατιανὸς» σύζυγος
τῆς ἡγεμονίδος ὀνομαζόταν Ἰάκωβος Φραγκίσκος
Λεονάρδος ντὲ Γκουαγιόν ντὲ Ματινιόν, κόμης τοῦ
Τορινῦ, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι μπροστὰ στὶς περνα-
μῆνες τῶν Γκριμάλντι, τὰ ἔξη ὀνόματά του δὲν
«ἔπιαναν μπάζα». Ἔχει καὶ ἡ ἀρχοντιά τὴ σχετι-
κότητά της.

«Εἰν’ ἓνα καλὸ παιδί...»

«Ὅπως δὲποτε, ὁ γνήσιος ἀπόγονος τῶν
Γκριμάλντι δὲν εἶναι διατεθειμένος νὰ διεκδικήσῃ
τὰ νόμιμα δικαιώματά του στὸ θρόνο τοῦ πρίγκι-
πάτου. Παρ’ ὅλο ποῦ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασή
του δὲν εἶναι ἀνθηρὴ — ἂν κρίνουμε ἀπὸ τὸ σπῆτι
του ποῦ περιορίζεται σ’ ἓνα τετράτροχο «τσαντή-

ρι» — δὲν αἰσθάνεται ζήλεια γιὰ τὴ δόξα καὶ τὴ
χλιδὴ τοῦ «σφετεριστῆ» Ραιινιέ, ποῦ ὁ μεγαλοπρε-
πῆς γάμος του καὶ τὰ πρόσφατα γεννητοῦριά, τὸν
ἔφεραν στὸ διεθνὲς προσκήνιο. Θὰ ἦταν εὐλογο-
ῶν αὐτὰ νὰ εὐίσουν τὴν πληγὴ τοῦ παραγκωνι-
σμένου μαρκησίου, ἀλλ’ ἀντίθετα, ὅπως δήλωσε,
αἰσθάνεται συμπάθεια γιὰ τὸν σύζυγο τῆς πρίγκι-
πίσσης Γκράις. «Εἶναι καλὸ παιδί καὶ ἔχει ἀνοι-
χτὴ καρδιά».

Κ’ ἔτσι ὁ γόνος μιᾶς ἀπὸ τὶς τρομερότερες
καὶ ὀνομαστώτερες οἰκογένειες τῆς εὐρωπαϊκῆς ἱ-
στορίας περιορίζεται σήμερα στὴν ἥσυχη οἰκο-
γενειακὴ ζωὴ ἐνὸς δυσπραγοῦντος μικροαστοῦ. Ἀ-
γαπάει τὴ γυναῖκα του τὴν Κέττ, ποῦ εἶναι κι αὐ-
τὴ μιὰ μετρημένη Ἀγγλίδα νοικοκυρά, ἀγαπᾷ
τὶς γάτες, ἀγαπᾷ τὸ μαγαζάκι του. Μόνον ποῦ
οἱ δουλιές δὲν πηγαίνουν πότε-πότε καλά.

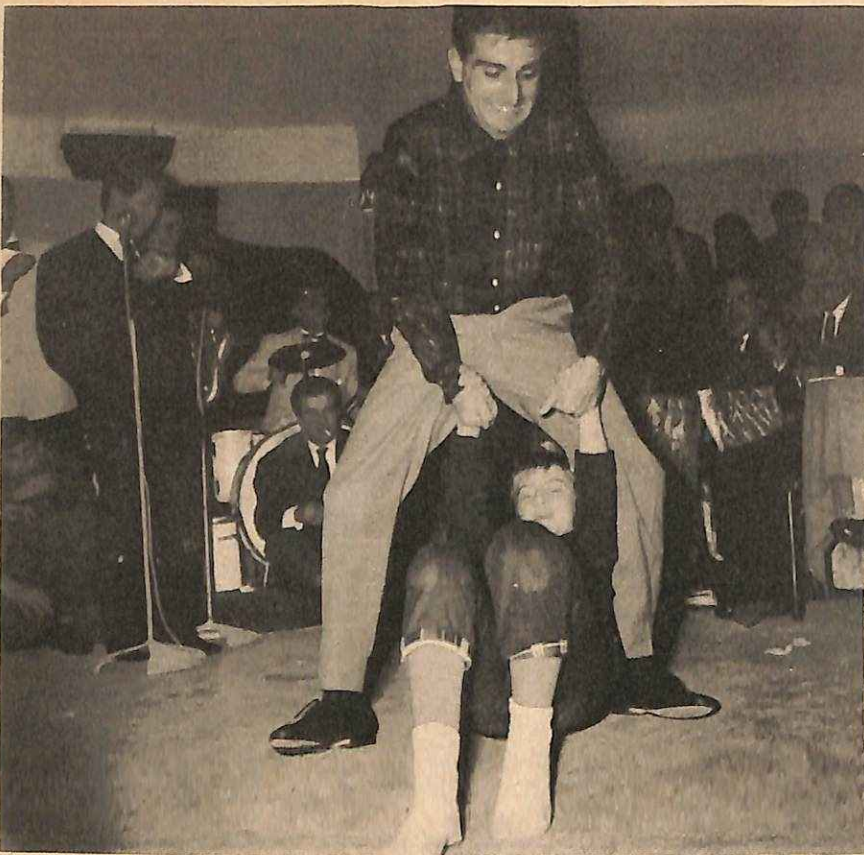

ΣΕ ΤΟΥΤΗ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗ αἴθουσα ἔχει τὸ θρόνο του ὁ «σφετεριστής» πρίγκιψ Ραιινιέ. ‘Ο
μαρκήσιος Γκριμάλντι δὲν τρέφει καμμιὰ μνησικακία. «Εἶναι ἓνα θαυμάσιο, χαρούμενο παιδί», λέει.

(Φωτ. United Press Photos)

ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΔΙΩΞΗ ΠΟΤΕ Ν’ ΑΦΗΣΗ ΤΟ «ΤΣΑΝΤΗΡΑΚΙ» ΤΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΘΗ ΣΤΑ ΓΝΩΣΤΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΤΟΥ

Η ΜΑΝΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΡΟΛΛ

ΤΑ ΝΕΙΑΤΑ ΞΕΒΙΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΙ ΚΟΙΤΟΥΝ

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΓΩΓΗ, ΟΥΤΕ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΠΑΛΗ. ΜΙΑ ΚΑΠΩΣ ΖΩΗΡΗ ΦΙΓΟΥΡΑ

ΡΟΚ

Η ΑΘΗΝΑ ΧΟΡΕΥΕΙ

Ο ΚΑΡΔΑΜΗΣ ΤΟΥΣ ΔΙΝΕΙ ΤΟΝ ΤΡΕΛΛΟ ΡΥΘΜΟ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΟΙ ΧΟΡΕΥΟΥΝ ΤΟ... ΑΕΡΟΠΛΑΝΙΚΟ ΤΟΥ ΤΖΙΜ ΛΟΝΤΟΥ

Συναγερμός στα νειάτα! 'Η 'Αθήνα μας λά ήτανε παράδοξο ν' αντίσταθ' στο κύμα που έχει κατακλύσει όλη την ύψηλιο. Καί η ύψηλιος, αυτή τη στιγμή, παρὰ τις γκρίνιες τών... απομάχων τής πίστεας, χορεύει Ροκ-έντ-Ρόλλ. Οί συστάσεις τών Ιατρικών συλλόγων γιά τὸ ἐπιδιδῶν τών ἐξαρθρωτικῶν κινήσεων τῆς νέας ἐπιδημίας, εἶναι βέβαιο ὅτι θὰ ἔχουν τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα πού εἶχαν καί οἱ ἀνάλογες συστάσεις στοὺς καπνιστές. Πῶς ἦταν, λοιπόν, δυνατόν, ν' ἀφήσουν ἀσυγκίνητη τὴ νεολαία μας (ἡ τουλάχιστο τὸ κάπως ἀμερικανίζον τμήμα τῆς) οἱ λαρυγγώδεις ἐπιδόσεις τοῦ 'Ελδς Πρίσλεϋ ἢ τοῦ Πάτ Μπούντ; Μὲ τις χορευτικές βραδυές πού καθιέρωσε κάθε Πέμπτη ἓνα κέντρο τῶν 'Αθηνῶν, θρῆκαν τὴν εὐκαιρία ὄχι μόνον νὰ ἐκδηλώσουν τὴν ἀγάπη τους γιά τὸν καινούργιο χορῶ, ἀλλὰ καί νὰ διαγωνισθοῦν καί οἱ νικητὲς ν' ἀπολαύσουν τὰ ὄχι εὐκαταφρόνητα δῶρα πού ἀλλοθετοῦν διάφορες φίρμες. 'Ο 'Αθηναί-

ΠΟΥ ΚΑΤΑΛΗΓΕΙ ΝΑ ΠΑΙΞΗ ΤΗ ΝΤΑΜΑ ΤΟΥ ΣΑΝ ΑΛΥΣΙΔΙΤΣΑ

ΤΑ ΔΕΥΤΕΡΟΛΕΠΤΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΡΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΦΤΑΣΟΥΝ ΝΑ ΔΕΙΞΟΥΝ ΕΝΑ ΘΕΑΜΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

(Φωτ. Β. Καραμανώλη — ΕΛΚΗΝ)

ος, ὁ συμπαθὲς κονφερασιέ τοῦ κέντρου, παρουσιάζει στὸ κοινὸ πού κατακλύζει τὴν αἴθουσα τοῦ ὑπογείου ἀσφυκτικά, τοὺς ὑποψήφιους Φρέντ 'Ασταίρ. (Σφάλμα! Τὶ ἀναχρονισμὸς γιά τοὺς Ροκ ἔντ Ρόλλερς...!). 'Ο μοντέρνος μασέτρος Γ. Καρδάμης μὲ τὴν ὀρχήστρα τοῦ εἶναι ἑτοιμὸς, περιμένει μόνον τὸ σύνθημα. 'Αρχίζει ὁ πρῶτος γύρος... 'Ενα-ἓνα ζευγάρι προχωρεῖ στὴν πίστα, μὲ τὰ κατάλληλα ἐξαρτήματα, δηλαδὴ στὴν πλάτη τοῦ ἀριθμοῦ τους, οἱ καθαλιέροι χωρίς σασκάκι, καί οἱ ντάμες κατὰ κανόνα χωρίς παπούτσια ἢ καί μὲ παντελόνια, γιά νὰ μπορέσουν ν' ἀνταποκριθοῦν στὶς ἀκροβατικές ἀπαιτήσεις τῆς μοντέρνας Τερψιχόρης. Μὲ τὸ ρολοὶ στὸ χέρι, ὁ 'Αθηναῖος, μοιράζει ἀκριβοδίκαια τὰ 30 δευτερόλεπτα πού δικαιούται τὸ κάθε ζευγάρι γιά νὰ ἐπιδείξη τὴν ἱκανότητά του. 'Αφ' οὗ ξεδιαλεχτοῦν οἱ καλύτεροι, ἡ διαδικασία ἐπαναλαμβάνεται σὲ δεύτερο καί τρίτο γύρο, ὅσο ν' ἀπομείνουν οἱ δύο εὐτυχισμένοι νικητὲς. Τὶ νὰ προφτάσῃ νὰ πρωτοδείξῃ κανεὶς σὲ 30 δευτερόλεπτα; Νὰ κάνῃ τὰ πρῶτα βήματα, νὰ στροβιλίστῃ, νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἐνσέριος καί τὴν ὑποδύχους φιγούρας του; 'Αποτέλεσμα: Σκοτωμὸς, πανζουρλισμὸς, παιδαίμνιο...

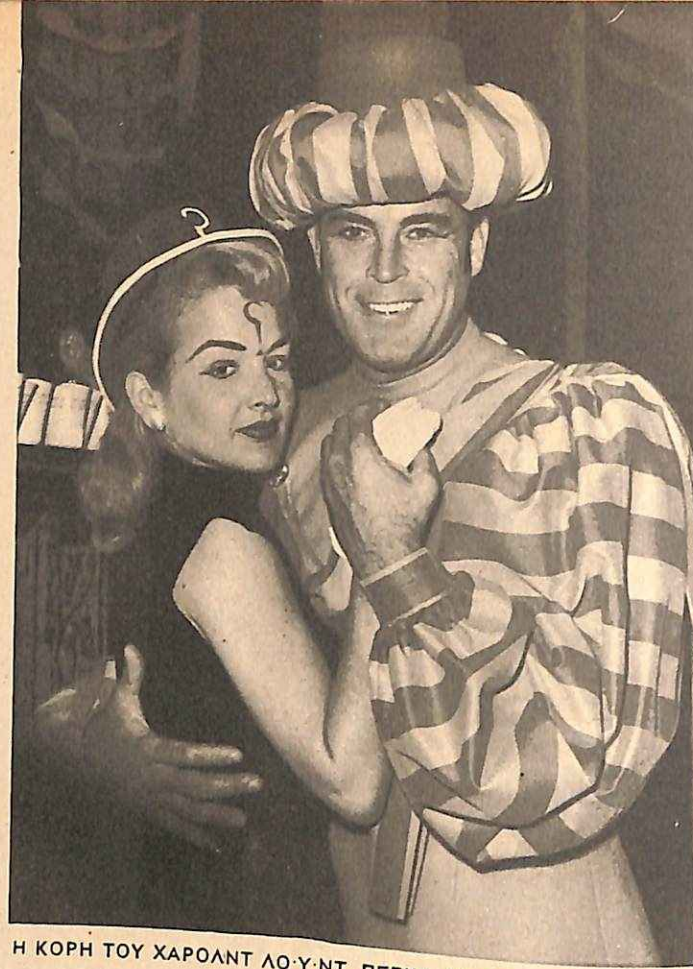
ΚΑΙ Ο «ΧΟΡΟΣ» ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ...

ΚΑΡΝΑΒΑΛΟΣ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Η Μέκκα του κινηματογράφου έχει κέφι. Ίσως πλαστό, φτιαχτό, ψεύτικο, πάντα όμως φαντασμαγορικό. Και μέσα στις άτελειωτες απόκριες, τα φυντανάκια της όθονης ζητούν μία θέση μπρός στον προβολέα της δημοσιότητας

Αναμφισβήτητα, ένας τόπος σαν το Χόλλυγουντ δεν έχει ανάγκη να περιμένει τις απόκριες για να εκδηλώσει το κέφι του. Στη μητρόπολη της 7ης Τέχνης, κάθε ευκαιρία, οποιαδήποτε εποχή του χρόνου, αποτελεί και μία θαυμασία δικαιολογία για να οργανωθεί μια όνειρώδης διασκεδάση. Μην ξεχνάμε πως ένα πολύτιμο στοιχείο της επιτυχίας των αστέρων είναι η δημοτικότητα, και η αδιάλειπτη κοσμική κίνηση αναμφίβολα είναι εκείνη που καλλιεργεί και τρέφει τη δημοτικότητα. «Ένας αστέρας πρέπει να λάμπει συνεχώς σε όλα τα μάτια», είπε χαρακτηριστικά κάποιος συνετός διαφημιστής. Φαντασθήτε, λοιπόν, αν γίνονται όλα αυτά όταν δεν υπάρχει αφορμή, τί γίνεται; σ' αλήθεια, όταν προσφέρεται μία ευκαιρία σαν τις απόκριες. Όλο το Χόλλυγουντ βρίσκεται σε συναγερμό. Στα νυχτερινά κέντρα, στα θέατρα, στις δεξιώσεις, κυριαρχεί μία χωρίς προηγούμενο έορταστική ατμόσφαιρα. «Παντού μοιάζει σαν ένα υδάκινο καρναβάλι», δήλωσε ο ρεπόρτερ που φωτογράφησε τα στιγμιότυπα με τις δεσπόζουσες σήμερα φυσιογνωμίες. Και πρόσθεσε με κάποια φιλοσοφική διάθεση. «Όλα είναι τα ίδια κάθε χρόνο, οι χοροί, το κέφι, τα διαφημιστικά πρόσωπα, οι πρεμιέρες, το κουτσομπολιό...Τα πρόσωπα μονάχα αλλάζουν».

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΧΑΡΟΛΤ ΛΟΥ-ΝΤ, ΠΕΓΚΥ, ΚΙ Ο ΣΚΩΤ ΜΠΡΑΝΤΥ

Ο ΡΟΜΠΕΡΤ ΤΑΙΛΟΡ Κ' Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΟΥΡΣΟΥΛΑ ΤΙΣΣ'

ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ Η ΟΜΟΡΦΗ ΝΑΤΑΛΙΑ ΓΟΥΝΤ. ΤΗ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ Ο ΜΠΟΜΠ ΒΩΝ

Ο ΜΑΪΚΕΛ ΟΥΑΪΛΑΝΤΙΝΓΚ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕ ΤΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΕΓΚΥ ΚΟΝ

Ο «ΚΑΤΑΔΙΚΟΣ» ΡΑΥ-ΑΝΤΟΝΥ ΚΑΙ Ο «ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΚΑΣ» ΘΑ ΞΕΣΚΑΣΟΥΝ

Η ΒΑΛΕΡΥ ΑΛΛΕΝ ΗΛΘΕ ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΚ ΓΚΡΕ-Υ

Στόν «Χορό τής παλαβομάρας» δά συναντήσετε όλους σχεδόν τούς άστέρες πού λατρεύετε

Όπλισμένος με τά «φλάς» του ό κ. Γ. Ουέλς και με τη διορατικότητα ενός παλαιού και επιδέξιου ρεπόρτερ - λαγωνικού, ξεκίνησε για νά δώση ένα ζωντανό και γοργό ρεπορτάζ από την φαντασμαγορία του νυκτερινού άποκρηάτικου Χόλλυγουντ. «Οί φωτογραφίες μου θα βεβαιώσουν του λόγου τή άσφαλές. Είναι άψευδείς μάρτυρες των όσων είδα», πρόφτασε νά προλάβη τή χαρακτηρισμό του κουτσομπόλη πού του έτοιμάζαν.

Άσφαλώς στην πόλη των υπερθετικών, όλα είναι «μεγαλειώδη και άσύλληπτα», αλλά κυριολεκτικά ξεπερνάει κάθε φαντασία ό έτήσιος «Χορός τής παλαβομάρας», πού οργανώνουν οί αντιπρόσωποι του τύπου. Φυσικό ήταν νά κατευθυνθή προς τά εκεί πρώτα-πρώτα ό κ. Ουέλς. Χαλασμός Κυρίου: «Ο «Χορός τής παλαβομάρας» έπρεπε νά δικαιολογήση τή φήμη του και τόν τίτλο του. Με δυσκολία περιέφερε τή φακό του ό φιλότιμος ρεπόρτερ στίς άσφιχτικά γεμάτες αίθουσες, όπου διασημότητες όλων των μεγεθών, μεταμφιεσμένες και μή, συνωδούν, έπιναν, χόρευαν, φώναζαν, σκοτώνονταν... και πόζααν.

Ένας κατάδικος έπεσε πάνω του και παρά λίγο νά του σπάση τή μηχανή. Κάτω από τή ριγωτή στολή, αναγνώρισε τή μάεστρο τής τζάζ Ραίϋ Άντονι. «Δέν παίζω άπόψε. Ό δεσμοφύλακας του Σίνγκ-Σίνγκ μου έδωσε τήν άδεια νά ξεσκάσω λιγάκι... υπό τήν προσωπική του συνοδεία», του είπε κλείνοντάς του τή μάτι, και δείχνοντας, λίγα δηματα παρέκει, τή γυναίκα του, τή γνωστή ήθοποιό Μάμυ Βάν Ντόρεν... Νά και μιά αϊθήρια ύπαρξη, πού λές και αναδύθηκε από κάποια ζωγραφιά του Μποτισέλλι. Ποτέ δέν τής λείπει ή συντροφιά τής Ναταλίας Γούντ. Άπόψε τή συνοδεύουν δύο, «Και ό Νίκι Χίλτον;» ρωτάει ό κ. Ουέλς καθώς άποτυπώνει στό φιλμ του τά αδιάψευστα πειστήρια. Τελευταία είχε κυκλοφορήσει ή φήμη ότι σύντομα θ' άρραβωνιαστή με τόν πλούσιο κληρονόμο των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων Χίλτον, τόν πρώτο άντρα τής Έλίζαμπετ Ταϊήλορ. «Άλή-

θεια είναι ότι σάς χάρισε τή δακτυλίδι των άρραβώνων;» «Όχι, άκόμη», χαμογελάει ή όμορφη Ναταλία και του δείχνει, με σημασία, ένα δραχιδόλι πού λαμποκοπάει άπ' τά πετράδια... Τό γρήγορο μάτι του κ. Ουέλς άνακαλύπτει σέ μιά γωνιά και μιά διαφορετική διασημότητα, πού δέν έχει άμεση σχέση με τήν όθόνη, αλλά μόνο με τήν εύπιστία και τήν άπλοχερία των θεατών της 7ης Τέχνης. Σοβαρός, μεγαλοπρεπής, επιβλητικός ό κ. Κάρολ Ράιτερ, πού «ετάζει καρδιάς και νεφρούς», καθ' ότι έπίσημος άστρολόγος του στερεώματος τής Καλιφορνίας. Μελετάει τούς ουρανούς και έκδίδει ώροσκόπια σέ πλήθος άστέρων πριν από κάθε τους διάδημα και κυρίως όταν πρόκειται ν' άρχισή τή γύρισμα μιάς καινούργιας ταινίας τους. «Η Γκέηλ Ρόμπινς και ή Μαίρυ Μπλανσάρ, τόν έχουν από κοντά, «Σκοτούρες», ρωτάει ό κ. Ουέλς τά δύο χαριτωμένα πλάσματα. Άλλά ό κ. Ράιτερ με μιά αυστηρή κίνηση επιβάλλει σιωπή. Δέν έπιτρέπει στίς πελάτισσές του νά ρίχνουν «τά άγια τοίς κυσί», δηλαδή στούς δημοσιογράφους. Δέν παραλείπει, ώστόσο, νά προσκαλέση τόν κ. Ουέλς στό χορό μεταμφιεσμένων πού πρόκειται νά δώση τήν επομένη στό σπίτι του. «Περάστε αύριο από τή φτωχική μου, νά βγάλουμε και καμμιά φωτογραφία». Άλήθεια, τή «φτωχική» του είναι σωστό παλατάκι. Άς είναι καλά τ' άστέρια, και τά έπουράνια και τά επίγεια... Νά και ένα πιθανώτατο ειδύλλιο. Η Πέγκυ Λούντ, ή κόρη του παλαίμαχου κωμικού Χάρολδ Λούντ. Μόλις πήρε τή δεύτερο διαζύγιο της, αλλά ό φακός του κ. Ουέλς τή συλλαμβάνει σ' ένα παθητικό ταγκό με τόν Σκώτ Μπράντνι. «Συμβαίνει τίποτε;», σκέφτεται ό φιλόποπος δημοσιογράφος, αλλά είναι πολύ νωρίς άκόμη για νά υποβάλει άδιάκριτες έρωτήσεις... «Ο «Χορός τής παλαβομάρας» βρίσκεται τώρα στόν κολοφώνα του. Πανζουρλισμός. Άλλά ό κ. Ουέλς δέν μένει ικανοποιημένος. Καλά εκείνοι πού ήρθαν και τούς είδε. Έκείνοι όμως πού δέν ήρθαν και δέν τούς είδε; Πού νά βρίσκονται τάχα αύτή τήν ώρα πού

τό κέφι και ή χαρά έχουν μεταβάλει τή Χόλλυγουντ σ' ένα άπέραντο πανηγύρι; Υπάρχουν, ώστόσο, και κέντρα, μιά βολτίτσα κάτι μπορεί νά βγάλει... Άμ' έπος άμ έργον.

Ό κ. Ουέλς και τά «φλάς» του κάθονται στό βολάν. Και νά πού ή περιέργειά του δέν άργεί ν' ανταμειφθή. Στο πρώτο «νάιτ κλάμπ» πού κατέβηκε πέφτει άπάνω σ' έναν άπαρηγόρητο. Ό Μάικελ Ουάιλντιγκ, πού τή διαζυγία του με τήν Λίζ Ταϊήλορ βρίσκεται άκόμη στά δικαστήρια, άπόψε έχει ένα τρυφερό τέτ-α-τέτ με τήν Πέγκυ Κόνναλλυ. Αυτό δέν έμποδίζει, φυσικά, άλλες βραδυές τή τέτ-α-τέτ νά γίνεται με τήν Μαίρη Μάκ Ντόναλ, παρατηρεί ό κ. Ουέλς, άφού ξεφυλλίζει τή φωτογραφική του άρχείο. «Φεύγω για τήν Ιταλία», του λέει ό Ουάιλντιγκ. Πρόκειται για τήν ταινία «Ζήτω ό βασιλεύς» πού τή γύρισμά της θ' άρχισή σύντομα. Τήν άνοιξη, ό Μάικελ θ' αντίκαταστήσει στό Μπροντγουάι τόν Ρέξ Χάρισον, στό ρόλο του στη μεγάλη θεατρική έπιτυχία «Ωραία κυρία μου». «Καλή έπιτυχία, Μάικ», λέει με σημασία ό κ. Ουέλς.

Στό «Κίρο'ς», σ' ένα τραπέζακι, άλλο «τρυφερό» τέτ-α-τέτ. Ό Ρόμπερτ Ταϊήλορ με τήν πανέμορφη Γερμανίδα γυναίκα του, τήν Ούρσουλα Τίς. Τί συμβαίνει άραγε και βγήκαν μαζί; Τελευταία κάτι δυσάρεστες φήμες είχαν κυκλοφορήσει. Φαίνεται θά διαλύθηκαν τά σύννεφα. Άπό μιά γωνιά δύο παλαίμαχες δόξες κοιτάνε με νοσταλγία. Η Μαίρη Πίκφορντ και ή Ζανέτ Μακντόναλντ. Τίς φωτογραφίζει κι αυτές ό καλός ρεπόρτερ.

Μην ξεχνάμε όμως πώς τή Χόλλυγουντ έχει και τούς «Πάτερ φαμίλιας». Σ' ένα ήσυχο ρεστωράν, μακριά από τήν άποκρηάτικη όχλαγωγία, ένας σοβαρός και άφογος οικογενειάρχης άπολαμβάνει τήν ήσυχη συντροφιά τής γυναίκας του και των 4 παιδιών του. «Καληνύχτα σας, κ. Μπόμπ Χόπ», τούς χαιρετάει και άποσύρεται διακριτικά ό κ. Ουέλς.

Ο ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΝΤΕΝΝΙΓΚ ΚΑΙ Η ΑΝΚΕΡΣ ΕΒΑΛΑΝ ΤΑ... ΚΑΛΑ ΤΟΥΣ

Τ' ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΥ ΓΚΡΑΝΤ άκούγεται τελευταία πολύ συχνά με τ' όνομα του Μπίνγκ Κρόσμπι, ό όποιος συνέρχεται άκόμη από τή χηρεία.

(Φωτ. Camera Press)

ΕΝΑΣ ΣΟΒΑΡΟΣ «πάτερ φαμίλιας». Ό Μπόμπ Χόπ, στοργικός οικογενειάρχης, παίρνει πάντα μαζί του τή γυναίκα του και τά 4 παιδιά τους.

Ο ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΣ ΚΑΡΟΛ ΡΑ-Ι-ΤΕΡ ΔΙΑΒΑΖΕΙ ΠΡΟΦΥΜΑ ΤΑ ΩΡΟΣΚΟΠΙΑ

Η ΙΝΔΙΑΝΑ ΚΛΕΟ ΜΟΥΡ, ΑΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑΤΙ, ΤΡΑΒΑΓΕ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΤΗΣ

“Εδωσε

σιὰ παιδιὰ βιβλία σου δὲν ωεδαίνουν
σιὸς δυσλυχισμένους ἀγάπη καὶ νοῦ
σιὴν παλρίδα ἴην ἀγωνιστικὴ ψυχὴ ἴης

“Εδωσε

σιὴ ζωὴ ἴης λέγος ὅταν νίκησε ἡ βία

Τοῦ κ. ΚΛΕΩΝΟΣ ΠΑΡΑΣΧΟΥ

Εἶπε μιὰ μεγάλη ἀνακοίνηση ἐκεῖνος πού ἰσχυρίσθηκε ὅτι παλιώνουν ἀκόμα καὶ τὰ καλὰ βιβλία. Ὁχι, δὲν παλιώνουν τὰ καλὰ βιβλία, γιατί εἶναι πηγή παντοτινῆς χαρᾶς. Σέρομε ὅλοι πόσο πλῆθυνε τὰ τελευταῖα χρόνια τὸ παιδικὸ βιβλίο καὶ πόσο ἔχει βελτιωθῇ. Ἐ, λοιπόν, τὰ παιδικὰ βιβλία πού ἐξακολουθοῦν νὰ διαβάσκωνται περισσότερο εἶναι ἐκεῖνα πού ἔγραψε ἡ Πηνελόπη Δέλτα. Καὶ ποῖο παιδί δὲν τὰ γνωρίζει, ἀλλὰ καὶ ποῖος γονιός; Μόλις ἓνα παιδικὸ ἀρχίζει νὰ φτιάχνῃ τὴ βιβλιοθηκοῦλα του, θὰ τ' ἀγοράσῃ. Γιατί εἶτε παραμύθια εἶναι εἶτε διηγήματα, εἶτε μικρὲς εἶτε μεγάλες ἱστορίες, ἔχουν γραφῇ μὲ τόση τέχνη, μὲ τόση γνώση τῆς ψυχῆς τοῦ παιδιοῦ, ἔχουν τόση ζωντάνια καὶ τόση ἀλήθεια, ὥστε κατακτοῦν μονομιᾶς ἐκεῖνον πού θὰ τὰ διαβάσῃ, ἄς εἶναι κάποτε καὶ μεγάλος. «Γιὰ τὴν πατρίδα», «Τὸν καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου», «Ὁ Τρελαντώνης», «Ὁ μάγκας», «Τὰ μυστικὰ τοῦ βάλτου». Νὰ οἱ τίτλοι μερικῶν ἀπὸ τὰ βιβλία πού ἔγραψε ἡ Πηνελόπη Δέλτα. Τῶν πῶ ἀγαπημένων, τῶν πῶ γνωστῶν.

Δὲν ἔγραψε μόνο βιβλία. Ἦταν πολὺμορφὴ ἡ δράση τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῆς Ἑλληνίδας, καὶ τὴν δράση αὐτῆς, σ' ὅλη σχεδὸν τὴν ἑκτασί της, τὴν παρακολουθοῦμε στὴν «Ἀλληλογραφία» της, πού κυκλοφόρησε τὶς μέρες αὐτές, προλογισμένη καὶ φροντισμένη, μὲ ὑποδειγματικὴ εὐσυνειδησία, ἀπὸ τὸν κ. Σενοφῶντα Λευκοπαρίδη. Ἡ «Ἀλληλογραφία» αὕτη, (γιατί ὑπάρχουν φαίνεται καὶ ἄλλες σειρές, ἀνέκδοτες ἀκόμα, ὅπως ἐπίσης καὶ ἓνα «Ἡμερολόγιο» τῆς Πηνελόπης Δέλτα, ἀνέκδοτο κ' ἐκεῖνο), καλυπτοῦν τὴν περίοδον 1906 ὡς 1940, τριαντατέσσερα δηλαδὴ χρόνια, κρισιμώτατα γιὰ τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος, καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ γράμματα πρὸς τὴν Δέλτα, ἐκδοσιχὰ ἐπιστολογράφων, πού εἶναι, οἱ περισσότεροι, πνευματικοὶ ἄνθρωποι, καὶ ἀπὸ γράμ-

Πηνελόπη Δέλτα, ἡ Ἑλληνίδα

ματα τῆς Δέλτα—ὄχι πολλὰ—πρὸς αὐτοὺς. Στὰ 1906 πού ἀρχίζει ἡ ἀλληλογραφία, δὲν ἔχει δημοσιεύσει κανένα ἀκόμα βιβλίο της ἡ Δέλτα—τὸ πρῶτο, «Γιὰ τὴν πατρίδα», τὸ δημοσίευσε στὰ 1909. Ἐτοιμάζεται ὅμως νὰ γράψῃ, καὶ δταν τελειώνῃ ἡ «Ἀλληλογραφία», στὰ 1940, ἔχει τελειώσει ἡ συγγραφικὴ τῆς δράση καὶ μαζί καὶ ὅλη της σχεδὸν ἡ ζωὴ. Πράγματι πέθανε τὸν ἐπόμενο χρόνο, στίς 2 Μαῖου τοῦ 1941. Δηλαδὴ, κυριολεκτικὰ, αὐτοκτόνησε. Πῆρε, δταν μῆζαν οἱ Γερμανοὶ στὴν Ἀθήνα, ἓνα δηλητήριο πού ἐπέφερε τὸ θάνατό της. Γιὰ τὴν ἴδια αἰτία σκοτώθηκε καὶ ἓνας Γάλλος γιαιτρός,—Μαρτέλ, νομίζω, ἦταν τ' ὄνομά του,— πού δὲν μπόρεσε κ' ἐκεῖνος νὰ ὑπομείνῃ τὴν ὑποδούλωση τῆς πατρίδας του ἀπὸ τοὺς χιτλερικούς. Δὲν πρόκειται νὰ μιλήσω γιὰ τὴν ἀλληλογραφία τῆς Δέλτα, πού εἶναι καθαρὰ πνευματικὴ, καὶ ὅπου, καθὼς παρατηρεῖ ὁ κ. Λευκοπαρίδης, τὸ μυαλό ἀκούεται πολὺ συχνότερα, παρ' ὅσο ἡ καρδιά. Θὰ τὴ χρησιμοποιήσω μονάχα γιὰ νὰ σχεδιάσω μὲ περισσότερη ζωντάνια τὴ μορφή τῆς Δέλτα. Γιατί ὅσο καὶ ἂν ὁ νοῦς προπάντων τῆς σπάνιας αὐτῆς Ἑλληνίδας μιλεῖ σὲ τοῦτῃ τὴν «Ἀλληλογραφία», ἀκούεται πότε-πότε, πολὺ εὐδιάκριτα μάλιστα, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ψυχῆς.

Ἄλλ' ἂς σκιασάρουμε πρῶτα, πολὺ σύντομα, τὴ βιογραφία τῆς Δέλτα, σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα πού μᾶς δίνει ὁ ἐπιμελητὴς τῆς «Ἀλληλογραφίας» καὶ πού εἶναι τὰ ἐγκυρότερα. Τρίτο παιδί τοῦ Ἑμμανουὴλ Μπενιάκη καὶ τῆς Βιοργίας Χωρέμη, ἡ Πηνελόπη Δέλτα γεννήθηκε τὸν Ἀπρίλι τοῦ 1874, στὴν Ἀλεξάνδρεια, ὅπου καὶ πέρασε τὰ παιδικὰ καὶ τὰ πρῶτα νεανικά της χρόνια. Τὸ 1895 ἡ Πηνελόπη παντρεύθηκε τὸν Στέφανο Δέλτα, μὲ τὸν ὅποιον ἀπόκτησε τρεῖς θυγατέρες. Ὡς τὰ 1906 ἡ Πηνελόπη καὶ ὁ ἄντρας της κατοικοῦσαν στὴν Ἀλεξάνδρεια. Στὰ 1906 πῆγαν στὴν Φραγκφούρτη, ὅπου ὁ Δέλτας ἀντιπροσώπευε τὸν οἶκο Χωρέμη-Μπενιάκη καὶ ὅπου ἔμειναν ὡς τὰ 1912. Στὰ 1912 ἐπέστρεψαν στὴν Ἀλεξάνδρεια, ἔμειναν ἐκεῖ ὡς τὰ 1916 καὶ στὰ 1916 ἐγκαταστάθηκαν ὁριστικὰ στὴν Κηφισιά, ὅπου πέρασαν ὅλο τὸ ὑπόλοιπο μέρος τῆς ζωῆς των. Στὴν Κηφισιά συνέχισε ἡ Δέλτα τὴ συγγραφικὴ τῆς δράση πού περατώθηκε στὰ 1937, μὲ τὸ ὠραιότερο βιβλίο της «Τὰ μυστικὰ τοῦ βάλτου». Ἐκεῖ συνέχισε καὶ τὴ φιλανθρωπικὴ δράση της, πού τῆς ἔπαιρνε σχεδὸν ὅσον καιρὸ καὶ τὸ γραψιμο τῶν βιβλίων της καὶ πού δινόταν καὶ σ' ἐκείνη μὲ τὴν ἴδια ζέση. Τέλος, στὴν Κηφισιά, στὰ 1925, φανερώθηκαν τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς ἀρρώστιας, πού θὰ τὴ βασάνιζε σὲ ὅλη τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ της καὶ πού τὰ στερνὰ πέντε-ἕξι χρόνια τῆς κατάντησε πραγματικὸ μαρτύριο, ἀφοῦ μὲ πάρα πολὺ μεγάλη προσπάθεια κατάφερε νὰ κινήται καὶ νὰ γράφῃ. Ἦταν 67 χρονῶν δταν πέθανε ἡ Πηνελόπη Δέλτα. Τὴν ἔθαψαν στὸν κῆπο τοῦ σπιτιοῦ της στὴν Κηφισιά καί, σύμφωνα μ' ἐπιθυμία της, στὴν ταφό-πετρά της χαρακτῆρε μονάχα ἡ λέξη «Σιωπὴ».

Τίποτε δὲν τὴν κάνει νὰ καταθέσῃ τὰ ὄπλα...

Ἐχει ἀσυνήθιστη μόρφωση καὶ μάλιστα γιὰ Ἑλληνίδα τῆς ἐποχῆς της, ἡ Πηνελόπη Δέλτα, δταν ἐτοιμάζεται νὰ ἐπιδοθῇ σὲ γράψιμο βιβλίων γιὰ παιδιά, τόσο λιγιστῶν, ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, στὴν Ἑλλάδα. Σέρεε στὴν ἐντέλεια γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ, καί, συμπληρώνοντας τὶς ἑλληνικὲς σπουδὲς της, διαβάει ἓνα πλῆθος σύγχρονα ἑλληνικὰ βιβλία, λογοτεχνικὰ καὶ ἄλλα.

Κυρίως τὴν ἐνδιαιφέρουν ἐκεῖνοι πού ἀσχολοῦνται μὲ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, λογοτέχνες καὶ θεωρητικοί, μὲ αὐτοὺς ἀλληλογραφεῖ, αὐτοὺς δείχνουν τὰ γράμματά της ὅτι γνωρίζει περισσότερο. Ἐκτός ὅμως ἀπὸ τὴ σπάνια μόρφωση, ἡ Ἑλληνίδα αὕτη ἔχει καὶ μεγάλη αὐτοπεισθαρία. Τὸ βιβλίο της, τὸ σκαλισμένο στὴ βιβλιοθήκη της, ἓνα δεντρί διαμέει ἀπὸ τοὺς ἀνέμους καὶ τὸ ρητὸ τὸ βαλμένο ἀπὸ κάτω «Τσακίζει μὰ δὲ λυγὰ», δὲν

εἶναι ἀπλὴ παράσταση καὶ σκέτα λόγια. Ἐκφράζουν τὴ βαθύτερη στάση τῆς Δέλτα ἀέναντι στὴ ζωὴ, μιὰ στάση γεμάτη θέληση καὶ ἀγωνιστικὴ διάθεση. Τίποτε δὲν τὴν κουράζει, τίποτε δὲν τὴν κάνει νὰ καταθέσῃ τὰ ὄπλα. Θέλει νὰ μάχεται ὁλοένα, νὰ ξεδεύῃ ὁλοένα μὲ τὸν καλύτερο τρόπο τὸν ἐαυτὸ της. Εἶναι βέβαια καὶ στιγμὲς πού χαλαρώνει ἡ τετωμένη ψυχὴ της... Ἐπίποτε δὲ λαχταρῶ τόσο αὐτὴ τὴν ὥρα, ὅσο λίγη σιωπὴ», γράφει τὸ 1915 ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια στὸν Μανώλη Τριανταφυλλίδη. Καὶ τὸ 1926, ἀπὸ τὴν Κηφισιά, ἐκμυστηρεῖται στὸν ἴδιον: «Ἐμὰι πολὺ μόνη καὶ συλλογίζομαι πολὺ τοὺς δικούς μου φίλους, πού εἶναι τόσο λίγοι». Τὰ πικρὰ ὅμως αὐτὰ λόγια, τὰ πονεμένα καὶ πού σὰν νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὰ τρίαδα τῆς ψυχῆς της, σπάνια τὰ ξεστομίζει ἡ Πηνελόπη Δέλτα. Νιώθει ὅτι ζωγραφίζουν καταστάσεις πού πρέπει νὰ τὶς πολεμᾷ, γιατί, ἂν δὲν τὶς πολεμῇ, τὸ δεντρί θὰ λυγίσῃ, θ' ἀφανιστῇ μονομιᾶς ὅλο τὸ νόημα τῆς ζωῆς της, πού δὲν εἶναι παρὰ μόνο ἀγάπας.

«Ἀγαπῶ τὴ δημοτικὴ, μὰ θέλω ἐλευθερία»

Καὶ ἀκριβῶς, τὸ γλωσσικὸ ζήτημα τόσο τὴν συνεπαίρνει, ὄχι μόνο γιατί γράφει βιβλία καὶ θέλει τὴ γλώσσα πού μεταχειρίζεται νὰ τὴ μεταχειρίζεται μὲ πᾶσι συνέπεια, ἀλλὰ καὶ γιατί στὰ χρόνια της, καὶ ὡς τὸ τέλος τοῦ πρῶτου μεγάλου πολέμου, τὸ γλωσσικὸ ζήτημα βρίσκεται σὲ κέντρο τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς. Τὴ σημασία του τὴν κατανοεῖ ἀπὸ τὴν πρῶτη στιγμὴ καὶ πέρα-πέρα ἡ Δέλτα, θαυμάζει πολλὰ ἀπὸ τὰ πρωτοπαλλῆκα τοῦ δημοτικισμοῦ, ἰδίως τὸν Παλαμά, θέλει ὅμως νὰ κρατήσῃ τὴ δική της ἀνεξάρτητη στάση σὲ τὸ ὅλο ζήτημα, δὲν ἐννοεῖ νὰ πέσῃ σὲ φανατισμούς. Ὡς πρὸς αὐτὸ μερικὰ γράμματά της εἶναι πολὺ διαφωτιστικά. Στὸν Ἀλέξανδρο Πάλλη γράφει τὸ 1907 ἀπὸ τὴν Φραγκφούρτη. «Ἐγώ, ἔχετε, μιλῶ καὶ ἀγαπῶ τὴ δημοτικὴ, μὰ θέλω ἐλευθερίαν. Καὶ τὸ 1910, σ' ἓνα γράμμα της, πάλιν ἀπὸ τὴν Φραγκφούρτη, πρὸς τὸν Ψυχάρη, τονίζει τὸ πόσο δὲν μπορεῖ νὰ δεχτῇ τὴν ἀλύγιστη ὀρθοδοξία του στὴ φωνητικὴ, ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλα τὰ ἄλλα καθέκαστα τῆς γλώσσας. «Γραμματικὴ, λέτε, μὰ πού εἶναι; Ἡ γλώσσα μας, ἀδιάφορο γιὰ ποιους λόγους, βρίσκεται σὲ ἐποχὴ μεταβατικὴ καὶ κανόνες γ ν ι κ ο υ ς δὲν μποροῦμε νὰ βάλουμε, γιατί δὲν μποροῦν πάντα νὰ ἐφαρμοσθῶν».

Καὶ πραγματικὰ, ὅλα τὰ βιβλία της θὰ τὰ γράφῃ ἡ Δέλτα σύμφωνα μὲ τὶς ἀτομικὲς γλωσσικὲς πεποιθήσεις της καὶ ἔξω ἀπὸ τοὺς δογματισμούς τοῦ Ψυχάρη καὶ τῶν ὁπαδῶν του. Θέλει νὰ εἶναι χρήσιμη σὲ ἔθνος της, ξέρεε, ὅπως τὸ γράφει σ' ἓνα γράμμα της πρὸς τὸν Πάλλη (Φραγκφούρτη 1909), ὅτι στὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει φοβερὴ ἔλλειψη ἀπὸ ἀναγνωστικὰ, ἐπιθυμεῖ ἀκόμα, καθὼς τὸ γράφει τὸ 1909, ἀπὸ τὴν Βιέννη, στὸν Φώτη Φωτιάδη, νὰ δώσῃ στὰ Ἑλληνόπουλα κάτι ἑλληνικὸ, κάτι ὅπου νὰ νιώθουν καὶ ν' ἀναπνεύουν τὴν πῶ ἀληθινὴ Ἑλλάδα, τὴν ψυχὴ τῆς Ἑλλάδας γιὰ τοῦτο ὅμως τῆς φθάνει ἡ ἀπλὴ δημοτικὴ, δὲν νομίζει ἀπαραίτητη (ἴσως καὶ νὰ τὴν νομίζῃ ἐπιζήμια) τὸν ὀρθόδοξο ψυχαρακί.

Δὲν θὰ μιλήσω γιὰ τὰ βιβλία τῆς Πηνελόπης Δέλτα. Εἶναι πολὺ γνωστά, δὲν τὰχα καὶ σκοπὸ ἄλλωστε ἀρχίζοντας τὸ ἄρθρο μου τοῦτο νὰ μιλήσω γιὰ τὰ βιβλία της. Θὰ ἤθελα, συμπληρώνοντας τὰ ὅσα ἔγραφα, νὰ πῶ μερικὰ λόγια γιὰ τὴν ἄλλη τῆς δράση, τὴν πολὺ πῶ λίγο γνωστὴ ἀπὸ τὴ συγγραφικὴ τὴν φιλανθρωπικὴ. Ἡ Δέλτα εἶχε πολὺ ξεκάθαρες ἰδέες κοινωνικῆς. Πίστευε ὅτι σὲ πῶ μεγάλο τῆς μέρος ἡ ἑλληνικὴ ἀστική τάξη εἶναι ἡ ἴδια ἡ λαϊκὴ τάξη, πού ἐκπαιδεύτηκε λίγο καὶ καλύτερεσε τοὺς οικονομικοὺς δρους τῆς ζωῆς της. (Γράμμα τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1921, στὸν Δελμούζο). Καὶ πίστευε ἀκόμα (αὐτὸ γόγραφε τὸ 1913, ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια, στὸν Δ. Πετροκόκκινο) ὅτι εἰς σοσιαλιστικὲς θεωρίες εἶναι φτιαχτές καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ μία πίκρα τοῦ πεινασμένου ἐναντίον τοῦ χορτάτου, ὄχι γιὰ

νὰ διορθώσῃ καὶ νὰ πολιτίσῃ τίποτε, ἀλλὰ γιὰ ν' ἀρπάξῃ ἐκεῖνο πού δὲν ἔχει, ἀφαιρώντας τὸ ἀπὸ τὸν ἄλλο, δηλαδὴ ἡ καλλιέργεια μιᾶς πρόστυχης τάσης, ἀέναντι μιᾶς ἄλλης πρόστυχης τάσης». Καὶ ἡ δεύτερη αὐτῆς τάση, στὴ συνείδηση τῆς Δέλτα, θὰ ἦταν βέβαια ὁ ἀκόρεστος πλουτισμός, ὁ πλοῦτος ὁ ὄχι γενναῖος.

Πραγματικὰ, τὸ μεγάλο ἀξίωμα τῆς Πηνελόπης Δέλτα, σὲ ὅτι ἀφορᾷ τὴν κοινωνικὴ δράση της καὶ πού τὸ ἐτήρησε πιστότατα σὲ ὅλη της τὴ ζωὴ, ἦταν τὸ: Ἐκεῖνος πού ἔχει πρέπει νὰ δίνῃ. Καὶ ἓνα ἄλλο, πού συμπλήρωνε τὸ πρῶτο: Ὅτι ἡ ἀγαθοεργία πρέπει νὰ εἶναι ὀργανωμένη κοινωνικὴ λειτουργία καὶ ὄχι ἐλεημοσύνη, σύμφωνα μὲ αὐτὴ ἡ ἐκείνη τὴν ἀνάγκη καὶ μὲ τὶς διαθέσεις τῆς στιγμῆς. Κατὰ τὴν ὀργανωμένη ἀγαθοεργία σπρώχνει καὶ ἡ Δέλτα, ἀπὸ τὴν πρῶτη στιγμὴ, τὰ φιλανθρωπικὰ τῆς αίσθημα-τα, πού τὰ θεωρεῖ χρέη κάθε πλουσίου καὶ ἐκεῖ τὰ κρατεῖ. Ἐτοῖ γίνεται τὸ Μπενιάκειο Ὀρφανοτροφεῖο στὴν Ἀλεξάνδρεια, πού ἔχει διπλὸ σκοπὸ: Τὴν ἄμυνα τῶν ὀρθόδοξων κατὰ τοῦ προσπλητισμοῦ τῶν καθολικῶν καὶ τὴν ἐκπαίδευση ὀρφανῶν, μαζί μὲ τὴν ἐξασφάλιση γι' αὐτὰ καλῶν ὀρων ζωῆς. Κινημένη ἀπὸ τὶς ἰδies ἀντιλήψεις, ἰδρύει ἡ Πηνελόπη Δέλτα, μετὰ τὴν Μικρασιατικὴ καταστροφή, τὰ πρῶτα ἐργαστήρια γιὰ τὶς γυναῖκες τῶν προσφύγων, πού ἐξασφαλίζουν τὴ συντήρησή τους μὲ ἀξιοπρέπεια καὶ προάγουν τὴν χειροτεχνία. Ἀλλὰ καὶ παντοῦ ὅπου παρουσιάζεται ἀνάγκη, ἡ Δέλτα προσπαθεῖ νὰ τὴν θεραπεύσῃ μὲ τὸν πῶ ἄμεσο καὶ πρακτικὸ τρόπο. Μία χρονιά πού ἦταν ἐξαιρετικὰ σκληρὸς ὁ χειμώνας, ὀργανώνει συσσίτιο στὴν Κηφισιά γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ δταν προσβάλλεται ἀπὸ τὴν νευρικὴ πάθηση πού παράλυε σιγά-σιγά τὰ χέρια της καὶ τὰ πόδια της, καὶ πού οἱ σπουδαιότεροι γιαιτοί, Ἕλληνες καὶ ξένοι, δὲν μπόρεσαν νὰ καταλάβουν τὴ ἀκριβῶς ἦταν καὶ σὲ ποιά αἰτία ὀφειλόταν, τὴν νοσοκόμο πού τὴν περιποιεῖται τὴν στέλνει ἡ Δέλτα σὲ λατεριο τῆς Κηφισιάς, γιὰ νὰ προσφέρῃ κ' ἐκεῖ λίγες ὥρες τὶς υπηρεσίες της. Μολονότι τόσο πονεμένη κ' ἐπειδὴ ἀκριβῶς πονεῖ τόσο πολὺ, αἰσθάνεται ὅτι καὶ ἄλλοι πονοῦν καὶ χρειάζονται ἀνακούφιση.

Οἱ δεσμοὶ της μὲ τὸν Ἐλευθέριο Βενιζέλο

Αὕτη ἦταν ἡ Πηνελόπη Δέλτα, μιὰ Ἑλληνίδα ἐξαιρετικὴ, πού ἔζησε μὲ μεγάλη ἀπόληξη, καὶ πού ἔδωσε πολὺ ἀπὸ τὸν ἐαυτὸ της στοὺς ἄλλους, εἶτε γράφοντας βιβλία γιὰ τὰ παιδιά, μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ διαβάζουν μὲ ζωντὴ εὐχαρίστηση καὶ οἱ μεγάλοι, εἶτε ὀργανώνοντας ἔργα φιλανθρωπίας. Σπουδαία θέση στὴ ζωὴ τῆς Δέλτα ἔπαισαν οἱ δεσμοὶ της μὲ τὸν Βενιζέλο. Ἦταν στενότεροι. Τὸν θαύμαζε βαθειά, ὄχι ὅμως σὲ σημεία πού νὰ σήνῃ μέσα της κάθε ἐλεγχὸ τῶν πράξεων του. Τὸ κίνημά του τοῦ 1935 θέλησε νὰ τὸ ἀποτρέψῃ μ' ἓνα γράμμα πού τοῦ ἔστειλε στὰ Χανιά, ὅπου βρισκόταν τότε ὁ Βενιζέλος. Ἀλλὰ καὶ ὁ Βενιζέλος ἐνώθε βαθειὰ ἐκτίμηση καὶ ἀφορῇ πρὸς τὴ Δέλτα, θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι εἶχε μεταφέρει στὴν κόρη τὴν ἀγάπη πού αἰσθάνονταν πρὸς τὴν μητέρα πού τὴν εἶχε σὰν μιὰ δεύτερη μάνα. Ἀς σημειώσω ἀκόμη ὅτι τὴ θεοδὸν πού ἔγινε ἡ ἐναντίον τὸν δο-λοφονικὴ ἀπόπειρα, σὲ σπῆτι τῆς Δέλτα εἶχε γευματίσει ὁ Βενιζέλος καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἶχε φύγει γιὰ τὸν παρὰ λίγο μοιραῖο γυρισμὸ του στὴν Ἀθήνα. Ἦταν παράδοση σὲ σπῆτι τῆς Πηνελόπης Δέλτα ὁ θαυμασμός πρὸς τὸν Βενιζέλο. Ἦταν καὶ προσωπικὴ τῆς ἐκτίμηση. Καὶ ἦταν καὶ ἓνα αἰσθημα πατριωτικὸ. Γιατί στὸν Βενιζέλο δὲν ἔπαισε ἡ Πηνελόπη Δέλτα νὰ δλέ-πῃ τὸν πραγματοποιοῦ ὅλων τῶν μεγάλων ἐθνικῶν ἰδανικῶν. Ἐκείνων πού τὰ εἶχε στήσει σὲ κέντρο τῆς ζωῆς της καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα, μὲ τὸν τρόπο καὶ τὶς δυνάμεις της, μὲ ὅλη της ὅμως τὴν ψυχὴ, εἶχε καὶ ἡ ἴδια μορφή.

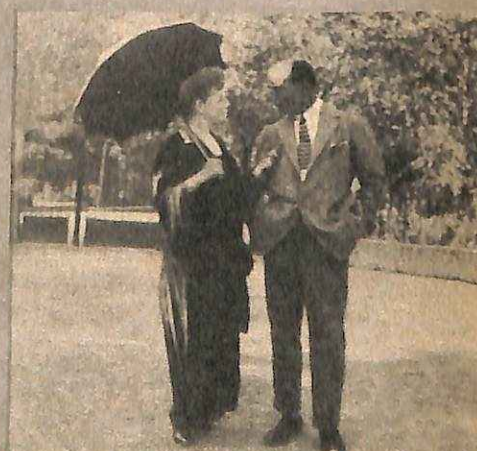
ΚΛΕΩΝ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΟΙ φίλοι τῆς Πην. Δέλτα, ὁ Ἐλ. Βενιζέλος καὶ ὁ Τραπεζοῦντος Χρυσάνθος, ὁ κατόπιν ἀρχιεπίσκοπος

Ἡ ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΔΕΛΤΑ, στὰ 1930, τὴν ἐποχὴ πού τὴν τυραννοῦσε πιά ἡ ἀνεξήγητη νευρικὴ παράλυση

ΜΕ ΤΟΝ ΑΔΕΛΦΟ της Ἀντόνιο Μπενιάκη, στὸν κῆπο της στὴν Κηφισιά.

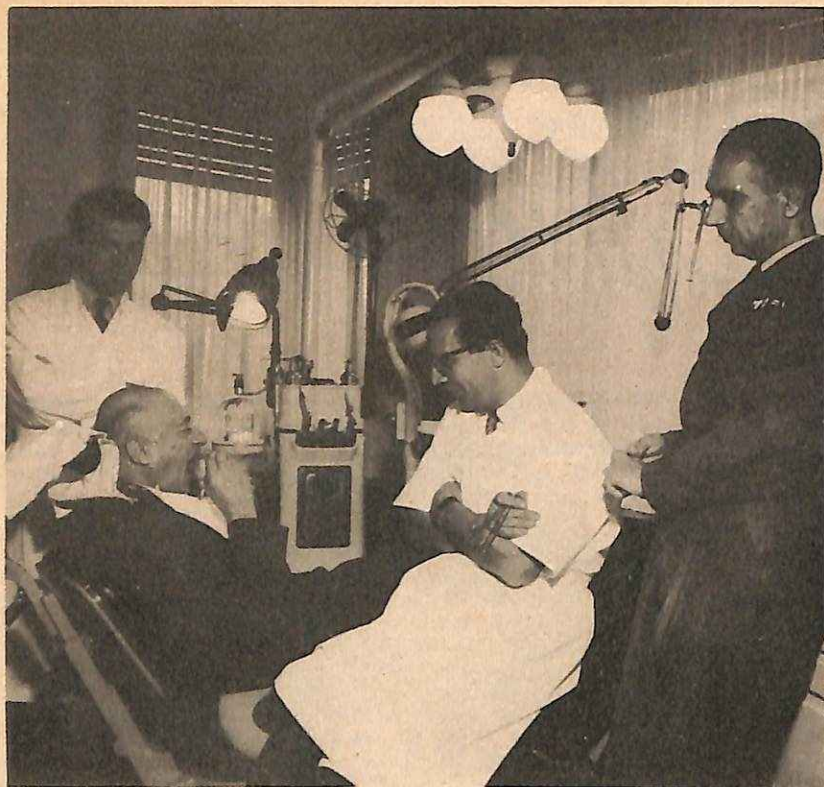
ΔΥΟ ΑΠΟ τοὺς ἀλληλογράφους τῆς Π. Δέλτα. Οἱ Κ. Δεμερτζῆς καὶ Ἄλ. Διομήδης, ὑπουργοὶ ἐπὶ Βενιζέλου (1911 — 1913).

Ο Ι. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑΣ, μὲ στολὴ ὀπλαρχηγοῦ τοῦ Μακεδ. Ἀγῶνος

Ἡ ΠΗΝ. ΔΕΛΤΑ μὲ τὸν σύζυγό της Στέφανο Δέλτα, σ' ἓνα ταξίδι τους, σὲ Σμεριγκ τῆς Αὐστρίας.

Ο κ. ΑΛ. ΜΑΡΚΟΤΣΗΣ δείχνει στον κ. Τσουκανέλη και στον επίτιμο κ. Κωνσταντίνιδη την σταθερότητα της καινούργιας του οδοντοστοιχίας

ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟ ΜΕΤΑΛΛΟ Σ' ΕΝΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΣΤΟΜΑ

Ο ξ.ά. συνταγματάρχης κ. 'Αλέξανδρος Μαρκότσης ήταν δυστυχής. Μία αδυναμία είχε μονάχα, την καλοφαγία, και χρόνια τώρα του ήταν αδύνατο να ευχαριστηθεί το φαί του, γιατί του έλειπαν όλα τα δόντια. Και τα ούλα της κάτω γνάθου είχαν γίνει τόσο εύαίσθητα, ώστε τους ήταν αδύνατο να συγκρατήσουν την τεχνητή οδοντοστοιχία. Περιώριζε, λοιπόν, την διαίτα του αναγκαστικά σε μολακές τροφές, ενώ μία σοβαρή στομαχική πάθηση, από την οποία είχε προσβληθεί τελευταία, επέβαλλε επιπλέον την αποχή από την κανονική διατροφή.

Ο επίτιμος κ. Κωνσταντίνιδης του συνέστησε τότε να δοκιμάσει μία νέα μέθοδο που εφαρμόζονταν από αρ-

κετά χρόνια στο εξωτερικό, αλλά στην Ελλάδα μέχρι τότε δεν είχε δοκιμασθεί. Η μέθοδος συνίσταται στην εμφύτευση εντός των ούλων ενός μεταλλικού πλέγματος από Βιτάλλιο, το οποίο χρησιμεύει κατόπιν σαν βάση της τεχνητής οδοντοστοιχίας.

Σαν παλίδες στρατιώτης ο κ. Μαρκότσης πήρε γρήγορα την απόφασή του. Η όλη επέμβαση πραγματοποιήθηκε σε δύο στάδια: στο 401 Στρατ. Νοσοκομείο. Κατά το πρώτο, ο κ. Κωνσταντίνιδης, του άνοιξε τα ούλα της κάτω γνάθου και αφού εγγύμωσε το φανταστικό δόντιον το απέτυπωσε σ' ένα έγκλημα, με κατόπιν συνέραψη την τομή. Στο διάστημα των 3 εβδομάδων που μεσολάβησαν μέχρι να φθάσει το δεύτερο στάδιο της επέμβασης, ο γνωστός οδοντολόγος κ. Τσουκανέλης κατασκεύασε, με βάση το έργο του, μία δοχάλα από Βιτάλλιο, που εφαρμόζε με ακρίβεια στο φανταστικό δόντιον του κ. Μαρκότσης. Από το πλέγμα αυτό εξέχον τέσσερα κολοβάματα τα οποία αντιστοιχούσαν με τις θέσεις των κυνιδώντων και των δευτέρων γομφίων δοντών.

Όταν έτοιμάσθηκαν όλα, ο κ. Μαρκότσης περιβόηξε ξανά στο χειρουργικό νοσητήριο που του άνοιξε πάλι τα ούλα. Τοποθετήθηκε το πλέγμα, «ιδιώθηκε» στο περίσπαστο και κατόπιν τα ούλα του ράφθηκαν σκεπάζοντας τελείως το «εμφύτευμα». Μόνο τα τέσσερα κολοβάματα εξέχον σαν πραγματικά δόντια, και άπταναν σ' αυτά, όταν έθρεψε ή πληγή, στερεώθηκε σαν γέφυρα η τεχνητή οδοντοστοιχία.

Σε λίγο διάστημα ο κ. Μαρκότσης ήταν πάλι εύτυχης που μπορούσε πια να γευθεί ανέσχετα όλα του τ' αγαπημένα βόσματα ακόμη και σκληρά μήλα, κι' αυτά χάρις στο Βιτάλλιο.

Με το Βιτάλλιο, σήμερα, κατασκευάζονται υποκατάστατα για περισσότερα από τριάντα διαφορετικά δόντια του ανθρώπινου σκελετού. Δεν πρέπει να τα συγχέουμε με τα τεχνητά μέλη, πρόκειται περί πραγματικών υποκαταστάτων που, όπως τα ανταλλακτικά μιας μηχανής, εμφυτεύονται στον ανθρώπινο οργανισμό στη θέση των απεσπασμένων δοντών.

ΑΔΕΛΑ

Κολώνες
Λοσιον
παραγωγής των
έργαστηρίων μας
από γνήσια εύρω-
παϊκά έσάνς αν-
θέων σε πάντα
σταθερή ποιότητα
ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΩΝΙΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - ΠΑΤΗΣΙΩΝ
Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΝΑΡΗ 20 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

Μ2/3

HOOVER

ΣΠΙΤΙ ΚΑΘΑΡΟ -
ΞΕΚΟΥΡΑΣΤΗ
ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

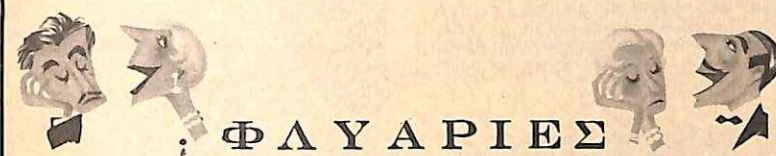
ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ
ΣΠΙΤΙ ΚΑΘΑΡΟ
ΞΕΚΟΥΡΑΣΤΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ
ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ
ΣΠΙΤΙ ΚΑΘΑΡΟ
ΞΕΚΟΥΡΑΣΤΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ
ΣΠΙΤΙ ΚΑΘΑΡΟ

Β. & Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ
ΧΡ. ΑΔΑΔ 13 - ΤΗΛ. 26.747

1.000.000 Νοικοκυρές στην Ελλάδα χρησιμοποιούν τα προϊόντα HOOVER και έγιναν διασημότητες μας.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Έδω κι' Εκεί

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

Ύψηλό κουτσομπολιό... Πέρσι είχαμε την Τζουλιάν. Φέτος αποκτήσαμε την Έλισάβετ. Δεν φταίνε τα βασιλικά ζευγάρια, όσο φταίνει οι πελώριοι προβολείς της γενικής περιεργείας που φωτίζουν την παραμικρή λεπτομέρεια της ιδιωτικής τους ζωής. Η περιέργεια των αναγναστών δημιουργεί το εύσυνετο κνηγτό των δημοσιογράφων... Ένα φλερτάκι, και ο μεγεθυντικός φακός της περιγραφής το μεταμορφώνει σε πάθος. Τώρα ο Φίλιππος, νόστιμος νέος, υιός ενός εξαιρετικά γοητευτικού πατρός, είτε το θέλει είτε δεν το θέλει, κάπως θα επηρεάσει το γυναικείο περιβάλλον της Αύλης... Η Μαργαριταρένιο δρ ά μ α... Δύο σειρές από αληθινά μαργαριτάρια πουλήθηκαν προ ημερών στη Ν. Υόρκη στην τιμή των 150.000 δολλαρίων. Τα πούλησε η ιδιοκτήτρια, η οποία έκαμε μία από τις χειρότερες δουλειές του αιώνα. Για να τα αποκτήσει νέα, το 1916 τα αντήλλαξε με το μέγαρο που κατείχε στην γωνία της 5ης Λεωφόρου και της 52ας Όδου. Τότε, τα μαργαριτάρια του καταστήματος Καρτιέ άξιζαν το ένα εκατομμύριο δολάρια του μεγάρου. Σήμερα, αυτά έπεσαν και το μέγαρο άξιζει περί τα 10 εκατομμύρια... Η Νέες μ δ ε ς... Η Έστερ Ούιλλιαμς δεν είναι μόνον άστέρι και κολυμβήτρια, αλλά ιδιοκτήτρια και δημιουργός ενός μεγάλου σίκου παραγωγής κοσμημάτων του μπάνιου. «Πώς είναι τα φτερινά κοστούμια;», την ρώτησε ένας δημοσιογράφος. «Νά σάς πώ», απάντησε η Έστερ. «Οι γνώμες είναι διηρημένες. Μερικές τα βρίσκουν άσπαστα, οι άλλες... έχουν άδρα σώματα... Η Οί ρ ό δ ε ς τ ή ς Ά ν α τ ο λ ή ς... Όλοι άσχολούνται με τις 60 Καντιλάκ του Ίμπν Σαούντ, και η Τζέ-νεραλ Μότορς κρατεί, υποτίθεται, το μυστικό των λεπτομερειών που θα τις στολίζουν. Πάντως, λέγεται ότι μερικές θα είναι θωρακισμένες και οι σούπερ λούξ του ίδιου του βασιλέως θα έχουν φριζιναίρ, ντολαπάκια με θέσεις για ποτά μη άλκοολικά, χρυσούς αναπτήρες, ώρισμένα τζάμια ειδικά, από τα οποία θα μπορείς να βλέπεις χωρίς να μπορούν να σε δούν απ' έξω. (Τα αυτοκίνητα του χαρεμιού θα τα έχουν γύρω-γύρω...). Επίσης θα έχη διακόσμηση από ρουμίνια, σμαράγδια και διαμάντια... Η Ά ε ρ ο π ο ρ ι κ ή π ρ ο β λ ή μ α τ α... Μία στατιστική, της υπηρεσίας της TWA, παρατήρησε ότι το 82% των συνοδών ήσαν μελαχρινές. Άμεση συνέπεια: Για ένα ώρισμένο χρονικό διάστημα θα προσλαμβάνονται μόνον νέες από την Άγγλία και την Σκανδιναβία. Γιατί φαίνεται ότι και σ' αυτό το θέμα πρέπει να υπάρχει ίσορροπία... Η Σ τ α γ ό ν ε ς «πικρή» σ ο φ ί α ς... Λέγει ένας απαισιόδοξος: —Έξερτε πού συναντάτε τους περισσότερους αισιόδοξους συγκιν- τρωμένους; Στο τρελλοκομείο.

444

«ΚΟΓΚΑ» ΟΝΟΜΑΖΕΙ το χαριτωμένο αυτό καπέλλο του ό Ζακ ΄Ειμ, που είναι από λευκό φέτρ γαρνιρισμένο με σουρά μπλέ και λευκά πουάν.

■ **ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ:** Ο δάσκαλος ενός θαλασσοπόρου, ανακαλύπτοντας ένα άραιο πλοίο που είχε κλέψει τα κοινά του, έδωσε στους μαθητές του το έξης θέμα για έκθεση ιδεών: «Περιγράψτε ένα οικονομικό γένμα». Ένα απ' τα παιδιά περιέγραψε, με πολύ ζωντανά χρώματα. Ένα γευστικότατο σπιτάκι με κουέλι. Η άστυνομία ανακάλυψε στο σπίτι του το δέρμα του τρωκτικού.

■ **ΤΟ ΝΕΟ** μοντέλο της Τζάγκουαρ XKSS θα είναι το ταχύτερο του κόσμου στην κατηγορία αυτοκινήτων σπόρ. Αναπτύσσει ταχύτητα 273 χμ την ώρα, ξεπερνώντας έτσι το ρεκόρ της Μερσέντες 300 SL, η οποία δεν φθάνει παρά μόνον τα 257 χμ την ώρα.

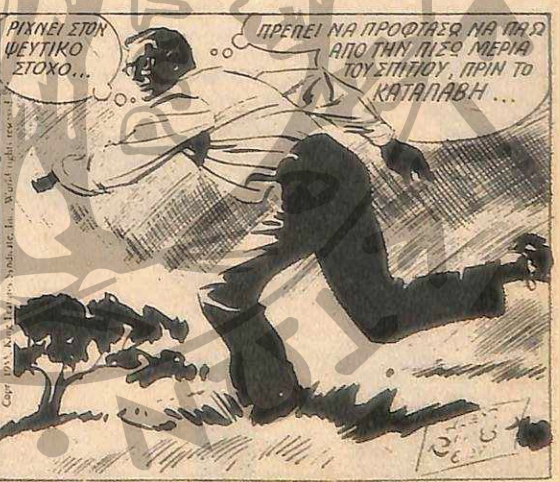
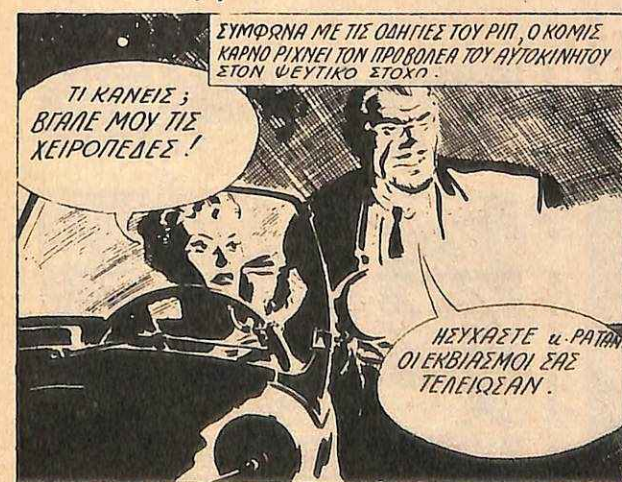
■ **ΣΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑ** πουλιούνται κάθε χρόνο 70 εκατομμύρια ζεύγη γυναικείας κάλτσες, από τις οποίες το ένα τρίτο στο Παρίσι.

■ **Ο ΣΕΡ ΛΩΡΕΝΣ ΟΛΙΒΙΕΡ** πούλησε το όνομα και την υπογραφή του σε μία καπνοβιομηχανία για 80.000.000 δραχμές. Από άρκετους μήνες τώρα ο διάσημος Άγγλος ηθοποιός δεν καπνίζει παρά μόνο τσιγάρα «Ολίβιερ» με φίλτρο. Χαρίζει πακέτα ολόκληρα στους θαυμαστές του και ποζάρει με ύψος σκεπτικό στα διάφημιστικά πανώ της νέας αυτής μάρκας.

■ **ΕΝΑΣ** κινηματογράφος του Λονδίνου διέθεσε όλες τις εισπράξεις της προβολής μιας σοσιαλιστικής ταινίας υπέρ των Ουγγρών προσφύγων.

■ **ΟΙ ΚΙΝΕΖΟΙ** άπεφάσισαν ν' αντικαταστήσουν με 30 γράμματα τα 44.000 ιδιογράμματα που αποτελούν το αλφάβητό τους, το οποίο κανείς στον κόσμο δεν μπορεί να καυχήση ότι κατέχει άπολύτως.

Ρip Kίρμπυ

ΤΙ ΛΕΝΕ:

Η ζωή μπορεί να συγκριθεί μ' ένα σιδηροδρομικό σταθμό. Υπάρχουν πάντοτε εκείνοι που περιμένουν κ' εκείνοι που τολμούν να πάρουν το τραίνο. Η δυσκολία είναι να διαλέξεις κανείς το ένα από τα δύο.

Ανατόλ Λίτβακ

Τα διαζύγια θα ήταν πολύ λιγώτερα αν ο σύζυγος έκανε τόση προσπάθεια για να κρατήσει τη γυναίκα του, όση έκανε για να την πάρει.

Ρόμπ Πρίουιτ

Ο άντρας που ζηλεύει είναι βάρβαρος, αλλά ο άντρας που δεν προσποιείται ότι ζηλεύει είναι ένας ήλιθος.

Μαρσέλ Ασαρ

Πρέπει να το παίρνει κανείς απόφαση πως γεννά, αφού τα γηρατειά είναι ο μόνος τρόπος για να ζήσει πολλά χρόνια.

Λεσσέψ

● **ΜΕΓΑΛΗ** συγκίνηση στους κοσμικούς κύκλους του Λονδίνου. Πολλοί κομψευόμενοι διερωτώνται αν θα πρέπει ν' αφήσουν γενάκι, όπως ο δούξ του Έδιμβούργου στο ταξίδι που κάνει τώρα ανά τον κόσμο.

● —**ΠΕΣ ΜΟΥ**, μαμά, πόσα λεπτά κάνει ένα κιλό μαρού; ρωτάει ο Γιαννούλης.

—Μά, παιδάκι μου, τα μαρού δεν πουλιούνται, αποκρίνεται η μαμά.

—Τότε, γιατί τα ζυγίζουν κάθε τόσο;

● Ο **ΓΙΟΥΛ** Μπρύννερ, ο φαλακρός γόης του Χόλλυγουντ (γνωστός στους Αθηναίους από την ταινία «Ο Βασιλεύς κ' εγώ») είναι πάρα πολύ κουρασμένος. «Δεν έχετε ιδέα, λέει στους φίλους του, τι φροντίδες απαιτεί ένα κρανίο ξυρισμένο...»

● —**ΔΕΝ ΠΙΣΤΕΥΑ** σ' ατία μου όταν άκουσα πως είσαι στο νοσοκομείο. Μά, φίλε μου, ακόμη προχθές το βράδυ σε είδα να χορεύεις σ' ένα κέντρο με μιά ωραιότατη ξανθή!

—Ναί, αλλά με είδε και η γυναίκα μου.

● **ΜΙΑ** λεπτομέρεια από τη ζωή του Ριχάρδου Βάγνερ, άγνωστη ίσως στους πολλούς: Ο διάσημος Γερμανός μουσικός πέρασε ένα μεγάλο μέρος της ζωής του ντυμένος γυναίκα. Το 1876 η εφημερίδα της Βιέννης «Ο Νέος Έλευθερος Τύπος» δημοσίευσε μια σειρά επιστολών του Βάγνερ προς την Άννα Χίρσφελντ, στη μία από τις οποίες υπάρχει η ακόλουθη αποκαλυπτική φράση: «Το τελευταίο μου φόρεμα από σατέν, με ούρα γαρνιρισμένη με «φάιγ» μπλέ, ήταν πολύ φαρδύ στη μέση. Σας παρακαλώ να το έχετε υπ' όψη σας για το μέλλον».

● **ΣΤΟΝ** προϊστάμενό του που του έκανε αυστηρές παρατηρήσεις επειδή άργουσε να πάει στο γραφείο του, ένας υπάλληλος έδωσε την εξής πρωτότυπη δικαιολογία:

—Τι να σας κάνω, κύριε προϊστάμενε; Μου είπατε τόσο πολλές φορές να μην κοιτάζω ποτέ το ρολόγι μου είμαι εγώ γραφέι, που τώρα μου έγινε συνήθεια. Ξεχνώ να δω την ώρα κι' όταν βρίσκωμαι στο σπίτι μου.

● Ο **ΔΙΑΣΗΜΟΣ** πορτραίτιστας τηλεφώνησε απελπισμένος στον δικηγόρο του:

—Τι με συμβουλεύεις να κάνω; Η κ. Σμιθ μου παρήγγειλε να της ζωγραφίσω το πορτραίτο της για 5.000 λίρες. Τώρα που το τοιμπλώ τελείωσε αρνείται να το παραλάβει.

—Γιατί; ρωτάει ο δικηγόρος.

—Για ένα λόγο κωμικό. Το σκυλάκι της δεν την αναγνωρίζει στο πορτραίτο και γι' αυτό η κ. Σμιθ λέει πως δεν της μοιάζει.

—Να σου πω τι θα κάνεις, λέει ο δικηγόρος. Κάλεσε την κυρία στο εργαστήριό σου μαζί με το σκυλάκι της. Πες της πως έκανες μερικές αλλαγές και πως θέλεις να της δείξεις ξανά το ταμπλώ. Και λίγο πριν απ' την ώρα τού ραντεβού, πασάλεψε με μπέικον το πορτραίτο.

Ο ζωγράφος ακολούθησε τη συμβουλή του δικηγόρου. Το σκυλί όσφρανθηκε αμέσως τη μυρωδιά του μπέικον κ' έβγαλε τη γλώσσα να γλύψει το πορτραίτο.

—Τώρα μάλιστα! δήλωσε η κυρία Ικανοποιημένη. Τώρα μου μοιάζει! Βλέπετε πως με λατρεύει η Σίσσυ!

● Η **ΜΠΕΜΠΑ**, (πέντε χρονών), πέφτει πάνω στα πλακάκια και αναφωνεί:

—Ω, εύτυχως που δεν είμαι πιάτο!

● Ο **ΜΠΑΡΜΠΑ** Γιάννης, αδιόρθωτος μετρητής, μπαίνει στην ταβέρνα της γειτονιάς του κλαυουρίζοντας.

—Βασιλάκη μου, λέει του ταβερνιάρη, σώσε με! Αρρώστησε η πεθερά μου και μου χρειάζονται άμεσα πενήντα δραχμές να της πάρω ένα φάρμακο.

Ο ταβερνιάρης, καλός φίλος, αδειάζει τις τσέπες του και το ταμείο του, αλλά το ποσό που συγκεντρώνει δεν είναι παρά μονάχα είκοσιπέντε δραχμές.

—Δεν πειράζει, λέει ο μπάρμπα Γιάννης διασπαστικά. Τις υπόλοιπες 23 δραχμές μου τις δίνεις σε ρετινά.

Ο **ΤΡΙΤΟΣ ΓΑΜΟΣ** της Έλιζαμπετ. Η γνωστή στάρ Έλιζαμπετ Τάιηλορ σηκώνεται στις μύτες των ποδιών για να φιλήση τον καινούργιο της (υπ' αριθ. 3) σύζυγο, Μάικ Τόντ, μετά τον γάμο τους, που έγινε στο 'Ακαπούλκο. Οι δύο προηγούμενοι σύζυγοι της Τάιηλορ ήταν ο πολυεκατομμυριούχος ξενοδόχος Νικ Χίλτον κι ο ήθοποιος Μάικελ Ουάιλντινγκ. Ο Τόντ που είναι παραγωγός, παντρεύτηκε 3 φορές.

● **ΤΡΥΦΕΡΟΣ** διάλογος σ' έναν κινηματογράφο:

—Βλέπεις καλά απ' εκεί που κάθεται; ρωτάει εκείνος.

—Ναί.

—Μήπως είσαι σε κανένα ρεύμα;

—Όχι.

—Μήπως ακουμπά αυτός που κάθεται από πίσω τα πόδια του στο καθισμά σου;

—Όχι.

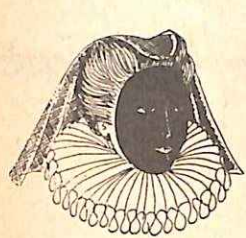
—Θα σε πείραζε ν' αλλάξεω με θέση;

● Ο **ΠΡΟΕΔΡΟΣ** 'Αϊζενχάουερ δεν κρύβει τον τρόμο που τον κυριεύει κάθε φορά που είναι υποχρεωμένος να μιλήσει μπροστά σε γυναικείο ακροατήριο. Αυτό χρονολογείται από την εποχή που ήταν αρχηγός του επιτελείου του αμερικανικού στρατού. Τότε καιρό εκείνο μία γυναίκα έλαχε τον παρεκάλεσε να εκθέσει στα μέλη της τις απόψεις του για την υποχρεωτική θητεία. Ο 'Αϊζενχάουερ τελείωσε το λόγο του, βέβαιος πως είχε πείσει το ακροατήριο του και έδηλωσε ότι ήταν πρόθυμος ν' απαντήσει σε όλες τις ερωτήσεις που θα του έκαναν.

Μία κυρία σηκώθηκε άμεσως. —Στρατηγέ μου, είπε, θα είχατε την καλωσύνη να μάς εξηγήσετε γιατί η κ. 'Αϊζενχάουερ έχει τα μαλλιά της κομμένα αφέλειες;

...τώρα χορεύει. Και σάς το εύχομαι πάντα, καλή μου φίλη, —να χορεύετε.

Γιατί για σάς, έδω που τα λέμε, γίνονται πλέον οι χοροί. Περάσαμε πιά από την εποχή εκείνη την πρωτόγονη, όπου η όρχησις ήταν τέλεσις πολεμοχαρής, μέσον έκφρασεως του ανδρικού, κυρίως, φύλου. Τώρα πλέον οι άρχοντες, όταν θρηνούν μόνον τους, απλώς παίζουν πόκερ.

Χορεύετε, λοιπόν, καλή μου φίλη... Και ελπίζω πως με μιά τέτια ωραία εμφάνιση, με τα τόσα ωραία και καλά που θα σας τριγυρίζουν, δεν θα παραλείψετε να αποτίσετε έναν μικρό φόρο τιμής σε κάτι παλιό και πολύ ρομαντικό, κάτι που κινδυνεύει κάθε τόσο να αργοσήση στη ζωή μας, αν σεις, και φέτος, δεν το διασώσετε: Τον ρυθμό των τριών τετάρτων, το άφθαστο, το αναντικατάστατο βάλς...

Ελπίζω μάλιστα να συμφωνήσετε μαζί μου, ακόμη και εάν είσθε από τις νεώτερες, ακόμη και αν έχετε γαλουχηθεί με τους σεισασπιτισμούς του Μάμπο και του Ροκ εντ Ρόλλ, πως δεν υπάρχει χορός ωραιότερος, ευγενέστερος, αρμονικότερος από το βάλς.

Κι όμως, θα το έχετε φυσικά παρατηρήσει, κάθε φορά που εγείρεται θέμα συντρόφου, για τον κα' έξοχην έκλεκτικόν αυτόν χορό, εκείνοι που συνήθως προσφέρονται είναι οι εξ ήμων ώριμώτεροι (ένιους μάλιστα και οι των ώριμώτερον άρχαιότεροι), που περιβάλλουν μάλιστα το βάλς και με μίαν τελετουργικήν θρησκευτικότητα: Διακαυλογιμένην βέβαια αν συλλογιστούμε το πλήθος των έποπτικών παραστάσεων, των άναμνησεων και των νοσταλγικών άποσκευών, που συνοδεύουν τον κάθε γύρο.

Διερωτώμαι, όμως, αν και οι νεαρώτεροι πλησιάζουν το βάλς με την ίδια, την όση στοργή και αγάπη του άξίζει. Έδω που τα λέμε, μεταξύ μας, φοβόμαι ότι οι περισσότεροι διακριτικώς και ευσχίμως άποσύρονται από την αιδούσα του χορού, σ' αυτές τις περιπτώσεις, γιατί πράγματι, όλα αυτά τα χρόνια, το βάλς εύρισκεται ελαφρώς στην κατάσταση του άτυχησαντος παλαιού συγγενούς, και λίγοι από τους νέους μας νιάζονται να το μάθουν.

Ένας από τους πολλούς λόγους, είναι ότι οι χορευταί πλέον ένασχολήσεις μας, (με την εξαίρεση του «Παρνασσού» και μιάς ή δύο μεγάλων ξενοδοχειακών αιδουσών) τελούνται σε χώρους μικρούς, άσφυκτικούς, σ' εκείνα τα ψευδοαθροναία και τους υπογείους παραδείσιους της καθίδρου γυμνότητας: Και αν χρειάζεται κάτι το βάλς, είναι χώρος πολυς και καθαρός και καλά παρκεταρισμένος.

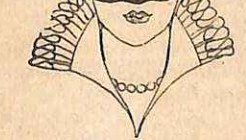
Δεν επιδέχεται το βάλς τς σκοντήματα, τς σπρωξίματα, την καθήλωση επί τόπου, τους κινδύνους έξορύξεως όφθαλμών, τς αλληλοπατήματα και, όπως θα έλεγε ο καημένος ο Σουρής, ήν... αλληλοκλωστοπατινάδα.

Το βάλς είναι χορός με αρχές, με άνατροφή, με άρμονία.

Γι' αυτό σάς εύχομαι, καλή μου φίλη, άπόψε, αύριο, κάποιο άπ' αυτά τα βράδια, να πάτε με τον άντρα της καρδιάς σας, και να δοήτε έναν τόσο χορό κάπως άνετο, κάπως περιποιημένον, και να κινήσετε μαζί του, εκεί γύρω στα μεσάνυχτα, σ' ένα ωραίο βάλς.

Τότε θα δήτε, τότε θα αισθανθήτε πόσο όμοιός σας είναι, και μπορεί να είναι, ο ρυθμός ο έσωτερικός, που ένώνει τα δύο φύλα σε μίαν πορεία, άρμονική: Μέσα στον χώρο, όπως και μέσα στον χρόνο, μέσα σε μιά ώρα το ίδιο όπως και μέσα σε μιά δόκλχηρη ζωή.

Κ' έχει τόσες και τόσες ωραίες παραλλαγές ή ζωή, τόσες και τόσες όμορφες φιγούρες, σαν του βάλς, άραξεί να τηρούνται οι κανόνες οι βασικοί, άραξεί να υπάσχη ρυθμός. Ναί, αυτός άκριβώς ο ρυθμός των τριών τετάρτων, που τόσο συχνά τα ζευγάρια δυσκολεύονται, ή άδυνατούν, να βρούν, σε τούτη τη ζωή...

Μά σεις, είμαι βέβαιος, τον δοήκατε. Σεις που κατορθώνετε, τότε μ' ένα καλπί άράπικα, τότε με την μ α ν τ ί λ ι α της Σεβ.Λιάνας, τότε με τον πέτασσο μ'ας Ταναγραίας και τότε με τον πέπλο της Σαχαραζάτ, να κλείνετε το Πάθος των Αιώνων μέσα στον πόθο της Στιγμής, διούς σας θα μάς έχετε κι άπόψε.

Όταν άνάψουν τα καντηλέρια κι άντηγαλίσουν τα κερά στο βελούδο της μάσκας σας, διπλή θα είναι ή νίκη σας: Της καθολικής σας έπιβολής επί των πολλών και της μεγάλης ήττης σας από τον Έναν. Γι' αυτό άλλωστε έχετε γεννηθή, και τόν νωορίζετε: Για να ήττάσθε, αλλά με άξιοπρέπεια...

Το μεγάλο, το ωραίο παιγνίδι, ειδικά φτιαγμένο, θα έλεγε κανείς, για την Άποκρά: Κάτω άπ' τις μάσκες να ψαρεύεις ψυχές, και να δοήσκης καρδιές γερές, παλλόμενες κάτω από τις μουσείνες. Βέβαια, αυτά που λέμε συχνά για την τεμαρτή κενότητα του γυναικειου φύλου, (ποι-οί; έμεις οι περισπούδαστοι άρχοντες της καφεναδιαίου πολιτοκοιτίας!) είναι άερας φρέσκος.

Ματαιόδοξη είναι ή Άθηναία, (καθώς επίσης και πολυέσδοη, άνοργάνωτη, έπικρηής στην μελαγχολία του δειλινού, άσυνεπής, χειρονόμος, κινηματογραφομανής, ζήλότητος, και άλλα πολλά που δεν είναι της παρούσης) μ' τρία τινά δεν μπορείς να μην της άναγνωρίσεις: Τό γούστο της, την θηλυκότητα της και την σφιγμάδα της μιλίας της.

«Ζωάκια», βέβαια, και «φαράκια» υπάρχουν σ' όλες τις εποχές, σ' όλες τις κοινωνίες: Είναι κι αυτά άπαραίτητα και πολύ διακοσμητικά, ίδιως αν περιβάλλονται με την αίγλη του πλούτου των στενών συγγενών ή το άπατηλόν έπίστρομα μιάς διαιτίας στα finishing schools της άλλοδα-πής.

Μά ή γνήσια Άθηναία, στο περιβάλλον ενός χορού, στην άνάδειξη μιάς αμφιέσεως ή μεταμφιέσεως, (παλαιότερα και στην μεταξωτήν άνωνωία ενός ντόμινου) άπ' τες τις μέρες της άποκηάτικης είναι σ' αυτόν τόφρο της: Θέλει, προκαλεί, χορεύει, πίνει, έρωτεύεται, έμπνέεται, έμπνέει. Τ'άποχουμε άνθρωποι που ζούνε δόκλχηρους μήνες με την άνάμνηση μιάς Άποκηάς...

Μή δειλιάστε, λοιπόν, φίλη μου καλή, σ' αν θρεθήτε σ' έναν έξοστη, άντίκρυ στο φεγγάρι, μ' ένα τουλί οργμένο στους ώμους σας κ' ένα σύντροφο δίπλα σας, που ίσως μόλις γνωρίσατε, ν' άπλώστε ένα χέρι μαζί του και να μαζέψετε λίγα από τ' άστέρια της νυχτιάς που αύριο, το ξέρετε, δεν θα είναι έντελώς τα ίδια.

Μιλήστε του όμορφα, γιατί ή μιλία είναι δώρο του Θεού στον άνθρωπο, —κατασταλαγμένη μουσική στους θυφούς των μενεξέδων, θα έλεγε ο Έλύτης, μ' α ό λαός μας ο σοφός το λέει πιο απλά: από τα μάτια πάνεται, στα χείλη κατεβαίνει...

Χείλη άποκηάτικα, που λένε, ύπόσχονται, γυρεύουν, τρεμίζουν, κρυφοδαγκώνονται και γοργοδροσίζονται, ως που να σφραγιστούν κάποτε με την βούλα της Άπαντοχής! Νάξεραν, να είχαν διδαχθή να γίνονται και δίχτυ, και κρισάρα, —ν' αφήνουν να βγαίνουν μόνον λόγια όμορφα, και να κρατούν άνείπωτες τις κονταμάρες όταν δεν λέγονται με τρώπο θελκτικό!

Νά ήξεραν, τα νέα κορίτσια μας, τι διαφορά κάνει στο ίδιο τους το παρουσιαστικό όταν κινούν για έναν χορό έχοντας πριν άνοίξει ένα διδίο, φύλλομετρήσει ένα άλμπουμ ζωγραφικό, άκούσει ένα κοντσέρτο για πιάνο και βιολί, έστω και την ώρα της εφαρμογής της έφετεινής δωδεκάδους των «φουρώ» των («φραγκαλάδες» τα λέγαν οι παλαιότεροι!).

Κι όμως, κάτι άλλο ξεχάσαμε: Δέν θα το ήθελε ή στήλη αυτή να χαλάση το κέρι σας, παρ' όλο τον δικό της έλκετικόν άσκητισμό που της επιβάλλει μίαν άπόσταση από τα κοινοτοβριδή άθηναία έγκόσμία. Θα ήσαν όμως έλλειπές, αυτό το άποκηάτικο χρονικό, χωρίς μίαν ύπενθύμηση: Πριν ξεκινήσετε για την δική σας χαρά, θυμηθήτε αυτούς που δεν την έχουν.

Πραγματικά, μιά άμειώτερη, θερμότερη συμπάρασταση είναι άπαράτητη σ' όσους και σ' όσες, τις ήμέρες αυτές, φέρον, ή έξωτερικά, ή έσωτερικά, το ντύμα του πένθους, ίδιως σε περιπτώσεις που ο χαμός μοιάζει κάπως πρόωρος, κάπως άδικος, κάπως αν έπίδειξη ιδιοτροπίας της Μοίρας περισσότερο, παρά σαν κατάληξη φυσική και μαρταία από την όποιαν, γρήγορα ή άργά, κανείς δεν μπορεί να ξεφύγει.

Στις μικρές κοινωνίες οι άνθρωποι, που όλοι γνωρίζονται μεταξύ τους, πάντα φροντίζουν ν' απαλύνουν την όδυνη των πονεμένων στις μέρες τις γιορτινές. Ο νους μου όμως πάει, τούτη τη στιγμή, σ' όσους, και ιδιαιτέρα σ' όσες, μέσα σε μιά μεγάλη και συχνά άμειλικτη πόλη, μπορεί σε μιά στιγμή να άσθανθούν άτομονωμένοι τελείως από την όλη άμύσφαιρα του κεφού και του γλεντιού που είναι φυσικό να περιπταται στους αϊθέρες τις μέρες αυτές.

Είναι νωρίς, άκόμα, καλή μου φίλη, υπάρχουν ώρες άρχαίες με-χι το βράδυ.

Ένα τηλεφώνημα, ίσως;

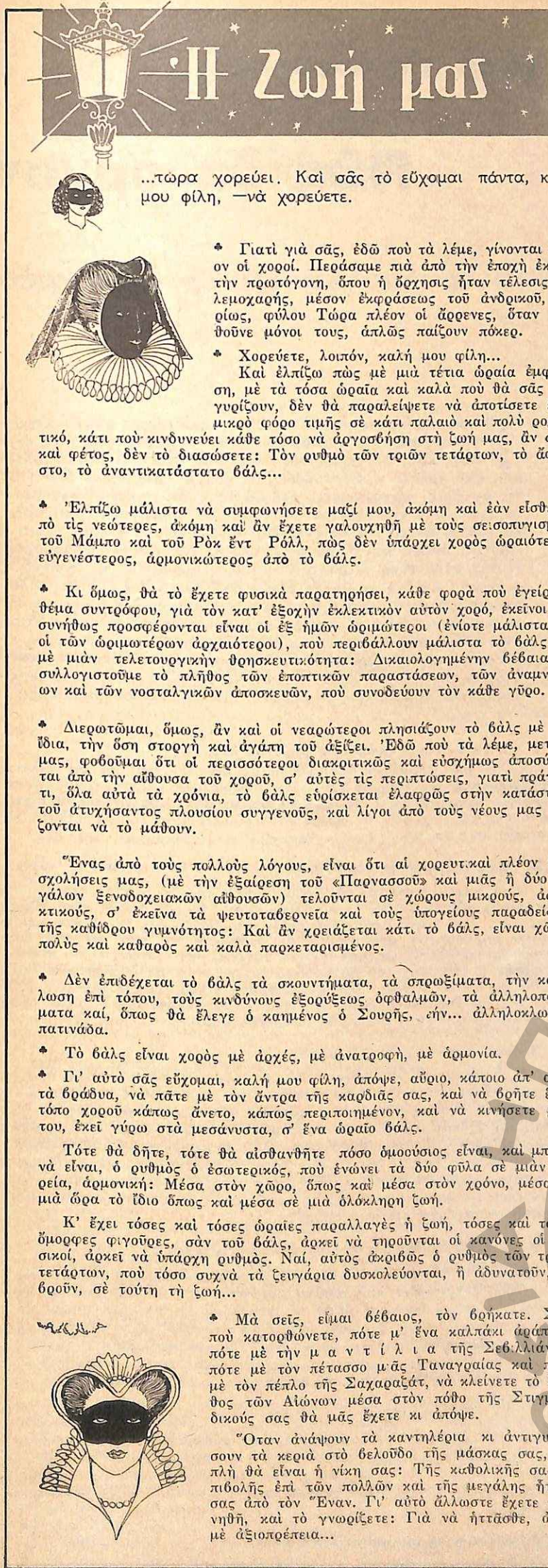
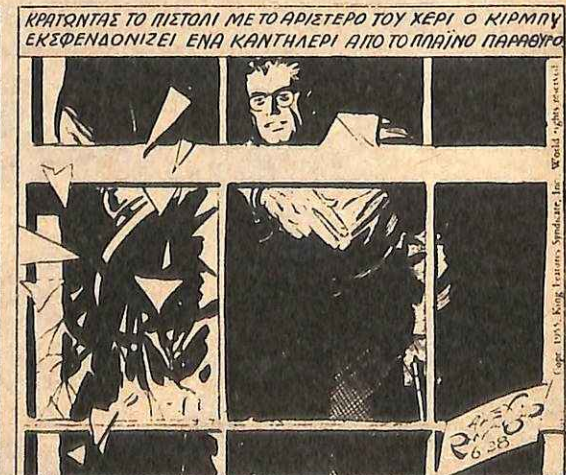
Αυό γραμμές σ' ένα δελτάριο;

Μιά σύντομη έπίσκεψη;

Σε κάποια, ή κάποιον γύρω μας, που είναι μακριά άπ' τα φώτα, μακριά από την μουσική και τα γιορταστικά κλωνάρια της μυγδαλιάς;

Pin Kίρμπυ

ΕΥΤΥΧΕΙΣ και αγαπημένοι, η Μαρίζα Παβάν και ο Ζαν Πιέρ Όμνόν...

“Υπὸ τὴν σκιὰν τῆς ἀδελφῆς...”

Η χαριτωμένη Μαρίζα Παβάν, εἶχε ἓνα ἀτύχημα στὴ ζωὴ της, νὰ εἶναι διδυμὴ ἀδελφὴ τῆς Πιέρ Ἀντζελί. «Τί μπορούμε νὰ τὴν κά-
νουμε αὐτὴν, μοιάζει τόσο μὲ τὴν ἀδελφὴ της. Ἐχουμε τὴ μιά...», ἔλε-
γαν οἱ ἀρμόδιοι κύκλοι, κι αὐτὸ τὴν κράτησε ἀρκετὸ καιρὸ στὴν ἀφάνεια.
Ἐπειτα ὁμως ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία της στὸ «Ρόζ τριαντάφυλλο» καὶ στὸν «Ἀνθρῶπο με τὸ γκρίζο κοστούμι», ὅλοι ἀνακάλυψαν πὼς μοιάζει, βέ-

βαια, μὲ τὴν Πιέρ Ἀντζελί, ὡστόσο ἔχει δική της προσωπικότητα, μὲ θαυμάσια φωτογένεια, καὶ τέλος πάν-
των, κάτι ἰδιαίτερο καὶ ὑπέροχο. Ἔτσι, ἡ Μαρίζα ἀπέκτησε, ἐπιτέ-
λους, δική της ὑπόσταση. Ὁ πρόσ-
φατος γάμος της μὲ τὸν γόητα τῆς γαλλικῆς ὁθόνης Ζαν-Πιέρ Ὁμνόν, ἐ-
πεσφράγισε τὴν καθιέρωσή της. Ἡ-
δη, τὸ εὐτυχισμένο ζεῦγος ἀνήγγει-
λε ὅτι προσεχῶς ἀναμένει διάδοχο.

ΧΑΜΟΓΕΛΑ κάτω ἀπὸ τὰ σχεδιάσματα ἑνὸς νεαροῦ συμπατριώτη της.

Τώρα τις ἀποκρῆς θὰ βρεθῇτε πολὺ συχνὰ στὴν ἀνάγκη νὰ ὀργανώσετε στὸ σπίτι σας ἓνα πάρτυ γιὰ τοὺς φί-
λους καὶ τοὺς γνωστούς σας. Σὰς ἔχουν κι αὐτοὶ καλέ-
σει, καὶ πρέπει ν' ἀνταποδώσετε. Δὲν θὰ μιλήσωμε ἐδῶ γιὰ
τις μεγάλες, ὀργανωμένες δεξιώσεις ἢ τοὺς χοροὺς μετρηφι-
εσμένων, πού χρειάζονται συστηματικὴ προεργασία καὶ πολ-
λὰ ἔξοδα, ἀλλὰ γιὰ τὰ ἐντελῶς πρόχειρα καὶ φιλικὰ πάρτυ.
Πάντως, ἀκόμα καὶ σ' αὐτὰ τὰ πάρτυ, δὲν πρέπει ν' ἀφήσετε
τίποτε στὴν τύχη. Φερθεῖτε σὰν καλὸς οἰκοδεσπότης ἢ οἰκοδέ-
σποινα. Ἄν δὲν τὰ ἔχετε ὅλα προβλέψει, ὅλα ζυγίσει, ὅλα
προετοιμάσει, ἡ μεγάλη βραδυὰ σας θ' ἀποδειχθῇ πραγματικὴ
καταστροφὴ: Εἴκοσι ἄντρες καὶ γυναῖκες θὰ περιφέρονται
στὸ σαλόνι σας ἄσκοπα, χωρὶς νὰ ξέρουν τί ἤρθαν νὰ κάνουν.
Γι' αὐτὸ, τὸ καλὺτερο εἶναι νὰ ἐτοιμάσετε τὸ πάρτυ σας ὅπως
ἐτοιμάζεται κανεὶς γιὰ τὶς ἐξετάσεις —ἀπαντώντας στὶς
δεκαπέντε ἐρωτήσεις οἱ ὁποῖες διατυπώνονται παρακάτω:

1. Ποιὰ θὰ εἶναι ἡ κατάλληλη μέρα καὶ ὥρα;

Διαλέξτε μιὰ παραμονὴ Κυριακῆς ἢ γιορτῆς, γιὰ νὰ μὴν ἔχη κανεὶς
νὰ σηκωθῇ πρωτὴν τὴν ἐπομένην τοῦ πάρτυ. Ἡ καλύτερη ὥρα γιὰ μιὰ τέτια
πρόσκληση εἶναι ἀπὸ τὶς 7 ὥς τὶς 8 τὸ βράδυ, ἀλλὰ μπορεῖτε νὰ καλέσετε
κι ἀπὸ πρὶν ὡρὶς (6-6½) ἂν θέλετε νὰ σερβίρετε τσάι καὶ νὰ παίξουν οἱ
καλεσμένοι σας χαρτιά.

2. Πόσα χρήματα πρέπει νὰ ὑπολογίσετε ὅτι θὰ στοιχίσῃ τὸ πάρτυ;

Ἄν τὸ πάρτυ πρόκειται νὰ τελειώσῃ πρὶν ἀπ' τὸ φαγητό, πρέπει νὰ
ὑπολογίσετε κάπου 25 δρχ. κατ' ἄτομο (ὅταν οἱ καλεσμένοι εἶναι πάνω
ἀπὸ ὀκτώ). Στὸ ποσὸν αὐτὸ περιλαμβάνονται σάντουιτς, γλυκὰ καὶ χυμοὶ
φρούτων ἐτοιμασμένοι στὸ σπίτι. Ἄν σερβίρετε καὶ τσάι μὲ κέικ καὶ
δουτιήματα, θὰ πρέπει νὰ ὑπολογίσετε 30 δρχ. κατ' ἄτομο, κι ἂν πρέπει
νὰ μείνουν οἱ ξένοι σας καὶ γιὰ βραδινὸ φαγητό, τότε θὰ ὑπολογίσετε περὶ
τὶς 50 δρχ. κατ' ἄτομο. Ἄν ἐτοιμάσετε μπουφέ, μὲ τουλάχιστον 4-5
εἶδη φαγητῶν, τὸ ποσὸν αὐτὸ θὰ εἶναι ἀκόμα μεγαλύτερο —ἀλλὰ τότε
πιά φεύγουμε ἀπ' τὸ πλαίσιο τοῦ πρόχειρου πάρτυ.

3. Ποιὸ εἶναι τὸ ἀναγκαῖο ὕλικό;

Γιὰ νὰ ἀποφύγετε τὸ πλῆθος τῶν ποτηριῶν (καὶ τὸ σπάσιμό τους),
χρησιμοποιήστε μπουκάλια μὲ καλαμάκια γιὰ τοὺς χυμοὺς φρούτων, ἀντὶ
γιὰ ποτήρια. Προτιμήστε ἐπίσης χάρτινο τραπέζι-μάνηλο, χάρτινες πε-
τσέτες καὶ χάρτινα πιάτα, ἂν οἱ καλεσμένοι σας εἶναι νεαροὶ κ' ἢ συγκέν-
τρωση πρόκειται νὰ ἔχη εὐθυμὸ χαρακτῆρα (χορὸς κλπ.). Γιὰ τὶς σοβα-
ρῶτερες συγκεντρώσεις, θὰ πρέπει βέβαια νὰ χρησιμοποιήσετε κανονικὰ
σερβίτσια καὶ κρυστάλλινα ποτήρια γιὰ τὰ ποτά. Ἀλλὰ μιὰ μεγάλη εὐ-
κολία εἶναι νὰ θυγάτε «πιάτα», μὲ σερβιρισμένα λίγα ἀπ' ὅλα τὰ φαγη-
τά, ἀντὶ νὰ στρώσετε κανονικὸ τραπέζι.

4. Πῶς θὰ δημιουργήσετε ἐορταστικὴ ἀτμόσφαιρα;

Αὐτὸ θὰ τὸ κατορθώσετε ὅταν εἰσὶν, ὁ οἰκοδεσπότης ἢ ἡ οἰκοδέσποινα,
ἔχετε ὕψος εὐτυχισμένο καὶ γεμάτο αὐτοπεποίθηση, κι ὄχι ἀνήσυχο καὶ
νευρικό. Πρέπει νὰ δίνετε σ' ὅλους τὴν ἐντύπωση ὅτι σὰς ἐνθουσιάζει εἰλι-
κρινὰ ἡ παρουσία τους. Στολίστε ἐπίσης τὸ σπίτι σας μὲ γιρλάντες, λου-
λούδια, χιουμοριστικὰ σχέδια, ἀποκρηφτικὴ διακόσμηση κλπ.

5. Πῶς θὰ ντυθῇτε ἐκείνη τὴν ἡμέρα;

Ὁ μὲν οἰκοδεσπότης θὰ φορέσῃ ἓνα κοστούμι σκούρο καὶ διακριτικὸ,
ἀπὸ τὰ λεγόμενα «ἀπογευματινὰ-βραδινὰ». Ἡ οἰκοδέσποινα θὰ φορέσῃ ἓνα
φόρεμα κοκταίλ ἢ μιὰ φοῦστα μὲ μιὰ ἀπλή ντεκολτέ ζακέττα. Τὸ δεύτερο
εἶναι προτιμώτερο, γιατί δὲν εἶναι σωστὸ ἡ οἰκοδέσποινα νὰ εἶναι πρὶν ἐπί-
σημα ντυμένη ἀπ' τοὺς καλεσμένους της. Ἐνα κομψὸ φόρεμα ἀπὸ ταφτά,
ἢ ἓνα ἀνοιχτόχρωμο πουλόβερ μὲ μιὰ ἀπλή φοῦστα ἀποτελοῦν τὸ ἁπαντον
τοῦ τάκτ.

6. Μπορεῖτε νὰ νοικιάσετε ἓνα πικ-ἄπ;

Ὑπάρχουν καταστήματα πού ἐνοικιάζουν ραδιόφωνα, πικ-ἄπ καὶ δι-

οκους. Στὴν ἀνάγκη ὁμως μπορεῖτε νὰ ζητήσετε πικ-ἄπ ἢ δίσκους ἀπὲ
κανένα φίλο σας, σημειώνοντας τὸ ὄνομά του σὲ μιὰν ἐτικέττα πάνω στὸν
κάθε δίσκο. Ἐμπιστευθεῖτε τοὺς δίσκους σ' ἓναν προσεχτικὸ καλεσμένο.
Μόνον αὐτὸς θάξῃ δικαίωμα νὰ τοὺς ἐγγίσῃ.

7. Τί θὰ κάνετε μὲ τοὺς καλεσμένους πού θάρθουν πρώτοι;

Θὰ τοὺς συστήσετε ἀναμεταξύ τους, θὰ φλυαρήσετε μαζί τους, θὰ τοὺς
δώσετε νὰ πιοῦν καὶ νὰ καπνίσουν, γιὰ ν' ἀπασχολήσουν τὰ χεῖριά τους.
Βάλτε ἐπίσης κανένα πρωτότυπο δίσκο, πού νὰ εἶναι πρὶν ἐνδιαφέρων στὸ
νὰ τὸν ἀκούσῃ κανεὶς, παρὰ νὰ τὸν χορέψῃ.

8. Τί «καινούργιο» μπορεῖ κανεὶς νὰ σερβίρῃ;

Στὸν τομέα τῶν γλυκισμάτων, σερβίρετε τὶς μικροσκοπικὲς πάστες
πού ἔχουν τελευταία πολλὰ ἀθηναῖκα ζαχαροπλαστεῖα (μπακλαδαδάκια,
μικρὰ «σοῦ» κλπ.), πού προτιμῶνται γιὰτὶ παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία
καὶ τρώγονται εὐκολώτερα, μὲ τὸ χέρι. Στὸν τομέα τῶν φαγητῶν, ὑπάρ-
χουν ἓνα σωρὸ δυνατότητες στὰ σάντουιτς. Στὰ πιάτα, φροντίστε νὰ ὑ-
πάρχῃ πάντα ἓνα «μεζεκληθικό» φαγητό, πού νὰ τὸ φτιάχνετε ἰδιαίτερως
καλὰ.

9. Πῶς θὰ εἴστε βέβαιοι ὅτι θὰ φτάσουν τὰ ποτά;

Ζητήστε ἀπ' τὸν μπακάλη σας νὰ σὰς δώσῃ καμμιά δωδεκαριά μπου-
κάλες, μὲ τὴν συμφωνία ὅτι θὰ τοὺ ἐπιτρέψετε δόσεις δὲν χρησιμοποιηθοῦν.

10. Πῶς θὰ «ὑποδεχθῇτε» τοὺς καλεσμένους;

Μόλις ἔρθουν, ὀδηγήστε τὶς κυρίες σ' ἓνα δωμάτιο ὅπου μποροῦν ν'
ἀφήσουν τὸ παλτό τους καὶ νὰ φτιάξουν ἤσυχα τὰ μαλλιά τους. Οἱ κύριοι
θ' ἀφήσουν τὰ πανωφόρια τους στὸ χῶλ.

11. Πῶς θὰ «ἐγκαινιάσετε» τὴ βραδυὰ;

Ἄν πρόκειται οἱ καλεσμένοι σας νὰ χορέψουν, ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἡ
οἰκοδέσποινα θὰ παροτρύνουν ὅλους νὰ χορέψουν, βάζοντας μουσικὴ καὶ
χορεύοντας οἱ ἴδιοι. Ἄν οἱ φίλοι σας θὰ παίξουν χαρτιά, πρέπει νὰ ἔχετε
φροντίσει γιὰ τὰ τραπέζια, γιὰ τὰ καρρὲ καὶ γιὰ τὶς θέσεις. Στὴν περί-
πτωση τοῦ χοροῦ, πρέπει νάχετε προνοήσει γιὰ τὴν μυχαγωγία ἐκείνων
πού δὲν χορεύουν, καὶ τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὴν περίπτωσι τῶν χαρτιῶν.

12. Πῶς θὰ κρατήσετε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς βραδυᾶς;

Ἄν οἱ φίλοι σας παίξουν χαρτιά, φροντίστε νὰ ἔχετε στὸ πικ-ἄπ ἢ
στὸ ραδιόφωνο μιὰ διακριτικὴ μουσικὴ, νὰ τοὺς σερβίρετε καθετὸς κατὶ
νόστιμο καὶ πρωτότυπο, νὰ κουβεντιάτε γιὰ διάφορα θέματα ἀκόμα καὶ
τὴν ὥρα τῶν χαρτιῶν. Ἄν πρόκειται οἱ γνωστοὶ σας νὰ χορέψουν, φροντί-
στε νὰ ἔχετε στὸ πρόγραμμα καὶ μερικὰ παιγνίδια συναναστροφῶν. Ζητήστε
ἀπὸ ἓνα φίλο σας ν' ἀναγγέλλῃ καὶ νὰ ἐξηγῇ τὰ παιγνίδια, ἂν δὲν αἰσθά-
νεστε ὅτι μπορεῖτε νὰ τὸ κάνετε ὁ ἴδιος καλὰ.

13. Τί θὰ κάνετε τὰ «παιδιά» (ἀδελφούς, ἀδελφές);

Θ' ἀποκλειστοῦν τελείως ἂν εἶναι πολὺ μικρά. Εἰς' ἄλλως, μποροῦν
νὰ σερβίρουν στὸ μπουφέ, νὰ δίνουν τὰ πιάτα καὶ νὰ σὰς βοηθήσουν νὰ
ὑποδεχθῇτε τοὺς καλεσμένους, τουλάχιστον ὥσπου νὰ μαζετοῦν ὅλοι.

14. Πῶς θὰ προλάβετε τὶς ζημιές;

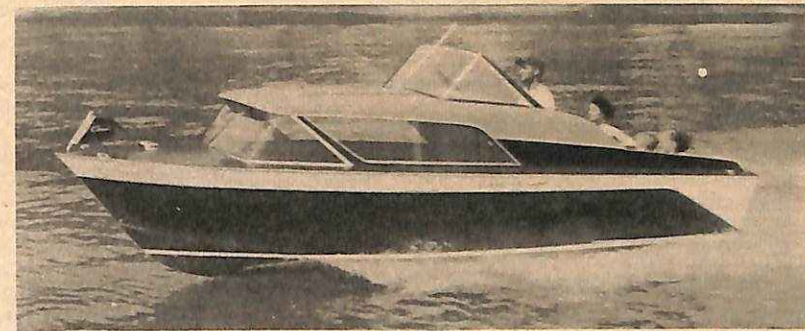
Βγάζοντας ἀπ' τὴ μέση ὅλα τὰ μπιμπλὸ καὶ τὰ ἐλαφρὰ ἐπιπλά, βά-
ζοντας σχεδὸν παντοῦ στακτοδοχεῖα καὶ πετσέτες, καὶ τραβώντας τὰ χα-
λιά γιὰ τὸ χορὸ.

15. Θὰ διασκεδάσουν ἀραγε ὅλοι οἱ καλεσμένοι σας;

Αὐτὸ τὸ ἐρώτημα δὲν πρέπει νὰ σὰς ἀπασχολῇ. Ἀφοῦ δέχονται ναρθοῦν,
θὰ πῇ πὼς ὅλοι περιμένουν ὅτι θὰ περάσουν ὥραια. Παρακαλέστε τοὺς
ντροπαλοὺς νὰ σὰς βοηθήσουν στὸ σερβίρισμα, αὐτὸ θὰ τοὺς δώσῃ τὴν
εὐκαιρία νὰ δείξουν τὴν κρυμμένην τους εὐγένεια... Παρακαλέστε τοὺς πρὶν
διαχυτικούς νὰ χορέψουν μὲ τὶς πρὶν ξένες κοπέλες. Κάντε ἓνα διαγωνισμό
«ρόκ-ἐντ-ρόλλ», ταγκὸ καὶ τσά-τσά, μὲ βραβεῖα...

Καὶ τώρα, καλὴ τύχη —καὶ προπαντὸς μὴν ξεχάσετε νὰ διασκεδάσετε
κ' ἐσεῖς μαζί μὲ τοὺς καλεσμένους σας!

NEW *Chris-Craft* FOR 1957!

Ἐνα ἰδεώδες
οκάφος κατσκευῆς
CHRIS-CRAFT
CORPORATION U.S.A.
ΣΑΡΑΚΗΝΙΣΤΙΚΑ:
• ΜΗΚΟΣ 9,75 μ.
• ΠΛΑΤΟΣ 2,10 μ.
• ΕΛΑΤΗΡΙΕΣ ΜΗΚΟΥΣ 2,40 μ.
• ΤΑΧΥΤΗΤΗ ΜΕΤΡ. 26 μίλια
• ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ἔντος 48 ἡμε-
ρῶν ἀπὸ τῆς παραγγελίας.

Μὲ ἐξωλεμβίδους μηχανὸς 30-60 ἵππων
ταχύτης 10-26 μίλια

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΟΙ: ΓΕΝΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΒΙΟΜ. ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 9 - ΑΘΗΝΑΙ

Ἐκδοσις: **ΕΞΕΛΙΞΙΣ**
ΛΕΩΘ. ΣΥΓΓΡΟΥ 79

...πού κυκλοφοροῦν

...ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΜΕΡΕΣ, ΠΟΛΥ ΣΩΣΤΑ ΤΟ «AUTUMN LEAVES» ΠΗΡΕ
τὸν τίτλο τοῦ δίσκου τῆς χρονιάς. Ὁ Ρότζερ Γουίλλιαμς παίζει πιάνο καὶ
τὸν συνοδεύει ἡ ὀρχήστρα Γκλὲν Ὁσσάρ. Τὸν δίσκο αὐτό, πού εἶναι σὲ ἐγ-
γραφή KAPP 45 στροφῶν, θὰ τὸν ἀκούσωμε σύντομα σ' ἓνα πολὺ ἐνδια-
φέρον κινηματογραφικὸ φιλμ πού ἔχει τὸν ἴδιο τίτλο.

Ἡ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΝΤΗΝ ΜΑΡΤΙΝ ΕΙΝΑΙ ΑΣΦΑΛΩΣ
τὸ «Standing on the corner», πού τὸ ἀκούσαμε στὸ ΜΑΜΠΟ. Συνοδεύουν ἡ
ὀρχήστρα καὶ ἡ χορωδία τοῦ Dick Stabile. (Capitol 45 στροφῶν, δρχ. 45).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
γι' αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα δυὸ καινούργια κομμάτια. Τὸ πρῶτο, «My blue Hea-
ven» Ρόκ ἔντ Ρόλλ, μὲ τὸν Fats Domino, σὲ ἐγγραφή Imperial. (45 στροφῶν
δρχ. 45). Τὸ δεύτερο εἶναι κι αὐτὸ Ρόκ ἔντ Ρόλλ καὶ τραγουδᾷ ἡ Dorothy
Collins. Ὁ τίτλος του εἶναι «Rock and Roll train». Ἐπίσης μὲ τὴν ἴδια ἀκού-
σαμε τὸ «No Rock and Roll to-night», σὲ ἐγγραφή Coral (45 στροφῶν δρχ. 45).

ΟΙ FONTANE SISTERS, ΠΟΥ ΚΑΤΕΧΟΥΝ ΤΩΡΑ ΤΑ ΠΡΩΤΕΙΑ ΜΕΤΑΞΕΥ
τῶν γυναικείων φωνητικῶν συγκροτημάτων τῶν Η.Π.Α., ὥστερα ἀπὸ τὸν
διαγωνισμό πού ἔγινε στὶς 9 Ἰανουαρίου στὸ Σικάγο, τραγουδοῦν σὲ ἐγ-
γραφή τῆς DOT, τὰ ὠραιότατα κομμάτια «Adorable» καὶ «Daddy-O». Συνο-
δεύει ἡ ὀρχήστρα ἐλαφρᾶς μουσικῆς Billy Vaughn.

Ο FATS DOMINO, ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ
ἐλαφροῦ τραγουδιστοῦ, τραγουδᾷ τὴν παλιὰ ἐπιτυχία «My blue Heaven» καὶ
τὸ «I'm in love again», σὲ ἐγγραφή Imperial. Συνοδεύει ἡ ὀρχήστρα του. Τὸν
ἴδιον θὰ τὸν δοῦμε σύντομα στὸ μουσικοχορευτικὸ φιλμ «If the girl wants».

ΩΡΑΙΟ ΓΑΛΛΙΚΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ «ARREFEVOUS», ΜΕ ΤΟΝ
καινούργιο Γάλλο τραγουδιστὴ Robert Ripa (Bōnx 45 - 240)455).

ΤΕΣΣΕΡΑ ΑΠ' ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΜΟΤΙΒΑ ΤΟΥ ΦΙΛΜ «Ο ΓΕΛΩΤΟ-
ποιὸς τοῦ βασιλέως», τραγουδᾷ ὁ Ντάνη Καίη σ' ἓνα δίσκο τῆς CID. (105.
520)45EX).

—“Οχι, δεν έννοοσα αυτό. Γιατί ή Πηρώ κι ό φίλος της άνέφεραν την ανάκάλυψή τους στην Αθήνα;

—Μά είναι πολύ φυσικό... (‘Ο Κάλντερ δίστα-σε λιγάκι). Αυτό ήταν τό καθήκον τους.

—Πόσον καιρό γνωρίζετε την Πηρώ;

—Έφαγα μαζί της άπόψε, αλλά γνωριστήκα-με μόλις σήμερα τ’ άπόγευμα.

—Και πώς τη θύσκατε;

Μιά ρυτίδα αλόκωσσε για μία στιγμή τό μέ-τωπο του Κάλντερ.

—Είναι πολύ νέα, άποκρίθηκε.

Γιά πρώτη φορά έφερε στο νοῦ του την εικό-να του κοριτσιού —τό μικρό, καλλίγραμμο κεφάλι, τά μάγκικα μαλλιά, τό λυγρό, χαριτωμένο κορμί.

—Είναι γεμάτη ζωή και γεμάτη ιδέες, συνέχι-σε, μερικάς όχι πολύ σωστές, αλλά πάντως ιδέες... ίσως όχι πολύ ώριμες...

—“Οχι; Έκανε ό Μάντεν.

‘Ο Κάλντερ τόν κοίταξε καχύποπτα, ό Μάντεν όμως δεν ελε τίποτ’ άλλο.

—“Εμειναν κ’ οι δυό σιωπηλοί άρκετην ώρα. Τέ-λος, ό Κάλντερ, με τά μάτια στηλωμένα πέρα μα-κρυνά, σε κάποιον άλλον άρριζοντα, ελε με ύφος ό-νειροπόλο:

—“Ηταν θυγατέρα του Νηλέως, νέα κι ό-μορφη.

—Ποιά;

—“Η Πηρώ... ‘Η Πηρώ άπ’ την όποία πήρε τ’ όνομά της. ‘Ο Βίας τη ζήτησε σε γάμο άπ’ τόν πατέρα της, αλλά ό Νηλεύς δήλωσε πώς θα έδινε την κόρη του μόνο σ’ άποιον θα κατώρθωνε νά του φέρη τη λευκή άγέλη... ψυθύρεσε ό Κάλντερ.

—“Εμεινε για λίγο σιωπηλός, βυθισμένος στο όραμα του.

—Και κατώρθωσε ό Βίας νά φέρη την άγέ-λη;

—Τήν έφερε ό άδελφός του, άποκρίθηκε ό Κάλντερ με τό ίδιο πάντα νεοειροπόλο ύφος. ‘Αλ-λά αυτό του στοίχισε ένα χρόνο φυλακή στην αύ-λή του Φυλάκου.

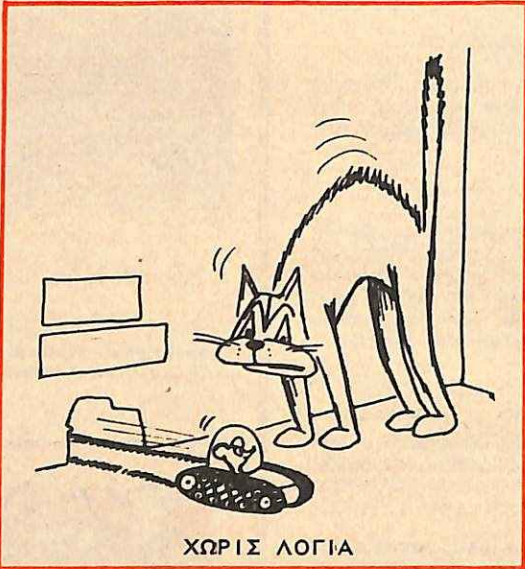
—“Έχετε άδελφούς;

—“Οχι, ήμουνα μοναχοπαιδί, άποκρίθηκε ό Κάλντερ.

Ξαναγύρισε άργά στον εικοστό αιώνα και βλέποντας πώς ό Μάντεν τόν κοίταξε ειρωνικί, ελε:

—Γιατί ρωτάτε;

—“Ω, έτσι, χωρίς λόγο.

Γιάννενα

(Συνέχεια από σελ. 17)

τερικό του τζαμού. ‘Αλλά κι ως μουσείο παρου-σάιζε σήμερα έκτακτον ενδιαφέρον. ‘Εδώ έχουν συγκεντρωθή πολλά κειμήλια της Τουρκοκρατίας κι άλλα άντικείμενα πού τραθούν άμέριστη την προσοχή μας. ‘Η συλλογή τών πλινθών και τών τρομπών είναι άξίολογη. Περιλαμβάνει πολλά χρυσοστοιχία ντουφέκια τών χρόνων του ‘Αλη. ‘Επίσης ή συλλογή τών κοστωμιών της ‘Ηπει-ρου, άν και μικρή, μπορεί νά θεωρηθή σαν μία ά-πό τις καλύτερες τοπικές. “Ένα κοστούμι γυναι-κείο, γιαννιώτικης τέχνης, καθώς και μερικά του Μετσόβου και τών χωριών του Ζαγορίου, δίνουν παραστατική την ιδέα του τί ύπήρξαν ή κοπτική, ή χρυσοφαντική και ή ρακτική στην “Ηπειρο.

“Όταν έπρόκειτο νά φύγουμε, ό έπιμελητής κ. Δάκαρης, πούχε την εύγενή καλωσύνη νά μās δώσει πολλές πληροφορίες για τό τζαμί και τά άντικείμενα της συλλογής του, μās προέτεινε ν’ άνεβούμε στο μινaré, άπ’ όπου ή λίμνη, ή κοιλά-δα και τά γύρω βουνά άπλώνονται μαγευτικά και πραγματικά. ‘Αφού περάσαμε τη σκοτεινή σκάλα του κολλίου, φθάσαμε στόν έξώστη. ‘Ηταν κα-ταμυσμένο. ‘Ανοιξη. Καμιά πνοή δεν τάραζε τόν αέρα και ή θλα φαίνονταν σά βυθισμένα μέσα στ’ όνειρο της γαλήνης. ‘Η λίμνη, από τό Πέραμα μέχρι τις καταβάθρες της Γαρίτσας, έδειχνε σ’ ό-λη της την έκταση, ήσυχη, χωρίς κανέναν κινη-τισμό νά οντιόνη τό μετωπό της. Τό νερά της ήσαν βαθυκάνα μ’ άποχρώσεις λαδιού, πού κα-θρέφτιζαν τά βουνά πού περιέδουν την πόλη. Τό νησί της λίμνης με τούς πυκνούς καλαμιώνες και τά πανώρηκα πλατάνια φαίνονταν κι αυτά σά βυ-θισμένα μέσα σέ νάχνη. Κανέναν ψύθυρος δεν έ-βγαине από τόν καλαμιώνα, πού στο παραμικρό φύσημα στέλναι τούς χειρτισμούς του στο κά-στρο. Πιο πέρα ή όροσειρά της Πίνδου, πού νο-μίζει κανείς πώς οι κορφές της άχνίζουν χιονισμέ-

νες ακόμα, στ’ αντίθετο μέρος πρὸς τη δύση ά-πλώνονται ή πόλη με τούς πολλούς μοναρές, τό κυπριακό και τά φρονιστά πλατάνια. Πιο πίσω ό Τόμαρος. ‘Η άγριότητα της φύσεως έν-αλλάσσεται με τις άρμονικότερες κι απαλότερες γραμμές κι όπου ή λίμνη σκορπίζει την άνείωτη μουσική της σ’ όσους ααθώνονται την άνεση έν-αλλαγή τών χρωμάτων της.

“Όταν κατεβή κανείς από τό κάστρο τών Γιαν-νίνων κι άρχισή νά περιφέρεται μέσα στο λαβύ-ρινθο τών μικροδρόμων της πόλεως ξαφνίζεται, βλέποντας άνάμεσα στά παλαιά σπίατα και μερι-κά επιβλητικά οικοδομήματα, πού θυμίζουν τά με-γαλύτερα της ‘Αθήνας. Είναι τ’ άγαθουργά ι-δρυάματα τών Γιαννίνων, πούχτισαν ό άγνός πα-τριωτισμός κ’ ή φιλάνθρωπία τών μεγάλων ‘Ηπει-ρωτών της Εύρώπης.

‘Ονόματα όπως τών Ζωσιμαδών, τών Καλα-νίων, τών Βομπύληδων, τών Χατζή Κώστα, τών Σταύρων, τών Μπίκα, τών ‘Αδέρων κι άλλων κάθε στιγμή έχονταί στο νοῦ μας, όταν περπα-τάμε μέσα στους δρόμους τών Γιαννίνων. Μέσα στη σκέψη μας ξαναζη μία δλόκληρη ιστορία ά-γώνων, περιτετείων, πόνων κι άπογοητεύσεων, μά και θελήσεως, έργατικότητα και έλπίδων όλων εκείνων πού δουλεύοντας και παλεύνοντας στά έ-να, είχαν ύπ’ όψη τους ν’ αφήσουν κάτι στά Γιάν-νενα και στην ‘Ηπειρο. Μόνο για τη φιλάνθρωπη δράση τών μεγάλων εύεργετών της ‘Ηπειρο θα μπορούσε νά γράφη κανείς πολλούς τόμους, πού θα κρατούσε κάθε άναγνώστης με τό περιεργο, με τό καταπληκτικό, τό παρατόλμο κι άξιοθαύ-μαστο τών άνθρώπων αυτών, πού τη σκέψη τους πλημμυρούσεν ή πατρίδα και τό μεγαλείον της.

Φ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

κός μου δεν είναι καλλιεργημένος. Βρίσχομαι στο στάδιο τών πειραματισμών. Πειραματίζομαι, όταν έλαβα τό τηλεγράφημα.

—Λυπούμαι πολύ, πού έγινε αίτία νά χάσετε την ήσυχία σας, ελεε ό Κάλντερ με άπόλυτη εί-λικρίνεια. Πού ήσασε όταν πήρατε τό τηλεγρά-φημα;

—Σ’ ένα έρμηκό μοναστήρι.

—Λυπούμαι πάρα πολύ, ξανάτε ό Κάλντερ. ‘Ανήκετε στην ‘Ορθόδοξη ‘Εκκλησία;

‘Ο Μάντεν ξεδούλωσε τό μουκάλι, πλησίασε τό φελλό στη μύτη του και ώσφράνθηκε άπολαυ-στικά τό άρωμά του.

—“Οχι, άποκρίθηκε, σε μία θρησκεία ακόμη πιο παλιά... τη θρησκεία του Βάχχου.

—Καταλαβαίνω, ελεε ό Κάλντερ παρακολου-θώντας με τό βλέμμα τόν ‘Αμερικανό νά γεμίζει με μεγάλη προσοχή ένα ποτήρι. Και τό μοναστή-ρι αυτό...

—Φιάχνει περίφημο άσπρο κρασί, συμπλή-ρωσε ό Μάντεν σοβαρά. Δυστυχώς όχι άρκετό για νά γίνεται λόγος για έξαγωγή. Αίτη είναι ή αδυναμία τών μοναστηριών... “Ετσι λοιπόν, ή Πηρώ ανακάλυψε ένα άρχαιο νανάγιο. Μήπως τό όνομα του φίλου της είναι κατά τύχη Τορτσέλ-λι;

‘Ο Κάλντερ είχε συγκεντρώσει για μία στι-γμή την προσοχή του στο χρώμα και τό άρωμα του κρασιού. Και τά δυό ήταν ύπεροχα. Πριν ά-κόμη δοκιμάση, ελε:

—Είναι πολύ καλό.

Και καθώς ό Μάντεν κουνούσε έπιδοκιμαστι-κά τό κεφάλι, πρόσθεσε:

—Ναι, τόν λένε Τορτσέλλι.

—Και δέ μου λέτε, πούος άκριδώς είναι ό δι-κός σας όρλος σ’ αυτή την ύπόθεση;

—Νά σās πώ... Τρία χρόνια τώρα προσπαθού-σα νά πείσω την ελληνική κυβέρνηση νά ένεργή-ση μία ύποδύχια έρευνα στά περίχωρα της Δή-λου

—Γιατί;

—“Εδώ και τέσσερα χρόνια, ό βιβλιοθηκάριος του κολλεγίου μου, έπισκευάζοντας δύο μεγάλα τεύχη του δωδεκάτου αιώνας—τίποτε τό ιδιαίτέ-ρως σπουδαίο—άναγκάστηκε νά ξεκολλήση τό δέσμιό τους. Στο ένα από τά δυό βιβλία, είχε χρησιμοποιηθή μία παλαιά περγαμνή για νά στέ-κεται τό έξωφύλλο σκληρό, τρόπος πολύ συνηθι-σμένος εκείνη την εποχή. ‘Ο βιβλιοθηκάριος κα-τάφερε νά θγάλη την περγαμνή χωρίς νά την καταστρέψη πολύ και μου την έφερε. ‘Ηταν άπ’ ένα ελληνικό χειρόγραφο του τρίτου αιώνας, μās συλλογής, όπως κατάλαβα, νησιώτικης μυθολο-γίας.

‘Ο Κάλντερ κοίταξε με κάποια άπορία τό ά-δειο ποτήρι του και άπλώνοντας τό χέρι του τό έδωσε μηχανικά στόν Μάντεν.

—Εκείνος του τό γέμισε χωρίς κανένα σχόλιο. —Διαβάζοτατε εύκολα; ρώτησε.

‘Ο Κάλντερ ήπιε δυό γουλίες πριν άπάντηση.

—“Οχι, ήταν πολύ κακογραμμένο, ή περγα-μνή πολύ ξεθωριασμένη με μεγάλους λεκέδες άπ’ την ύγρασία.

—Κατορθώσατε πάντως νά τη διαβάσετε;

Πολύ απλά, ό Κάλντερ άποκρίθηκε:

—“Ω, ναι, τη διάβασα. ‘Αλλά με πολύ κόπο. ‘Ηταν ή ιστορία μιας φιλονεικίας μεταξύ Ποσει-δώνος και ‘Απόλλωνος.

Σώπασε πάλι, ήπιε λίγο κρασί και ελε:

—Πραγματικά, αυτό τό κρασί είναι θαυμά-σιο. Πρώτη φορά τό δοκιμάζω. ‘Από πού ελατε πώς τό φέρνουν;

—‘Απ’ την Εύβοια, άποκρίθηκε ό Μάντεν ύ-πμονετικά. “Όστε έτσι, έγινε καυγάς;

‘Ο Κάλντερ άγνόησε την έρώτηση.

—Δυό καράβια είχαν ξεκινήσει άπ’ ένα λιμά-νι του βορρά—κάπου κοντά στο Βόλο, ύποθέτω—φορτωμένα αγάλματα για τόν ναό του ‘Απόλλω-νος. Προσπαθούσαν νά προσπεράσουν τόν τ’ άλ-λο γιατί ήτανε ζήτημα τιμής πού θάφτανε πρώ-το στη Δήλο. ‘Ο Ποσειδών βούλιαξε τό πρώτο καράβι έξω άπ’ τ’ ακρωτήρι ‘Αρτεμίσιον όταν ό άγών του δρόμου βρισκότανε άκόμη στην άρχή του. Τό ενδιαφέρον σημείον της ιστορίας μας εί-ναι ότι τό δεύτερο κατάφερε νά φτάση, παρ’ όλη τη φοιροτοίνα, πάντα τρέχοντας, πάντα νομίζον-τας πώς έβλεπε μπροστά του την πλώρη του πρώ-του καραβιού, έξω άπ’ τη Δήλο.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΤΙ ΛΕΝΕ ΤΑ ΣΤΡΑ

Για την εβδομάδα από 25 Φεβρουαρίου έως 3 Μαρτίου 1957

- ΚΡΙΟΣ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαρτίου-20 ‘Απριλίου: Οι άνθρωποι πρέπει νά κάνουν όνειρα στην ζωή τους, αλλά νά μή παρυσυρτάνται ποτέ από αυτά. ‘Η πραγματικότητα είναι πολλές φο-ρές άναγκαία. Εύνοική ήμέρα: Τετάρτη, άριθ. 9.
- ΤΑΥΡΟΣ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 21 ‘Απριλίου-20 Μαΐου: Θα προσπαθήσουν νά σās μεταπέσουν. Τά αισθηματικά ζητήματα όμως είναι τελείως προσωπική ύπόθεση κάθε ατόμου. “Έχετε πλέον άλλα δικαίωματα. Εύνοική ήμέρα: Πέμπτη, άριθ. 4.
- ΔΙΔΥΜΟΙ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαΐου-21 ‘Ιουνίου: Δεν πρέπει νά διακινδυνεύετε τά πάντα. Οι άνθρωποι πού έχουν μέτρα στην ζωή τους δύνανται τελικά κερδισμένοι. Νά κανέτε και λίγο τόν κουτό. Εύνοική ήμέρα: Κυριακή, άριθ. 1.
- ΚΑΡΚΙΝΟΣ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 22 ‘Ιουν.-22 ‘Ιουλίου: Καινούργιοι όρίζοντες άνοίγονται μπροστά σας. “Έχετε πλέον όλα τ’ απαραίτητα έφόδια για την επαγγελματική σας επικράτηση. Πρέ-πει ν’ άναπαυθήτε. Εύνοική ήμέρα: Τρίτη, άριθ. 10.
- ΛΕΩΝ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 23 ‘Ιουλίου-22 Αύγουστου: Θα έχετε αισθηματικές εκπλήξεις. Κάποιος φίλος σας θα σās βοη-θήση νά διακρίνετε την ύπαρξη ενός μεγάλου αισθηματος πού ύ-πήρχε από καιρό. Εύνοική ήμέρα: Σάββατον, άριθ. 5.
- ΠΑΡΘΕΝΟΣ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Αύγ.-22 Σ)δρίου: Οι πολλές άρνήσεις, καμιά φορά φέρνουν μία κατάφαση. Μπορείτε ν’ άντισταθήτε στους πειρασμούς, όταν θέλετε. Περιορίσατε τις δουλειές σας. Εύνοική ήμέρα: Παρασκευή, άριθ. 9.
- ΖΥΓΟΣ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Σεπτ.-22 ‘Οκτωδρίου: ‘Εργασθήτε με περισσότερη φρόνηση. ‘Αφήσατε πολύ καιρό νά φύγη χωρίς νά δημιουργήσετε κάτι. Μη ξεχνάτε ότι μόνον οι καλές πρά-ξεις μās μένουν. Εύνοική ήμέρα: Κυριακή, άριθ. 3.
- ΣΚΟΡΠΙΟΣ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 23 ‘Οκτ.-22 Ν)μβρίου: Τά λάθη συγχωρούνται την πρώτη φορά. “Όταν έπαναληφθούν όμως αποδεικνύουν την όρδητητα τών κοστωμιών. Νά εύρνετε τούς φιλικούς σας κύκλους. Εύνοική ήμέρα: Δευτέρα, άριθ. 9.
- ΤΟΞΟΤΗΣ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Νοεμ.- 21 Δ)μβρίου: Συντονίσατε τις προσπάθειές σας στους τομείς πού συγκεντρώνεται τό μεγαλύτερον ενδιαφέρον σας. “Έχετε πάντοτε συμπάθειες από ή-σχυρους ανθρώπους. Εύνοική ήμέρα: Τρίτη, άριθ. 3.
- ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 22 Δεκ.-19 ‘Ιαν.: Δημιουργήστε τις προσωπικές της ιδιωτικής σας ζωής όπως τις θέλετε. Μη παρυσυρτήτε από τις ύποδείξεις άλλων γιατί θα μετα-νοήσετε πολύ γρήγορα. Εύνοική ήμέρα: Σάββατον, άριθ. 8.
- ΥΔΡΟΧΟΟΣ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 20 ‘Ιαν.-18 Φ)ρίου: Νά είσθε σταθερός στις άποφάσεις σας. Οι αλλαγές δεν φέρνουν πάντοτε την εύτυχία. ‘Εξακολουθήστε την ίδια τοκτική. Είναι άπο-τελεσματική παντού. Εύνοική ήμέρα: Τετάρτη, άριθ. 6.
- ΙΧΘΥΕΣ.**—Για όσους γεννήθηκαν από 19 Φεβρ.- 20 Μαρτίου: Νά έλθετε σε μεγαλύτερη ψυχική έπαφή με τούς ανθρώπους του πολύ στενόν περιβάλλοντός σας. ‘Υπάρχουν στιγμές πού τό δικίο εμφανί-ζεται άνάγλυφο. Εύνοική ήμέρα: Κυριακή, άριθ. 2.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ;

Τό δεύτερο σκίτσο διαφέρει από τό πρώτο σε 10 σημεία. Μπορείτε νά τά βρήτε;

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

- Αυτή είναι άπαραίτη-τη στις ανθρώπινες αγάσεις (γεν.)
- Τό νεώριον τών άρχαί-ων (γεν.)
- Διουλισαίων έμβλημα — Μία από τις ώ-ραιοτέρες τραγωδίες του Καρνηλίου (άντι-στρ.)
- ‘Εφευρέτης θερμόμε-τρου, ένάθρων — Στις τόσες ‘ανουσι-ου πέφτουν τά Θεοφά-νεια.
- Γενική άθροση, άντι-στρόφος — Διά τά «ένυδρεια» γνωστή Γενική λέξις.
- ‘Ελλην νομοαθής ή-δρύσας τό περιοδικόν «Θέμις» (1820 - 78) — Πόλις και λιμήν του Δ. Μαρκόπου εκ-τής όποίας έλαβε τό όνομα τό άλλώς λεγόμενον μαροκινόν δέρμα (άντιστρ.)
- ‘Ο χειρότερος τών Λουδοβίκων — Χειλάφων — Και αυτός ήτο ό μεγαλύτερος τών Λουδο-βίκων.
- ‘Ανηφορικός — Ούδετ. μετοχής βοηθητικού ρήματος.
- ‘Η γραφή του 270 — Οι παρα-δάται μιας έντολης ένάθρων.
- ‘Ανήκει εις τά έθνη σύμφωνα — ‘Ελέγχον έν μέρει την γνη-σιότητα τών γραμματοσημών.
- «...ξέρεις και κατέχεις, τόσο πρέπει νά προσέχεις» (παροιμ.) — Δαιμονικά είναι τά τεκωνία.
- Κόρη του Τυνδάρους και της Λή-δας, την όποιαν ή ‘Αρτεμις κα-τέστησεν άθάνατον, άντιστρ. (γεν.)
- Χρονικόν έπίρρημα — Ψάρι... για σούπα (προφρ. μαζύ) — Μέ τό «φάρσι» είναι τραγωδία του Αίσχύλου.
- ‘Ο κάβουρας δεν περπατάει έτσι — Σχετλ. έπιφώνημα.
- ‘Υπονοεί και την συμβουλήν (αίτ.)

ΚΑΘΕΤΩΣ:

- ‘Απρετος της λογικής τόν έ-χαρακτηρίζεν ό Βίκτωρ Ουγκά.
- ‘Ηωός του Εικοσιένα.
- Τόν δημιουργούν σά περισσότε-ραι τάν μολυσματικών νόσων (αίτ. δημ.) — ‘Επιφώνημα.

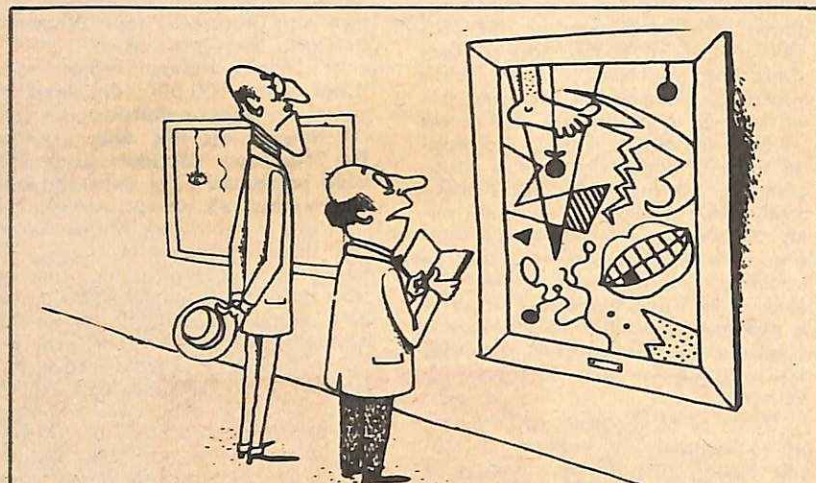
ΤΙ ΚΑΤΣ

Τ	Ι	Κ	Α	Τ	Σ
Κ	Ν	Φ	Ν	Α	Ο
Ο	Χ	Α	Κ	Σ	Ρ
Υ	Β	Ο	Ν	Ε	Ο
Η	Π	Α	Δ	Υ	Σ
Ε	Ι	Τ	Ο	Ν	Ι

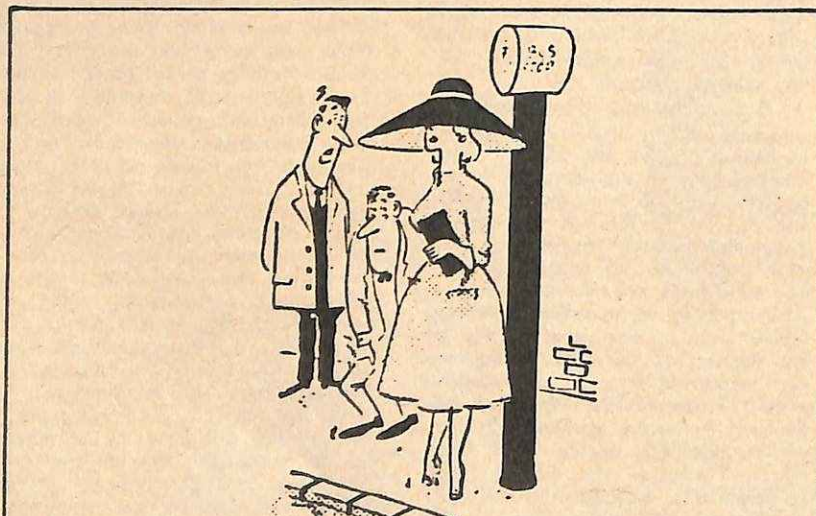
Για κάθε λέξη τών 10 γραμμάτων μετρήσατε 17 βαθμούς. Καί ούτω καθ’ έξης, προσθέτον-τας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.

Προσθέσατε τώρα τό σύνολο τών βαθμών πού μπορούσατε νά πετύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούν-ται με «ΜΕΤΡΙΑ». Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούν-ται με «ΚΑΛΑ». Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούν-ται με «ΚΑΛΑ». Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούν-ται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ». Βαθμοί από 46 και άνω βαθμο-λογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

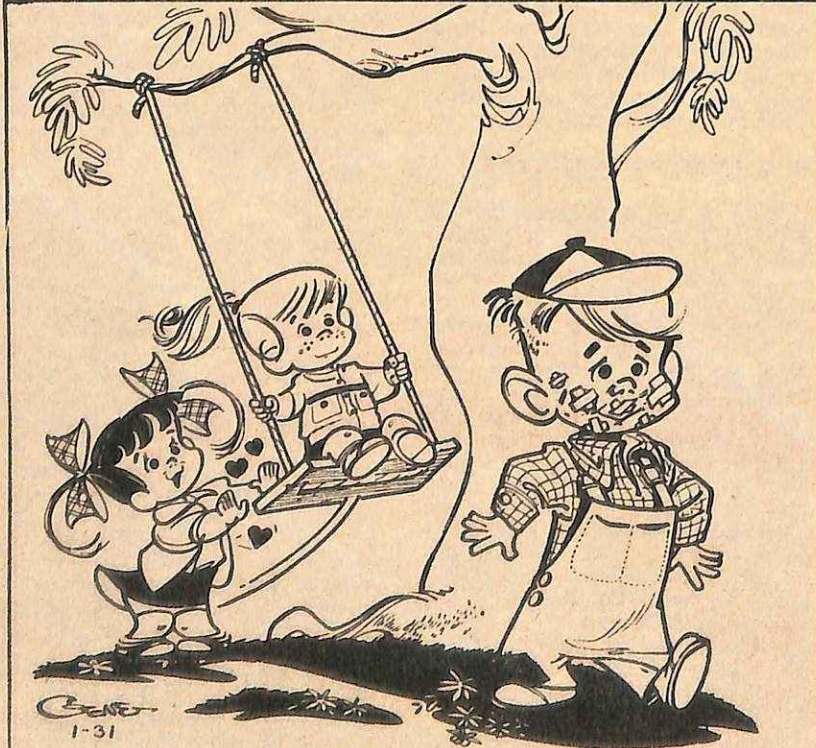
ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 49

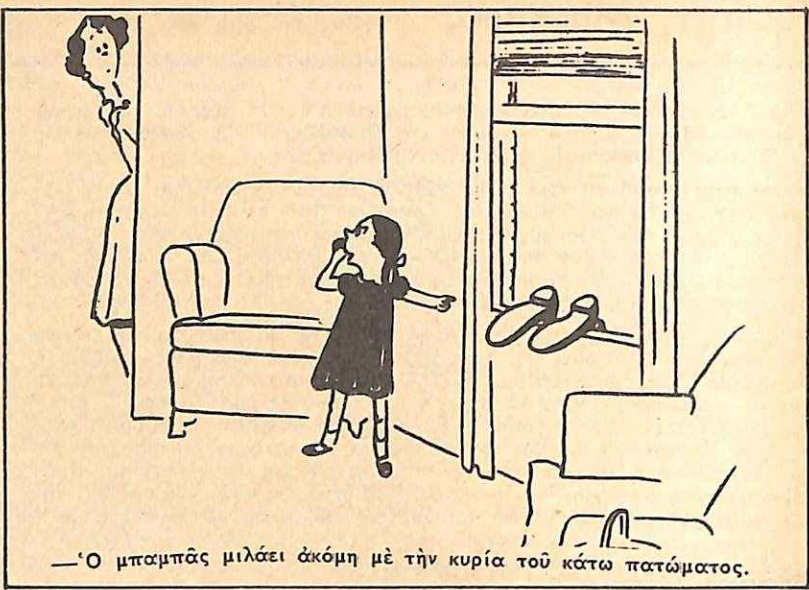
—Μπά, νά μιὰ αὐτοπροσωπογραφία τοῦ καλλιτέχνη. Κ' ἐγὼ τὸν νόμιζα παχύτερο...

—Καὶ τώρα ποιά εἶναι; Ἡ δική σου γυναίκα ἢ ἡ δική μου;

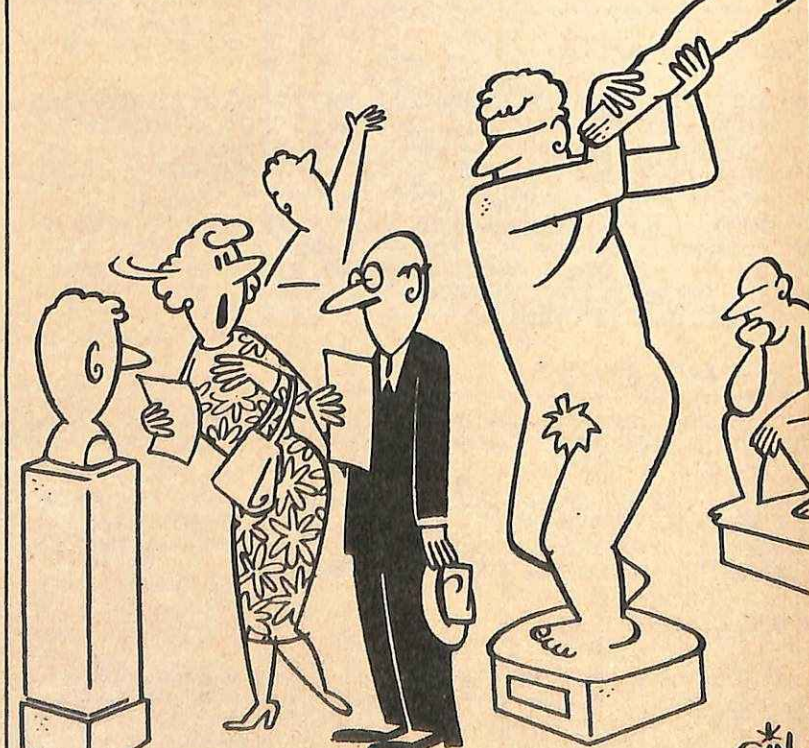
ΤΡΟΜΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ
—Εἶναι μόλις ἔξη ἐτῶν καί, φαντάσου... ξυρίζεται κιόλας!!!

—Ὁ μπαμπάς μιλάει ἀκόμη μέ τήν κυρία τοῦ κάτω πατώματος.

—Μήπως θυμάσαι, Τερέζα, ποῖό πόδι ἔχω ζωγραφίσει; Τό δεξι ἢ τὸ ἀριστερό;

—Πρόσχε, Γιώργο!!!

ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ

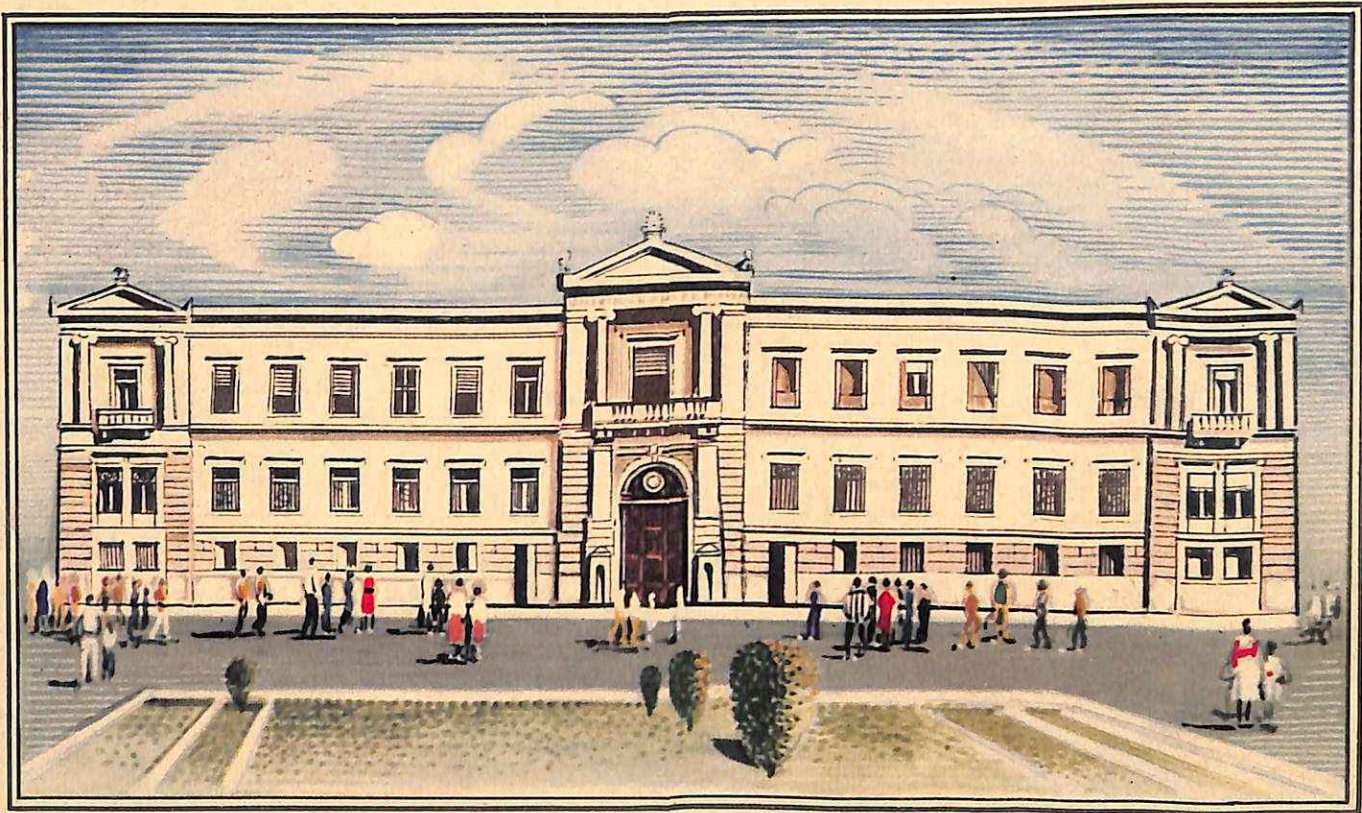

ΑΚΡΙΑΟΚΤΟΝΟΝ: Γιά δολώματα κατὰ ἀκρίδων, σκουληκιῶν κ. λ. π.
ΑΡΣΕΝΙΚΙΚΟΙ ΜΟΛΥΒΔΟΣ: Γιά τὰ σκουλήκια τρουτῶν καί τίς κάμπιες.
ΔΑΥΛΙΤΙΝΗ: Κατὰ τοῦ δαυλίτου καί τῆς ψείρας.
ΔΕΝΑΡΟΣΑΛ (Θερινὸς πολτός): Γιά τὴν καταπολέμησι ἐντόμων (ψώρες κ. λ. π.)
ΔΙΝΙΤΡΟ-ΔΕΝΑΡΟΣΑΛ: Γιά τὴν καταπολέμησι τῆς ψείρας καί τῶν καμπῶν, νυμφῶν καί ἐντόμων.
ΕΝΤΟΜΟΣΑΛ: Γιά τὴν καταπολέμησι πολλῶν ἀσθενειῶν ὀπωροφόρων δένδρων καί λαχανικῶν.
ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ - ΒΡΕΞΙΜΟΝ (Σκόνη ὕδατοαιωρουμένη): Γιά ραντίσματα. Καταπολεμᾷ ὅλα-τὰ ἐντομα καί σκουλήκια.
ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ ΣΚΟΝΗ ΔΟΣΙΜΟΝ: Γιά τὴν καταπολέμησι τῆς ψείρας τῶν σιτηρῶν καί τῶν ἀποθηκευμένων σπόρων.
ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ-ΣΚΟΝΗ: Γιά τὴν καταπολέμησι τῶν ἐντόμων.
ΘΕΙΚΟΣ ΣΙΑΦΡΟΣ: Ἐναντίον τῆς χλωρώσεως τῆς ἀμπέλου καί ὡς ἀντιπαρασιτικόν.
ΘΕΙΟΧΑΛΚΙΝΗ Β: Γιά τὴν καταπολέμησι τῆς βούλας, τοῦ Πιδίου καί τοῦ Τετρανύχου τῆς μελίαις καί τῆς ἀγλαδίας, τοῦ Περονόσπορου, Ὠιδίου, Τετρανύχου τῆς ντομάτας, τοῦ πεπονιοῦ.
ΘΕΙΟΧΑΛΚΙΝΗ: Περιέχει θειάφι καί χαλκὸ γιά τὴν καταπολέμησι τοῦ ὠιδίου (λόβα) καί τοῦ περονόσπορου.
ΚΟΛΛΟΕΙΔΕΣ ΘΕΙΟΝ: Γιά τὴν καταπολέμησι τῶν ὠιδίων, τῆς ἀμπέλου, τῶν δένδρων.
ΛΙΝΔΟΣΑΛ 3: Καταπολεμᾷ τὰ ἐντομα ποὺ προσβάλλουν τὰ ὀπωροφόρα δένδρα, τὰ λαχανικά κ. λ. π.
ΛΙΝΔΟΣΑΛ 15: Καταπολεμᾷ τὰ ἐντομα ποὺ προσβάλλουν τὰ ὀπωροφόρα δένδρα, τὰ λαχανικά κ. λ. π.
ΜΕΛΙΓΚΡΙΝΗ Νο 1: Γιά τὴν καταπολέμησι τῶν ἐντόμων τοῦ ἐδάφους.
ΜΕΛΙΓΚΡΙΝΗ Νο 2: Γιά τὴν καταπολέμησι τῆς μελίγκρας τῶν μπιστορικῶν, ἀγγουριῶν κ. α. ἐντόμων.
ΝΗΜΑΤΟΣΑΛ ΕΒ Β: Γιά τὴν καταπολέμησι τῶν νηματωδῶν σκαληκῶν.
ΝΙΚΟΤΙΝΑΛ: Σκοτώνει τίς μελίγκρες, τίς κάμπιες, τὰ διάφορα ἄσπερα κ. λ. π.
ΟΣΑΛ - D. D. T.: Χρησιμοποιεῖται ἐναντίον τῶν ἐντόμων τῶν σπιτιῶν.
ΟΣΥΧΛΩΡΙΟΥΧΟΣ ΧΑΛΚΟΣ 50: Γιά τὴν καταπολέμησι τοῦ περονόσπορου τῶν λαχανικῶν, τῆς βούλας τῆς μελίαις, τῆς ἀγλαδίας καί τοῦ περονόσπορου τῆς ἀμπέλου.
ΠΕΡΟΣΠΟΡΙΝΗ Β: Γιά τὴν καταπολέμησι τοῦ Περονόσπορου, τῆς Ἀνθρακνώσεως κ. λ. π. τῆς ἀμπέλου, τῆς ντομάτας καί τῆς πατάτας.
ΠΕΡΟΣΠΟΡΙΝΗ: Γιά τὴν καταπολέμησι τοῦ περονόσπορου ὅλων τῶν φυτῶν.
ΠΡΑΞΑΓΟΥΡΙΝΗ: Γιά τὴν καταπολέμησι τοῦ πρᾶσαγγουρα καί ἄλλων σκουληκιῶν τοῦ ἐδάφους.
ΣΤΕΡΕΟΝ ΚΟΛΛΟΕΙΔΕΣ ΘΕΙΟΝ 40: Γιά τὴν καταπολέμησι ὅλων τῶν ἀσθενειῶν ποὺ καταπολεμοῦνται μέ θειάφι π. χ. τὸ ὠίδιο.

ΕΤΑΙΡΙΑ
ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ
Α Β Η Κ Α Ι
ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΛΛΑΔΟΣ & ΑΘΗΝΑΙ

ΠΛΕΟΝ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ
ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΞ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ
ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΙΣ ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΝ